

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING I FORM
AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING 2023

Johan Klange

HAGSTRÖMSKA HUSET

– spår av bränder, bebyggelseämningar och
odlingslager från tidigmodern tid

Hallands län, Laholm kommun och stad, fastigheten Majoren 5, RAÄ 19:1/L1996:5394

KULTURMILJÖ HALLAND RAPPORT 2025:73

KULTURMILJÖ
HALLAND

Stiftelsen Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2026

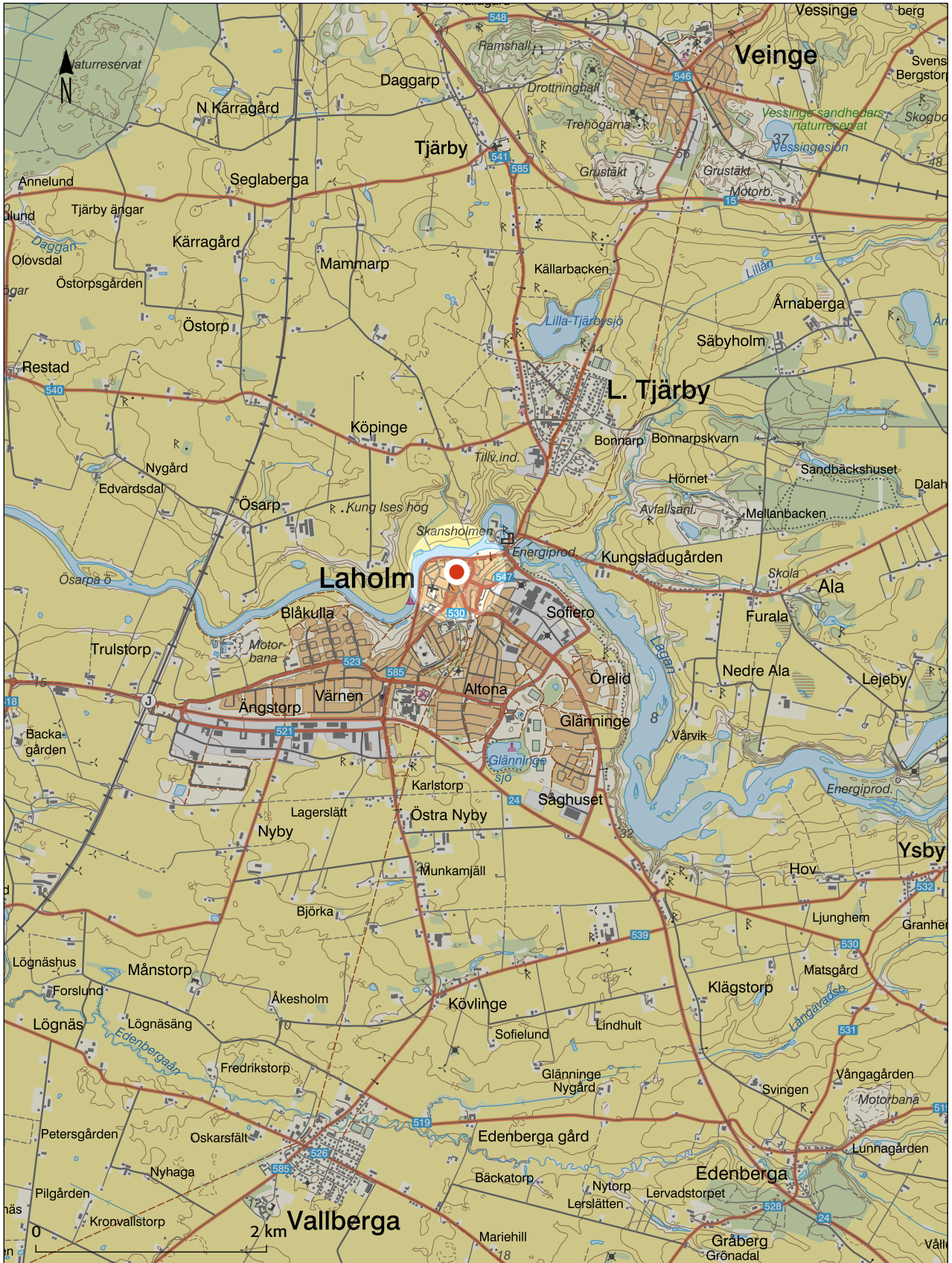
Arkeologisk undersökning i form av schaktningsundersökning 2023

Bild framsida: Översikt kvarvarande lämningar kring källaren efter borttagandet av korsvirksvägg och högre liggande grundmurar. Foto: Johan Klange. (Fotonummer: 2025-65-183).

Ärende nr ms2006/02316.

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	3
Bakgrund	3
Fornlämningsmiljö	3
Historiska kartor och framväxten av kvarteret Majoren	6
Stående byggnader och tidigare arkeologiska undersökningar i anslutning till kvarteret Majoren	11
Syfte och genomförande	12
Analyser	13
Resultat	13
Stående byggnadslämningar	14
Grupper, faser och hus	20
Sammanfattande diskussion	32
Referenser	32
Arkiv	32
Litteratur	32
Kartmaterial och historiska illustrationer	33
Tekniska och administrativa uppgifter	34
Bilagor	35
Bilaga 1 Kontexttabell	
Bilaga 2 Fyndlista	
Bilaga 3 Fotolista	
Bilaga 4 Harris matris	
Bilaga 5 3D-bearbetning	
Bilaga 6 Arkeobotanisk analys, Stefan Gustafsson, Arkeologikonsult	
Bilaga 7 ¹⁴ C-analys, Karl Håkansson, Ångströmlaboratoriet, Uppsala Universitet	
Bilaga 8 Fasplaner	

Figur 1. Undersökningsområdets läge markerat på Lantmäteriets karta. Skala 1:50 000. © Lantmäteriet.

SAMMANFATTNING

Vårvintern 2023 utförde Kulturmiljö Halland en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i anslutning till det nedbrunna Hagströmska huset vid torget i Laholm. Undersökningarna utfördes i samband med markarbeten för återuppbyggandet av huset.

Vid undersökningarna framkom lämningar av bebyggelse som kunde följas tillbaka till 1750 i kartmaterialet och vars äldsta delar skulle kunna vara från början av samma århundrade. Därtill påträffades ett odlingslager under vilket spridda stolphål och gropar visar på aktiviteter på platsen före 1700-tals bebyggelsen. Utifrån fynd kan dock spår av äldre aktivitet ses på platsen. De äldsta fynden utgjordes av ett mindre antal flintavslag och av en skärva förhistorisk keramik. Utöver dessa påträffades även fynd från tiden före kvarterets tillkomst i form av en skärva medeltida stengods och av kritpipor samt kakel från 1600-talet.

INLEDNING

Berättelsen om Laholm är en berättelse om stadsbränder och den arkeologiska undersökningen som ligger till grund för den här rapporten utfördes på grund av en brand som 2021 drabbade det så kallade Hagströmska huset i Laholm. I samband med de markarbeten som skedde inför återuppbyggandet av huset utförde Kulturmiljö Halland vårvintern 2023 en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom stora delar av fastigheten (Figur 1). Anledningen till att undersökningarna utfördes var att arbetsföretagen berörde fornlämningen RAÅ Laholm 19:1 / L1996:5394 som utgör staden Laholms medeltida och tidigmoderna stadslager. Uppdragsgivare var Högbergs Ingenjörstjänst AB och undersökningarna utfördes efter beslut av Länsstyrelsen i Hallands län (Dnr. 431-265-2023).

BAKGRUND

Fornlämningssmiljö

Fastigheten Majoren 5 ligger inom den norra delen av fornlämningen RAÅ Laholm stad 19:1 / L1996:5394 som utgör staden Laholms medeltida och tidigmoderna stadslager. Stadslagret är beläget på en avsats i terrängen på sydsidan om Lagans första krök nedanför dess forsar vid ön Lagaholm. Det äldsta belägget för Laholm utgörs av Kung Valdemars jordebok från 1231 där borgen Lagaholm tas upp som ett kungalev till vilket det även fanns kopplat ett torg och fisken i Lagan (Redin 1982; Rosén 1992). Var torget låg framgår inte av källan men en möjlig tolkning är att det låg i anslutning till borgen på holmen i Lagan där det även har påträffats en tidig- till senmedeltida begravningsplats (Rosén 1992). Att en stad legat på platsen

Figur 1. Laholms stadslager (L1996:5394) med undersökningsområdet för den utförda undersökningen markerat med en svart cirkel på Fastighetskartan, skala 1:6000.

är dock okänt då varken bebyggelseämningar eller någon kyrka påträffats på holmen (Rosén 1992). Från och med 1300-talet vet vi dock via ett stadssigill att platsen hade blivit en stad (Redin 1982). 1300-talsstadens kyrka utgjordes sannolikt av Sankt Clemens kyrka som står kvar i den västra delen av Laholms stadskärna och dess placering gör det troligt att den medeltida staden legat i anslutning till denna. Troligen i sluttningen ned mot Lagan norr om kyrkan i det område som idag benämns som Gamleby (Rosén 1992). Några större mängder fynd eller lämningar från medeltiden har dock inte påträffats i Laholm vilket delvis bör bero på att endast ett mindre antal större arkeologiska undersökningar genomförts inom stadsområdet. Lämningarna utgörs förutom Sankt Clemens kyrka av gravar vid Lagaholm och i Köpmansgatan söder om kvarteret Svanen. Vid Lagaholm har även delar av försvarsverk som är äldre än 1600-talsfästningen påträffats som troligen hör samman med den medeltida borgen (Redin 1982). Utöver dessa lämningar har även medeltida keramik framkommit i kulturlager på en handfull platser i ett öst-västligt band från kvarteret Våduren inom området Gamleby i väster till kvarteret Ollonborren i öster (Håkansson 2012; Larsson 2014). Det sistnämnda kvarteret ligger i

området mellan borgen och staden och benämns som *tofterne* på en karta från 1763 vilket är av intresse då namnet *toft* kan vara indikerande för tidigmedeltida bebyggelse (Larsson 2014). Namnet *toft* betecknar dock inte nödvändigtvis bara tidigmedeltida tomter utan kan även avse tomter från tidigmodern tid vilket det finns exempel på i anslutning till staden Ny Falkenberg (karta Falkenberg 1777) som blev av med sina stadsprivilegier 1555 och inom bytomter så som Mellby i Laholms landsförsamling där byn sannolikt kraftigt kontraherades under 1700-talet (Redin 1983; Klange 2023). Kvarteret Majoren är ett av de kvarter där medeltida keramik påträffats men denna var sannolikt omdeponerad i ett lager från 1700-talet (Bjuggner 2000)

De äldsta huslämningarna som påträffats inom stadsområdet är från tidigmodern tid och inom kvarteret Hästen har exempelvis en bakgårdsmiljö undersökts med lämningar från 1500- till 1800-talet. Vid undersökningen påträffades även en härd som daterades till yngre bronsålder vilket mig veterligen är den äldsta anläggningen som påträffats i Laholm och som visar på aktiviteter på platsen långt före staden (Öbrink 2025).

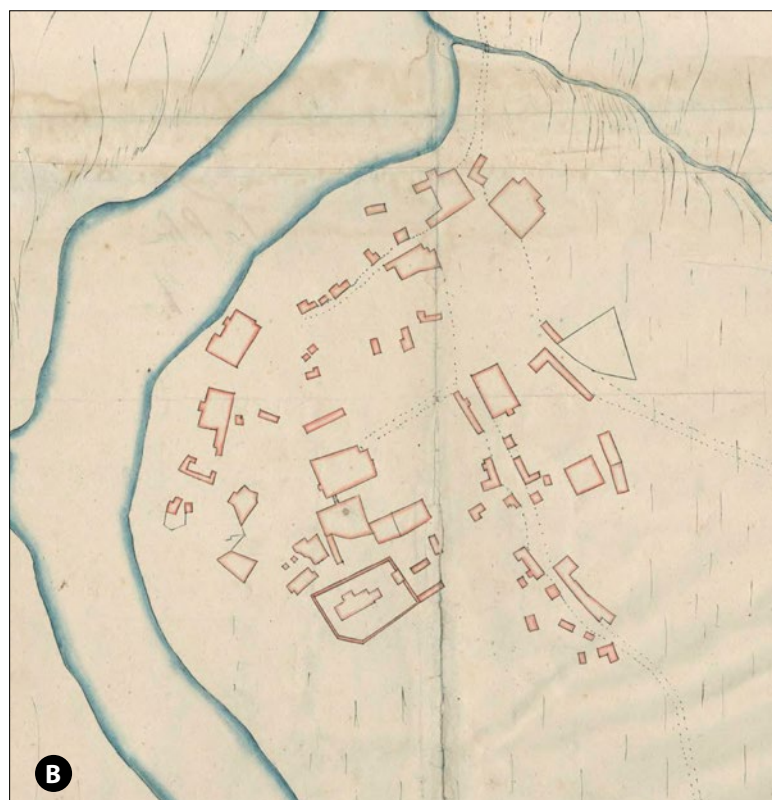
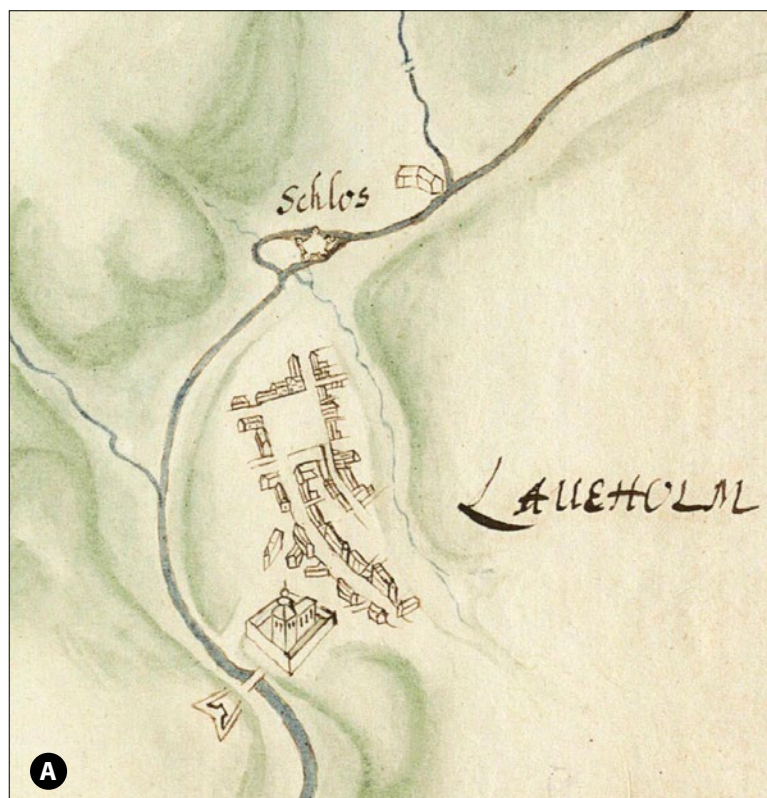
År	Typ av brand	Beskrivning	Referens
1507	Belägring	Åke Hansson Thott alt. Svante Nilsson Sture ska ha bränt Halmstad, Wallen och Lagaholm alt. Laholm. Osäkerhet råder dock om detta inträffat (det finns även uppgifter om att Halmstad brändes vid detta tillfälle).	Bexell:34; Nilsson 1968:86
1565	Belägring och avbränning	Claës Christersson Horns belägringsförsök under Nordiska sjuårskriget. Vid tillbakadragandet lät han bränna staden Laholm.	Bexell:34; Bevarandeplan 1987:31
1624	Vådabrand	Halva staden brann ned, motsvarande området kring Gamleby.	Karta 1625; Ejwerts1961:31; Bevarandeplan 1987:32; Gamla Laholm 2016:8
1637	Vådabrand	Andra halvan av staden brann ned vilket då borde ha varit den östra halvan.	Karta 1639; Bexell:34; Ejwerts 1961:31; Bevarandeplan 1987:32; Gamla Laholm 2016:8
1644	Belägring och avbränning	Belägring i samband med vilken hela staden brändes ned.	Ejwertz 1961:31; Gamla Laholm 2016:8.
1657	Belägring	Belägring men utan avbränning	Ejwertz 1961:33
1676	Plundring och avbränning	Plundring och delvis avbränning av snapphanar där bland annat prästgården brändes ned	Ejwertz 1961:33; Gamla Laholm 2016:8
1750	Vådabrand	Brand i staden då många av stadens förmögna hus brann ned när branden härjade i stadens norra del (bla Laxen)	Bevarandeplan 1987:183; Gamla Laholm 2016:8f
1797	Vådabrand	Brand i stadens norra delar som startade på Hattmakare Steuks gård (119 dvs inom kv Jungfrun) på grund av en oöversiktlig bakugn.	Karta 1797; Bevarandeplan 1987:189; Gamla Laholm 2016:9f
1802	Vådabrand	Brand i anslutning till Sankt Clemens kyrka.	Ejwertz 1961:41; Gamla Laholm 2016:10
1811	Vådabrand	60 gårdar brann och 350 av 860 invånare blev hemlösa, vilket motsvarade halva staden	Bexell:34; Bevarandeplan 1987:36; Gamla Laholm 2016:10f

Tabell 1. Stadsbränder och krigshandlingar som drabbat Laholm under 1500-talet och den tidigmoderna perioden.

1500-talet och den tidigmoderna perioden innebar allt annat än goda tider för Laholm som dessutom drabbades av återkommande stadsbränder (Tabell 1). År 1565 brändes staden i samband med Claës Christersson Horns belägring av Lagaholm. Under första halvan av 1600-talet drabbades staden därtill av förödande bränder 1624, 1637 och 1644. Under Skånska kriget plundrades och brändes staden därtill av Snapphanar år 1676 även om det är oklart i vilken omfattning bränderna hade (Bexell 1923; Ejwertz 1961). Under 1700-talet slutade staden åtminstone att drabbas som krigsskådeplats men bränder drabbade staden 1750, 1797 1802 och 1811 (Ejwertz 1961; Gamla Laholm 2016).

Historiska kartor och framväxten av kvarteret Majoren

Den äldsta kartan över Laholm är från 1625 och har tolkats som visande staden efter stadsbranden året dessförinnan (Figur 2A). Kartan är varken skal- eller vinkelriktig och ger vid första anblick ett schablonartat intryck av staden men visar dock på detaljer som gör den intressant för förståelsen av staden Laholm då dessa går igen i senare kartor. Stadsplanen som visas på kartan utgörs av två lätt bågformade nord-sydliga gator som skärs av sex mindre öst-västliga gator. De två nordligaste av dessa skapar tillsammans med de större nord-sydliga gatorna ett närmast kvadratisk torg. Från 1639 finns den äldsta kartan som är någorlunda skal- och vinkelriktig vilket gör att den på ett mer meningsfullt sätt kan jämföras mot såväl yngre historiska kartor som moderna kartor. Kartan visar sannolikt staden efter 1637 års stadsbrand och uppvisar vad som ser ut att vara tomter respektive byggnader som antingen återuppbyggts efter branden eller som överlevt denna. Därtill visar kartan med prickad linje på ett par av stadens gatu- och torgytor. Här upprepas delar av mönstret som kan ses på 1625 års karta men denna gång framträder torget i en mer rektangulär form som i stora delar motsvarar Stortorget (Figur 2B). De gator som i övrigt markeras motsvarar till synes Storgatan, Bagareleden /Östertullsgatan och Gamlebygatan/Köpmansgatan. En gata som idag inte finns kvar markeras därtill strax norr om Skolgränd som på yngre kartor (ex. 1855 års karta i Ljunggrens *Atlas öfver Sveriges städer*) benämns som Prästgatan. Utifrån gatorna och Stortorget läge på 1639 års karta saknas Kvarteret Majoren vilket antingen innebär att kvarteret ännu inte ingick i stadsbilden

Figur 2. A: utsnitt ur 1625 års karta över Laholm och B: utsnitt ur 1639 års karta över Laholm som vridits för att gatubilden ska få samma riktning som på 1625 års karta. Notera att kartorna ej är i skala och att norr motsvarar snett uppåt vänster i bild.

eller att det inte togs med då det totalförstörts under stadsbranden och därefter inte byggts upp igen. Likheten i form på Stortorget på 1639 års karta och det firsidiga torget på 1625 års karta skulle dock kunna tas som ett argument mot att kvarteret Majoren var en del av stadsbilden under första halvan av 1600-talet då detta borde ha medfört att torget skulle ha ritats ut i den L-form som kan följas på kartor från mitten av 1750 fram tills idag.

Från andra halvan av 1600-talet och fram till 1750 saknas kartor över Laholm vilket gör det svårt att avgöra när Kvarteret Majoren tillkom. På ett prospekt från 1698 över fästningen Lagaholm kan dock staden Laholm ses i bakgrunden vilket ger en bild av stadens siluett (Figur 3A). Prospektet ritades av Jacob Loffman och utgjorde ett förarbete till verket *Suecia Antiqua et Hodierna* men togs aldrig med i denna (KB). Då det rör sig om ett förarbete och inte en gravyr från Suecian bör dess källvärde betraktas som högre även om det är svårt att avgöra om eller var eventuell konstnärlig frihet kan ha bidragit till att återge en felaktig bild av staden.

Prospektet visar en liten stad med låg bebyggelse där stadskyrkan utgjorde den enda byggnaden som till synes hade fler än en våning. Av intresse för stadskyrkan visar prospektet dess form före 1802 års brand varefter endast kyrktornet bevarades vid kyrkans åter-

uppbyggnad (Redin 1982). Avbildningen av tornet stämmer dock till synes helt med hur kyrktornet ser ut idag vilket talar för att konstnären faktiskt återgett en korrekt bild av åtminstone denna. För området kring Stortorget återger prospektet en bild av ett närmast firsidigt torg till vilket Bagareliden ledde upp till. Kvarteret Majoren kan inte ses i anslutning till Stortorget men det är möjligt att det stått en fristående byggnad i torgets nordöstra del.

Den första kartan på vilken kvarteret Majoren kan ses är från 1750 och denna visar kvarteret som bestående av fem stadstomter som var placerade på rad med bebyggelse i kvarterets östra del mot Stortorget och med odlingar mot Storgatan och Hästtorget. En kopia av kartan finns även från 1792 (Figur 4). Direkt söder om kvarteret Majoren visar kartorna stadens Rådhus som sannolikt motsvarar det rådhus som uppfördes 1707 och som därefter stod på platsen fram till 1794 då det ersattes med den nuvarande rådhusbyggnaden (Fehne Persson 2025). Kartan är även den äldsta som anger stadens gatunamn och fastighetsbeteckningar med angivelser om tomternas ägare och dessas yrken (Palmkvist 2013; Connelid och Wiking-Faria 2018). Gällande gatunamnen anges bland annat att Storgatan vid tillfället benämndes som Kongsgatan vilket är en benämning som även kan ses på 1750 års karta men som därefter ändras till Krokgatan för dess sträckning söder om kvarteret Majoren och Nygatan

Figur 3. Utsnitt ur prospekt över Lagaholm av Jacob Loffman från 1698 som var avsett som en förlaga till *Suecia Antiqua et Hodierna* men som aldrig togs med i denna.

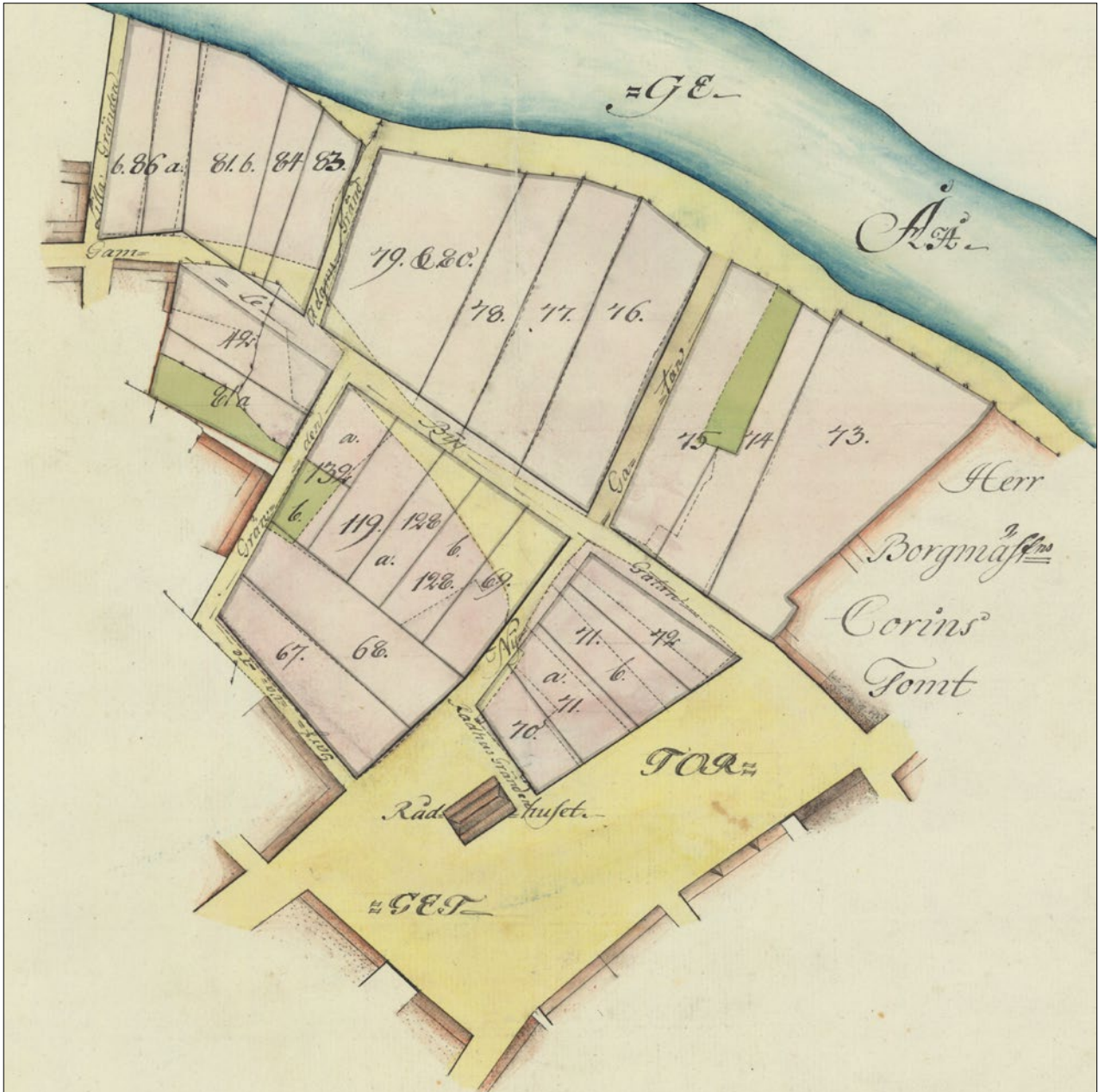
för dess sträckning upp till Hästtorget. Gatunamnet Köpmansgatan saknas vidare helt på kartan och istället benämns hela sträckningen längs kvarteret Majorens norra sida som Gamla by-gatan och dess förlängning öster om Stortorget saknar namn. På kartor från 1800-talets mitt benämns förlängningen dock som Första Torggränden. Gällande fastighetsägare i kvarteret Majorens fem tomter anger 1750 års karta fyra ägare. Av dessa var Krögaren tillika borgaren Per Bengtsson ägare till tomt 70 (Majoren 1), Handsmakaren Eric Brandt var ägare till tomt 71 (Majoren 2) och de tre deltomter som var kopplade till tomt 72 (Majoren 4 och 5) ägdes av Postmästaren Lonib samt Skomakaren Rasmus Larsson (Palmkvist 2013).

Från 1797 finns därefter en karta som visar planerade förändringar av stadsplanen i de norra delarna av Laholms stad efter stadsbranden som samma år

drabbade kvarteren Majoren, Jungfrun, Bocken och Laxen. Kartan visar att samtliga tomter inom kvarteret Majoren hade drabbats av branden vilket troligen medförde att samtliga av de föreslagna förändringarna genomfördes i kvarteret. Förändringarna innebar att kvarteret fick den form och tomtstruktur som i stort sett motsvarar dagens fastighetsstruktur, att kvarteret dels fick en mer rätvinklig form och dels att antalet tomter minskade från fem till fyra. Kartan visar även att Gamlebygatans sträckning förändrades efter branden till en sådan som motsvarar dagens sträckning och att Storgatan (benämnd som Nygatan) drogs vidare norrut så att kvarteret Laxen kom att delas i två delar vilket är en förändring som verkar ha varit kortlivad eller aldrig genomförd då den inte kan ses på kartor efter år 1799. Inom det aktuella undersökningsområdet medförde dessa förändringar att ytan som dessförinnan legat inom två tomter nu hamnade

Figur 4. Utsnitt ur 1792 års karta över Laholm som utgör en kopia av 1750 års karta över staden. Kartan är vare sig korrekt i skala eller i vinkel och nordpilen i kartan markerar snarare nordnordost än norr.

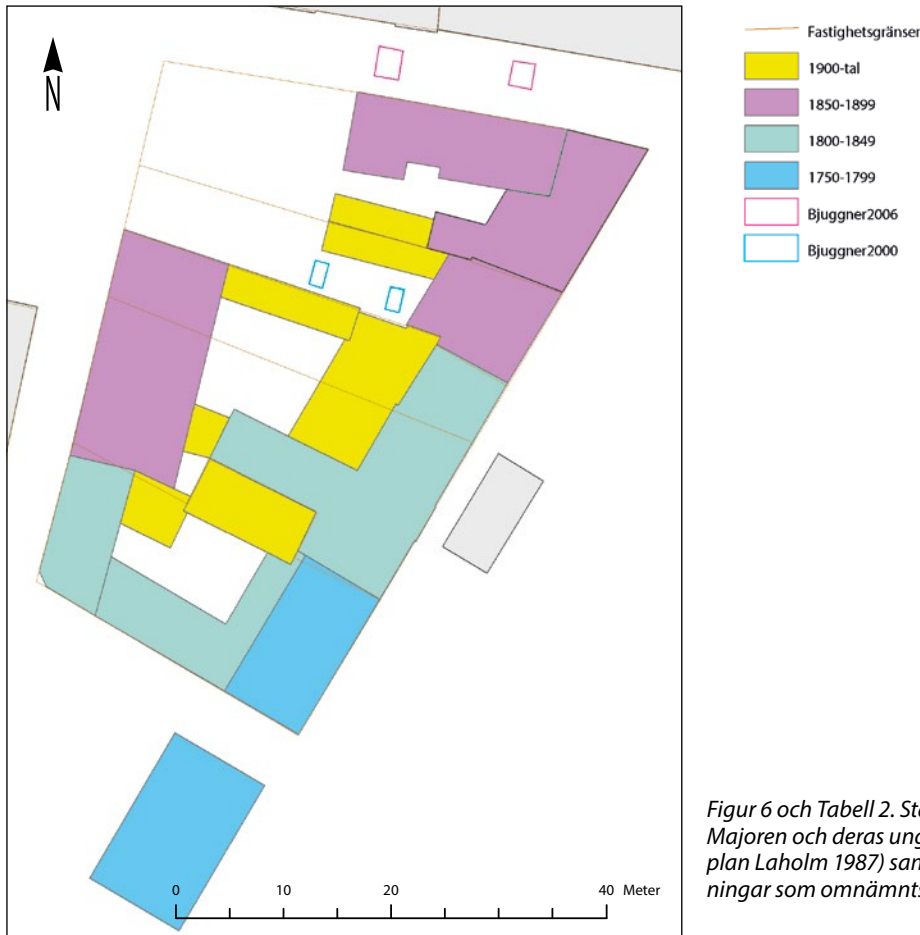

Figur 5. Utsnitt ur 1797 års karta.

inom en tomt med nummer 72 som i norr avgränsades av Köpmansgatans (då benämnd Gamla by-gatan) nya sträckning och i söder av en tomt med nummer 71b.

Utifrån kartans handlingar framgår även vilka som ägde stadstomterna. För kvarteret Majorens del ägde Herr apotekaren Johan Berg tomt 70 (Majoren 1), handskmakare J.G. Lang var ägare till tomt 71a (Majoren 2), handskmakare Johan Winstedt var ägare till

tomt 71b (Majoren 3 och 4) och tomt 72 (Majoren 5) innehades av sämskmakaren Lagerbergs änka.

Figur 6 och Tabell 2. Stående byggnader inom kvarteret Majoren och deras ungefärliga uppförandeår (Bevarandeplan Laholm 1987) samt tidigare arkeologiska undersökningar som omnämns i texten.

Fastighet	Byggnad	Byggnaden uppfördes	Kända ombyggnationer
Rådhuset	Rådhuset	1794	
Majoren 1	1	1794	1976
Majoren 1	2	början av 1800-talet	1974
Majoren 1	3	början av 1800-talet	1974
Majoren 1	4	1923	
Majoren 2 och 3	1	1848	1923, 1932, 1959, 1967 och 1975
Majoren 2 och 3	2	mitten av 1800-talet	1923, 1967 och 1975
Majoren 2 och 3	3	1900-tal	
Majoren 3	4	1900-tal	
Majoren 3 och 4	5	1900-tal	
Majoren 4	1	1888	1932 och 1963
Majoren 4	2	början av 1900-talet	
Majoren 4	3	1900-tal	
Majoren 5	1	mitten av 1800-talet	1924, 1927, 1959 och 1978
Majoren 5	2	uppfört 1875	1924, 1927 och 1978
Majoren 5	3	början av 1900-talet	

Stående byggnader och tidigare arkeologiska undersökningar i anslutning till kvarteret Majoren

Förutom arkeologiska lämningar under mark och historiska kartor kan även stående byggnader samt skriftliga källor kopplade till dessa användas för att belysa den historiska utvecklingen inom kvarteret Majoren. Utifrån bevarandeplanen från 1987 kan utläsas att den äldsta stående byggnaden inom kvarteret är från 1794 och att denna uppfördes samma år som det nuvarande rådhuset direkt söder om kvarteret (Figur 6, tabell 2). Tre år därefter drabbades kvarteret Majoren hårt av 1797 års stadsbrand. Återuppbyggnaden av kvarteret kan ses i form av fem byggnader från perioden före 1850 som återfinns inom fastigheterna Majoren 1, 2 och 3. I den norra och nordvästra delen av kvarteret saknas byggnader från denna tid och istället står där idag två byggnader från 1800-talets andra hälft. Före branden 2021 stod ytterligare två byggnader från denna tid inom fastigheten Majoren 5 (Bevarandeplan 1987). Av byggnaderna som stod inom fastigheten Majoren 5 uppfördes den ena (Byggnad 1, Majoren 5) sannolikt i anslutning till att Gustav Leopold Hagström köpte tomten år 1858 och efter honom har huset kommit att kallas det Hagströmska huset. Mycket kan berättas om dennes förehavanden i huset och om de verksamheter som under tiden därefter funnits på platsen vilket man kan läsa om i Gamla Laholms årsbok 2025. Av intresse för den aktuella undersökningen kan dock nämnas att Hagström lät inrätta ett så kallat nykterhetsvärdshus i byggnaden år 1871. Någon nykterhet verkar det dock inte ha varit tal om utan istället serverades kallarkall öl i lokalen, vilket antyder att utskänkningsen hade tillgång till en kall källare (Ejwertz 1961; Bengtsson 2025). Enligt bevarandeplanen uppfördes ett anslutande hus (Byggnad 2, Majoren 5) till det Hagströmska huset längs Köpmansgatan år 1875 år och i anslutning till det Hagströmska husets södra sida uppfördes 1888 ett hus inom fastigheten Majoren 4. Fastighetsgränsen mellan det Hagströmska huset och denna visar på att de två byggnaderna är sammanbyggda. Under 1900-talet har det Hagströmska huset byggts om vid flera tillfällen och därtill tillkom en gårdsbyggnad längs fastighetens sydsida. Även det anslutande huset inom fastigheten Majoren 4 byggdes till med en våning år 1932 (Bevarandeplan 1987).

Efter branden 2021 då byggnaderna inom fastigheten Majoren 5 totalförstördes utfördes en byggnadsantikvarisk undersökning inom fastigheten Majoren 5 av

Skarvik & Carlsson Byggrådgivning som resulterade i ett Antikvariskt utlåtande med kontrollplan. För den aktuella rapporten är ett par observationer kring fönster i fasaden mot Köpmansgatan av intresse, då det visade på två generationer av fönster, där två fönster kopplade till byggnad 2 inom fastigheten kunde sägas vara typiska för 1800-talet, medan de övriga var typiska för tidigt 1900-tal. En dörr mot gårdsplanen i denna byggnad var även typisk för tidigt 1900-tal. För källaren i byggnad 1 inom fastigheten noterades till sist att källarmurarna utgjordes av tuktad fältsten som fogats samman med så väl kalk- som lerbruk och cement. Den byggnadsantikvariska undersökningen bedömde även att källaren hade tillkommit i samband med uppförandet av huset under mitten av 1800-talet utan att ange någon motivering till detta med tanke på de påträffade skillnaderna i fogningsmaterial eller formen på källaren (Skarvik 2021).

Två tidigare arkeologiska undersökningar har även utförts i området kring fastigheten Majoren 5. Den första av dessa utfördes av en arkeologisk förundersökning som utfördes år 2000 inom fastigheten Majoren 4 innergård. Två provrutor grävdes i samband med förundersökningen som visade på en kulturlagertjocklek på cirka en meter. I den västra provrutan påträffades underst spåren efter en äldre markyta genom vilken störhål till en flätverkshägnad slagits ned. Hägnadens riktning stämmer överens med tomtgränsen mellan de äldre tomterna 71 och 72 på 1797 års karta och en grop grävd ned genom samma markyta som störhålen slagits ned genom innehöll yngre rödgods. Högre upp i kulturlagren påträffades även en skärva omdeponerat medeltida yngre svartgods. I den östra provrutan påträffades bland annat en stensyll som troligen hört till en mindre byggnad och brandlager innehållande keramik med dateringar till 1600-talet (Bjuggner 2000). Den andra tidigare arkeologiska undersökningen utfördes av en antikvarisk kontroll i samband med gatuarbeten i Köpmansgatan år 2006 och bestod i grävandet av två provgropar i gatans mitt där den västra innehöll ett 0,25 meter tjockt kulturlager som sannolikt utgjort en äldre markyta och där den östra innehöll cirka 0,2 meter tjocka kulturlager som sannolikt utgjort utfyllnader och brandlager i en gatumiljö med fynd från 1600- till 1700-talet (Bjuggner 2006).

SYFTE OCH GENOMFÖRANDE

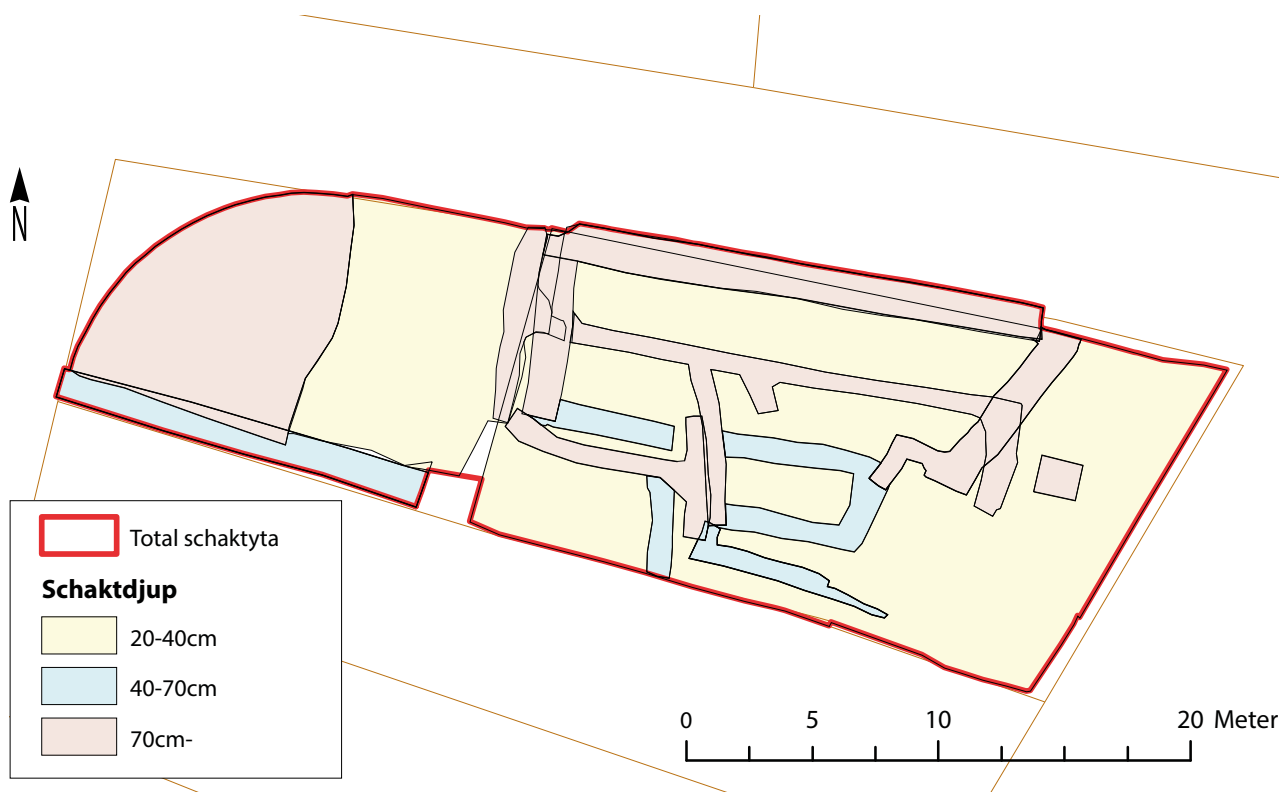
Syftet med den arkeologiska undersökningen var enligt Länsstyrelsens specifikation att med ett vetenskapligt arbetssätt dokumentera de fornlämningar som framkom vid schaktningen. Resultaten skulle därtill ge kunskap om vår historia med relevans för myndigheter, forskning och allmänhet.

Schaktningsövervakningen utfördes av en till två arkeologer tillsammans med en grävmaskin under sammanlagt 18 dagar från den 13 februari till den 24 mars 2023 (Figur 7). Inledningsvis övervakades avbaningen av de översta 0,20 till 0,40 metrarna inom hela fastigheten (Figur 8), varefter den västligaste delen av fastigheten avbanades ned till 80 centimeters djup. Avbaningen visade på att orörd mark framkom vid 12 meter över havet, vilket motsvarade ett djup på 60 centimeter inom den västra delen av fastigheten. I samband med avbaningen av den västra delen av fastigheten togs även ett nytt VA-schakt upp inom ett befintligt sådant schakt i den mellersta delen av undersökningsområdet. Därefter togs även ett 1,7 gånger 1,5 meter stort provschakt upp med hjälp av grävmaskin för att undersöka höjdnivån för orörd mark inom den östra delen av fastigheten vilken även där visade sig ligga på

12 meter över havet, vilket motsvarade 80 centimeter under den ursprungliga markytan.

Efter avbaningen visade det sig att det därtill behövde grävas ett flertal schakt för ledningar och grunder för den planerade byggnaden, vilka inte ingick i länsstyrelsens beslutsunderlag. Dessa hade en sammanlagd yta på 94,6 m² och grävdes med undantag av ett schakt på 5,5 m² ned till orörd mark. Förfarandet ledde till att delar av den östra delen av ytan kom att undersökas ned till orörd mark, men att detta endast gjordes som enskilda schakt som gav en ytterst fragmentarisk bild av de sista 20 centimetrarna av kulturlager inom den aktuella delen av ytan. Därtill innebar förfarandet att den arkeologiska insatsen blev kraftigt förlängd.

De påträffades lämningarna grävdes ut för hand, alternativt med maskinstöd. Grävningen utfördes med hjälp av stratigrafisk metodologi, utifrån vilken lämningar definieras som kontexter i form av lager, nedgrävningar eller konstruktioner, vilka kopplas samman genom deras över- eller underliggande relation till varandra. Enskilda kontexter läggs därefter samman till grupper, vilka kan representera händelser så som en markberedning eller anläggandet, brukningen res-

Figur 8. Lodfotografi taget av den västra delen av undersökningsområdet då schaktning genomförts ned till ett djup av 0,4 meter, se även figur 10 för den östra delen av undersökningsområdet efter det att schaktning genomförts ned till 0,2 meters djup. Drönarfoto: Patrik Hallberg. (fotonummer: 2025-65-20).

pektive destruktionen av en byggnad. Grupperna ligger därefter till grund för den stratigrafiska förståelsen av lämningarna och dessa samlas under kronologiska faser. Skiljen mellan faser dras normalt när genomgripande förändringar av den rumsliga strukturen på platsen kan ses. Den stratigrafiska sekvensen av kontexter, grupper och faser både analyseras samt illustreras därefter med hjälp av en så kallad Harris-matris (Bilaga 4). Utöver grupper har även huslämningar definierats, vilket avser en benämning på grupper som använts för att förtydliga utvecklingen av byggnader inom undersökningsområdet. Påträffade kontexter fotograferades, mättes in med en nätverks RTK GPS samt beskrevs skriftligen. Nivåer med konstruktioner fotoskannades därtill med hjälp av handhållen kamera eller drönare och fotografierna datorbehandlades med hjälp av fotogrammetri för att skapa 3D-modeller ur vilka så väl planer som sektioner därefter kunde extraheras (Bilaga 5). All dokumentation registrerades till sist i databassystemet Intrasis.

Analys

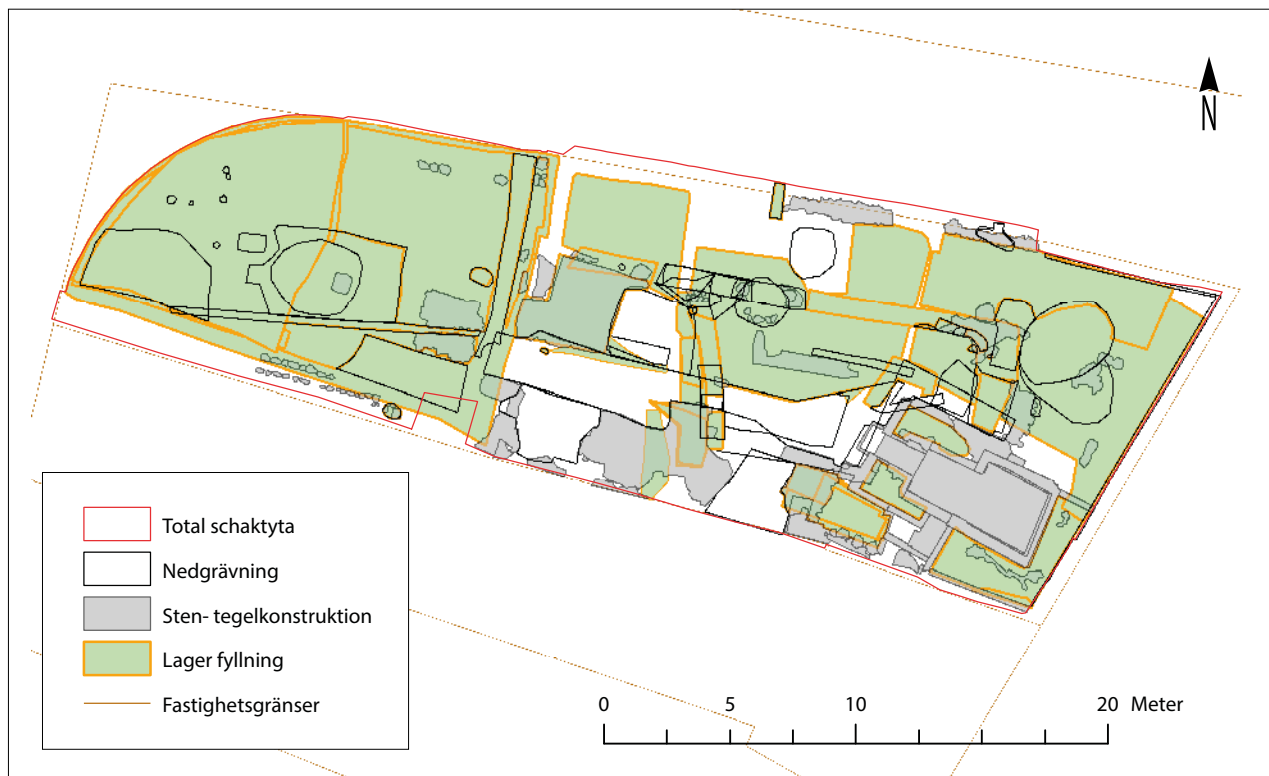
Efter avslutandet av fältarbetet har analyser utförts på ett urval av insamlade jordprover och fynd. Sammanlagt utfördes en kombinerad arkeobotanisk analys och vedartsanalys på sex jordprover av Stefan Gustafsson vid Arkeologikonsult (Bilaga 6). Ett av jordproven valdes därefter ut för att genomgå en datering med hjälp av ^{14}C -analys som utfördes av Ångströmlaboratoriet Tandemlaboratoriet vid Uppsala universitet (Bilaga 7).

RESULTAT

Vid den arkeologiska undersökningen påträffades framförallt lämningar som kan kopplas till skeenden från första halvan av 1700-talet fram till anläggandet av de byggnader som stod kvar på platsen vid branden 2021 (Figur 9). Dessa utgjordes dels av lämningar som påträffades under mark och dels i form av stående byggnadslämningar så som väggar eller källargrunder. Nära hälften (96 av totalt 193 kontexter) av de påträffade lämningarna inom ytan härrör från tiden efter år 1850 och dessa är därav tekniskt sett inte av antikvariskt intresse. På grund av undersökningens förutsätt-

ningar där endast små ytor kunde undersökas ned till orörd mark blev dock de yngre lämningarna viktiga spår för förståelsen av den kronologiska utvecklingen på platsen och kommer därav att tas upp översiktligt.

I det följande resultatkapitlet kommer först dokumentationen av de stående byggnaderna att redovisas, varefter de påträffade lämningarna kommer att redovisas kronologiskt per fas för att visa på utvecklingen inom undersökningsområdet över tid.

Figur 9. Plan över samtliga påträffade lämningar inom fastigheten Majoren 5, skala 1:300.

Stående byggnadslämningar

Utifrån bevarandeplanen för Laholm från 1987 stod det tre byggnader inom fastigheten Majoren 5 fram till branden 2021 (Figur 10). Dessa har numrerats byggnad 1 till 3 där den första (Byggnad 1) löpte längs Stortorget och upp till Köpmansgatan längs vilken byggnaden hade sin norra gavel. Från Byggnad 1 nordvästra hörn löpte vidare Byggnad 2 längs Köpmansgatan och från Byggnad 1 sydvästra hörn löpte Byggnad 3 längs fastighetsgränsen mot Majoren 4 (Bevarandeplan Laholm 1987). De murverk som kunde dokumenteras i samband med den arkeologiska undersökningen utgjordes av källaren i Byggnad 1 och de väggar som låg ut mot Stortorget, Köpmansgatan samt i anslutning till byggnader inom fastigheten Majoren 4.

Byggnad 1, Majoren 5

De stående väggarna kopplade till Byggnad 1 utgjorde lämningar efter tre byggnadsfaser. Den yngsta av dessa utgjordes av tegelväggar ovanpå en betongsockel (Kontext 8607) och motsvarade de väggar som stod längs Stortorget och Köpmansgatan. När dessa väggar uppförts är oklart, men att de står på en sockel av betong gör det troligt att de tillkommit i samband med de ombyggnationer som skett av byggnaden första halvan av 1900-talet.

Mot Byggnad 1 södra gavel fanns ytterligare spår efter två byggnadsfaser där den första utgjordes av vägg i korsvirke (Kontext 4599, Figur 11) som stod ovanpå en grund i form av en stensyll (Kontext 4606). Gaveln av korsvirke måste ha lämnats kvar då långsidan byggdes om i tegel och betong (Figur 12). I samband med

Figur 10. Lodfotografi visande de kvarstående väggarna och de rivna byggnadernas utbredningar markerade med streckade linjer varav Byggnad 1 markerats med orange linje, Byggnad 2 med grön linje och Byggnad 3 med blå linje. Notera att norr är snett uppåt vänster i bild. Drönarfoto (fotonummer: 2025-65-59) av Patrik Hallberg, Kulturmiljö Halland.

Figur 11. Byggnad 1 södra gavel och korsvirkesväggen (Kontext 4599), foto mot sydsydväst (fotonummer: 2025-65-82). Foto: Johan Klange.

Figur 12. Detaljfoto visande det sydöstra hörnet av Byggnad 1 där de olika stående väggarnas relation till varandra kan iakttagas. Notera att den stående väggen (Kontext 8607) till vänster i bild är påbyggd på korsvirkesväggen (Kontext 4599) i mitten av bilden som i sin tur byggts på tegelväggen (Kontext 8600) till höger i bild. Foto mot västsydväst. Foto: Johan Klange. (Fotonummer: 2025-65-213).

Figur 13. Tegelväggen (Kontext 8600) bakom korsvirkesväggen. Notera den igensatta dörren (Kontext 5464) till vänster i bild och byggnadens äldre sydvästra hörn till höger i bild. Foto mot sydsydväst. Foto: Johan Klange. (Fotonummer: 2025-65-180).

Figur 14. Lodfotografi av källaren med markeringar för de väggsektioner som kan ses i figur 15. Notera att norr är snett uppåt höger i bild. Drönarfoto (Fotonummer: 2025-65-55) av Patrik Hallberg, Kulturmiljö Halland.

den arkeologiska undersökningen revs gaveln i korsvirke, vilket visade på ytterligare en byggnationsfas i form av en tegelvägg som numera utgör en del av gaveln för den anslutande byggnaden inom fastigheten Majoren 4 (Figur 13). Att en del av denna gavel i tegel ursprungligen varit kopplad till en byggnad som stått inom fastigheten Majoren 5 kunde ses i att spår efter ett byggnadshörn vänt norrut kunde dokumenteras vid gavelns västra hörn. Gaveln inkorporerades sannolikt i den byggnad som nu står inom fastigheten Majoren 4 när denna uppfördes år 1888 och gaveln kom därefter att byggas på med ytterligare en våning år 1932 (Bevarandeplan Laholm 1987). I gavelns östra del påträffades även en igensatt dörr som visar att det före anläggandet av det Hagströmska huset i korsvirke fanns en dörr som ledde ut från den äldre tegelbyggnaden och in på stadstomten söder om denna, vilket i sig antyder att det löpt någon form av passage genom denna eller att byggnaden inom Majoren 5 under tidigt 1800-tal var sammanbyggd med en äldre byggnad inom fastigheten Majoren 4.

Förutom de stående väggarna dokumenterades även en källargrund som hörde till Byggnad 1 (Figur 14 och 15). Källargrunderna uppvisade spår efter fyra byggnationsfaser där den äldsta (Kontext 5101) utgjordes av en oregelbunden fyrssidig källare vars sidor var mellan 3,3 och 3,5 meter. Källargrunden var byggd med fältstenar som sammanfogats med grått kalkbruk. De bevarade källarväggarna var upp till 0,8 meter höga av källarens totala bevarade djup på 1,7 meter. Källarens norra och södra sidor var i det närmaste parallella och löpte i västnordvästlig till östsydostlig riktning medan dess östra sida hade en nordligare riktning som medförde en mer asymmetrisk form. I väst saknades stora delar av källarväggen då denna tagits bort i samband med den andra byggnationsfasen då källaren expanderats västerut.

Även i den andra byggnationsfasen utgjordes de huvudsakliga källargrunderna av sten (Kontext 5077) men mellan dessa hade även tegelbrockor använts i konstruktionen. Ombyggnationen innebar att källaren expanderades två meter västerut och att en L-for-

Figur 15 A-C. Ortomosaiker visande källarens väggar med markeringar för dess olika faser: A: norra väggen, B: östra väggen, C: södra väggen. Skala: se skalstock. Foto: Patrik Hallberg.

mad nedgång i till denna i tegel (Kontext 4855, 4861 och 5013) anlades på källarens sydsida. Var den äldre källaren hade sin nedgång kunde inte fastställas, men möjligen löpte denna ned på källarens västra sida och att den därmed togs bort när källaren expanderades. Gällande tegelmurarna i källartrappan skulle dessa kunna ha byggts om vid något tillfälle, vilket antyd- des av att tegelmaterialet i väggarnas i anslutning till själva ingången till källaren i delar var mycket mer slitna än i den övriga källarnedgången, men då inga övriga förändringar i konstruktionen kunde iaktas kunde någon sådan indelning i olika byggnationsfaser inte fastställas (Figur 16). Ytterligare två moderna

byggnationsfaser som byggts med hjälp av betong har dock därefter skett då källaren ytterligare expanderats åt väster för att skapa ett ljusinsläpp och då golvytor belagts med de nuvarande tegelgolven inuti källar- rummet och betonggolvet i källarnedgången.

Byggnad 2 och 3, Majoren 5

Stående byggnadslämningar kopplade till Byggnad 2 påträffades endast längs Köpmansgatan och utgjor- des av två olika typer av murverk som visar på att dessa tillkommit vid två separata tillfällen. De äldre murverken utgjordes av väggarna i den östra delen av

Figur 16. Detaljfoto av in- gången till källaren som visar att teglet i dessa i delar utgörs av mycket mer slitet tegel, vilket skulle kunna tyda på att väggarna vid något tillfälle byggts om. Foto: Johan Klange. (fotonummer: 2025-65-143). Mot söder.

byggnaden där den byggnadsantikvariska undersökningen som utfördes efter branden 2021 även pekade ut två fönster som typiska för 1800-talet, medan den samma pekade ut fönster i byggnadens västra del som typiska för tidigt 1900-tal (Figur 17).

För Byggnad 3 del fanns en stående byggnadslämning i form av en tegelvägg ovanpå en syll av sten kvar längs tomtgränsen till fastigheten Majoren 4 (Figur 18). Inga förändringar kunde observeras i väggen, vilket gör

att den med största sannolikhet uppförts vid ett och samma tillfälle.

Grupper, faser och hus

De påträffade lämningarna kunde delas in i 20 grupper vilka representerar händelser under fyra kronologiska faser (Tabell 1). Utifrån ett kronologiskt perspektiv kan de första tre faserna (1–3) kopplas till tiden före mitten av 1800-talet och anläggandet av det så kallade Hagströmska huset. Avsaknaden av fynd och på grund

Figur 17. Den östra halvan av Byggnad 2 kvarstående väggar inklusive övergången till Byggnad 1. I bilden kan skillnader i tegelväggarna och socklarna ses längst till vänster om det sista fönstret i fotografiet och där de två byggnaderna möts, det vill säga mellan de två fönstren i den högra delen av fotografiet. De två fönster direkt till vänster om den punkt där de två byggnaderna möts ansågs som typiska för 1800-talet vid den byggnadsantikvariska undersökningen 2022 medan de övriga fönstren och dörren ansågs som typiska för tidigt 1900-tal. Foto: Johan Klange. (fotonummer: 2025-65-77) mot nordnordost.

Figur 18. Stående vägg hörande till Byggnad 3 och den stenlagda innergården som denna står ovanpå. Foto: Johan Klange. (fotonummer: 2025-65-92) mot sydsydväst.

av att de undre lagren endast bitvis kunde undersökas har gjort att de tre första faserna endast kan dateras grovt, varav den första av dessa faser (Fas 1) har daterats till tiden före anläggandet av kvarteret Majoren under första halvan av 1700-talet. Fasen kan därmed innehålla lämningar som är långt äldre än 1700-talet men att lämningarna klumpats samman då anläggandet av kvarteret ses som den första rumsliga förändringen som på ett tydligt sätt kan iaktas inom undersökningsområdet. Områdets andra fas (Fas 2) motsvarar därefter tiden fram till 1797 års brand som ledde till en omstrukturering av tomtmarken inom kvarte-

ret Majoren (Figur 5). Därefter motsvarar den tredje fasen (Fas 3) 1800-talet första hälft fram till anläggandet av det Hagströmska huset. Den sista kronologiska fasen är uppdelad i tre underfaser (4A–C) varav den första (4A) representerar andra halvan av 1850 och de övriga två (4B, 4C) representerar lämningar fram till och med första halvan av 1900-talet som endast är av intresse i det sätt de påverkat de äldre lämningarna.

Utifrån de påträffade lämningarnas placering och gruppering kunde vidare fyra huslämningar (Hus 1, 2, 3 och 4) definieras, varav flera konstruktionsfaser

Grupp	Fas	Kontexter (intrasid)	Beskrivning
1	1	2678/2690, 2702/2714, 2818, 2840/2851, 2861/2870, 2879/2891, 2904/2912, 5526/5536, 5891/5902, 6144/6152, 6160/6183/6311/6319, 6416/6423, 6537/6548	Spridda stolphål och gropar
2	1	2727, 3705, 3735, 6073, 6339, 6396, 6494, 6581, 6590	Odlingslager
3	2	5101, 6328, 4533/5330/5413, 3668	Hus 1:1: ursprunglig källare, utfyllnadslager, möjligt spisröse och brandlager
4	2	5226/5247	Avfallsgrop
5	3	5077, 4855, 4861, 5013, 5466, 4291, 8602, 8601, 8600, 5464	Hus 1:2: tillbyggnation av källare, tegelväggar källare, utfyllnadslager, stensyll, tegelvägg, igensättning av dörr i tegelvägg
6	3	5272/6502, 3882/4061/5000/5119	Hus 2:1: nedgrävningar för syll, stensyll med öppning för möjlig körport
7	3	3796	Hus 3:1: möjlig stensyll
8	3	3013, 3280/3237/3269	Staket längs tomtgräns
9	3	2611/2626	Grop
10	3	2340/2447/4108/4159/4316/4452/5472	Stenläggningar innergård
11	4A	8603	Hus 2:2: stående tegelvägg
12	4A	8606, 4958/4996, 4569, 4606, 4599, 4252	Hus 1:3 ombyggnation av källare, stensyll, korsvirkesvägg, utfyllnadslager
13	4B	3648, 2074/3674/3695/5276/5926/6364	Utfyllnadslager
14	4B/C	3299, 3319, 3365, 3382, 3439, 3483, 3489, 3594, 3940, 3955, 3974, 3995, 4279, 4303, 4417, 4713, 4817, 4821, 4839, 4871, 4877, 4883, 4902, 4921, 4929, 4934, 4942, 4954, 4975, 4985, 5025, 5033, 5048, 6124, 6129, 6138, 6285, 6298,	Hus 1:4–5: ombyggnation av källare, betonggrunder, tegelväggar, ledningar
15	4B	5551/5570/3857	Brunn inuti hus 2:2
16	4B	5869/5728	Nedgrävd stenkonstruktion, möjligen del av hus 2:3
17	4B	3556, 3750, 3837, 3871, 4095, 5545, 5718, 5917, 6599, 8604	Hus 2:3: frischakt, stensyll, stående tegelväggar
18	4B/C	2291, 2318, 3512, 4138, 4211, 8605	Hus 4:1: stensyll, stående tegelvägg, stenläggning, nedgrävning för betongram för vattenledning.
19	4C	2211, 2234, 2252, 2637, 2668, 2790	Recenta störningar och markingrepp
20	4C	2649, 3496, 4013, 4053, 4229, 5935, 5944, 6515	Ledningsdragningar

Tabell 3. Grupper, faser och tillhörande kontexter.

kunde konstateras för Hus 1 och Hus 2, vilka i kronologisk ordning benämnts som Hus 1: 1–5 respektive Hus 2:1–3.

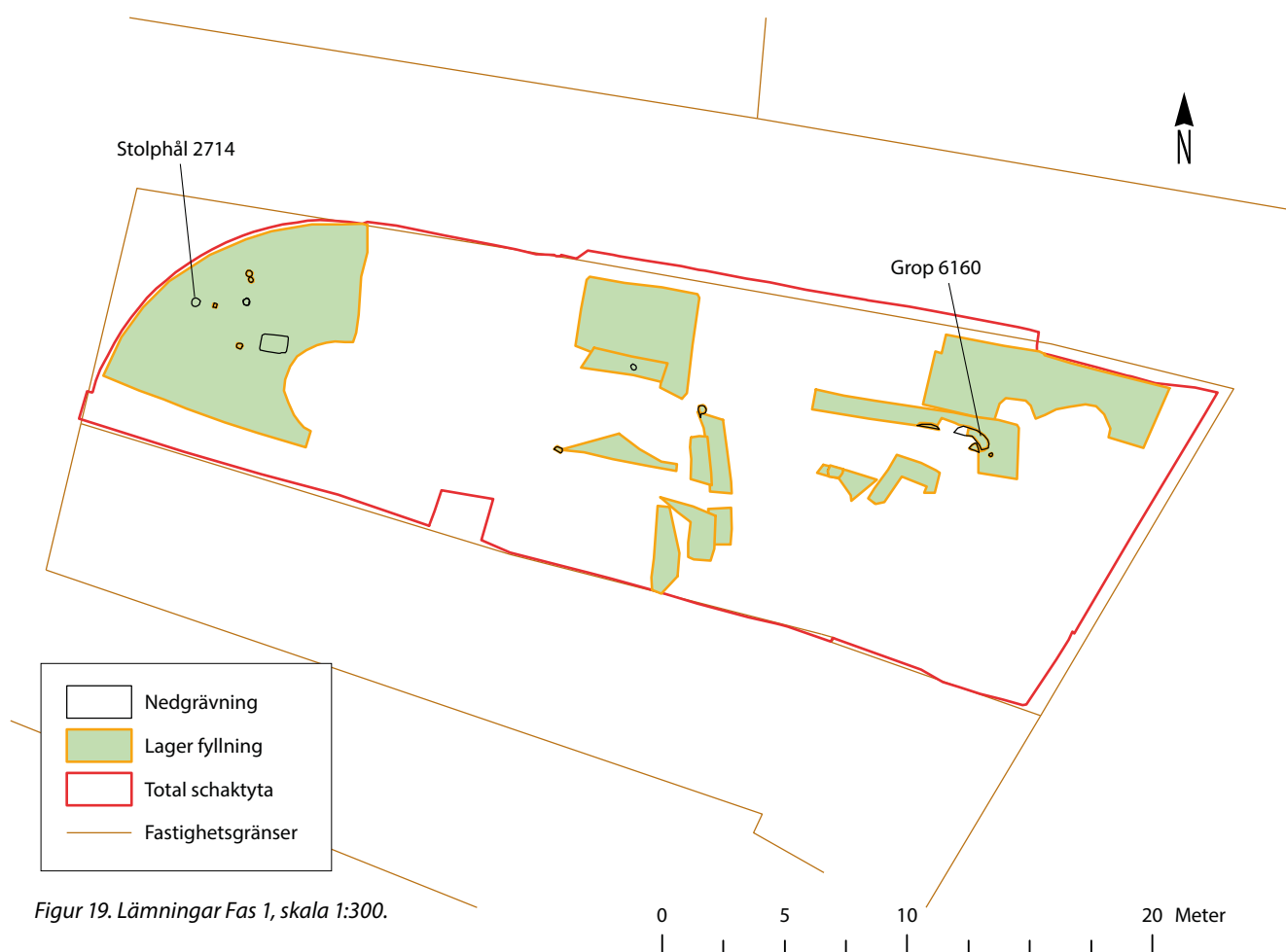
Fas 1: Aktiviteter före tidigt 1700-tal och anläggandet av kvarteret Majoren

Lämningarna kopplade till Fas 1 utgjordes av två grupper (Grupp 1 och 2) vilka visar på aktiviteter inom undersökningsområdet före anläggandet av den stadsbebyggelse som kunde rekonstrueras från de påträffade lämningarna inom undersökningsområdet (Figur 19).

Spridda stolphål och gropar, Grupp 1

Gruppen 1 utgjordes av anläggningar i form av tio stolphål och tre gropar som påträffades spridda inom undersökningsområdet under det så kallade odlingslagret (Grupp 2). Stolphålen kan ha ingått i stolpburna konstruktioner så som hus eller hägnader men några sådana konstruktioner kunde inte rekonstrueras. På

grund av likheten i färg och sammansättning mellan fyllningarna i stolphålen och det ovanliggande odlingslagret kunde anläggningarnas stratigrafiska läge heller inte helt fastställas, men då de inte kunde ses ovanför odlingslagret bör anläggningarna inte ha tillkommit efter det att detta täckts över. Detsamma gällde för de påträffade groparna som tillhör grupp 1. Jordprover analyserades även från tre av stolphålen. Utöver träkol visade endast ett av proverna (Prov 2725, i fyllning 2714) på förekomst av brända sädeskorn i form av så väl skalkorn som havre och råg (Bilaga 6). Förekomsterna av de brända sädeskornen utgör sannolikt hushållsavfall och detta skulle kunna tala för att stolphålet ingått i någon form av byggnad i vilken det hanterats mat, men utifrån de övriga påträffade stolphålen kunde dock inte någon sådan byggnad rekonstrueras. Ett sädeskorn från jordprovet ¹⁴C-daterades (Bilaga 7), vilket gav en mycket vid datering till mellan år 1650 och 1949 e.Kr. (2σ). Utifrån stolphålets stratigrafiska läge så kan det dock argumenteras för att stolphålet tillkommit mellan år 1750 och 1797 e.Kr.

Figur 19. Lämningar Fas 1, skala 1:300.

Två jordprover analyserades även från gropar från gruppen men dessa innehöll endast träkol. Den ena av dessa gropar (Kontext 6160) var dock av intresse på grund av de fynd som den innehöll. Gropen påträffades i kanten av ett av de mindre schakten inom undersökningsområdets östra del och kunde därav endast delundersökas. Utifrån de påträffade delarna av gropen var den sannolikt 1,5 meter lång och 0,78 meter bred. Gropens fyllning påträffades tegel och två fynd vilka utgjordes av en skärva förhistorisk keramik (VM 63, Figur 26) samt en skärva medeltida stengods (VM 64, Figur 26). Fynden som påträffades i gropen daterar den inte även om den potentiellt skulle kunna ha tillkommit under senmedeltid men däremot visar fynden sannolikt på aktiviteter i närområdet under de perioder som fynden kommer ifrån. Utöver fynden i den ovan nämnda gropen påträffades inga andra fynd från de anläggningar som hörde till gruppen.

Odlingslager, Grupp 2

Ovanpå de spridda anläggningarna som grävts ned genom undergrunden påträffades ett 0,2 meter tjockt skikt av gråbrun jord som benämndes som möjliga odlingslager då de främst undersöktes inom den del av Majoren 5 som i det historiska kartmaterialet utgjorts av träd- eller kålgårdar. Lagren som kopplas till gruppen påträffades dock även inom undersökningsområdets östra del och de skulle även kunna istället för odlingslager kunna ses som en äldre markyta som man anlagt stadsbebyggelsen ovanpå. Ett jordprov från lagret analyserades (Bilaga 6) men visade endast på förekomster av träkol. Fynden från lagret utgjordes till sist av tidigmoderna fynd i form av yngre rödgods, reliefkakel och glas samt två flintavslag som sannolikt är förhistoriska.

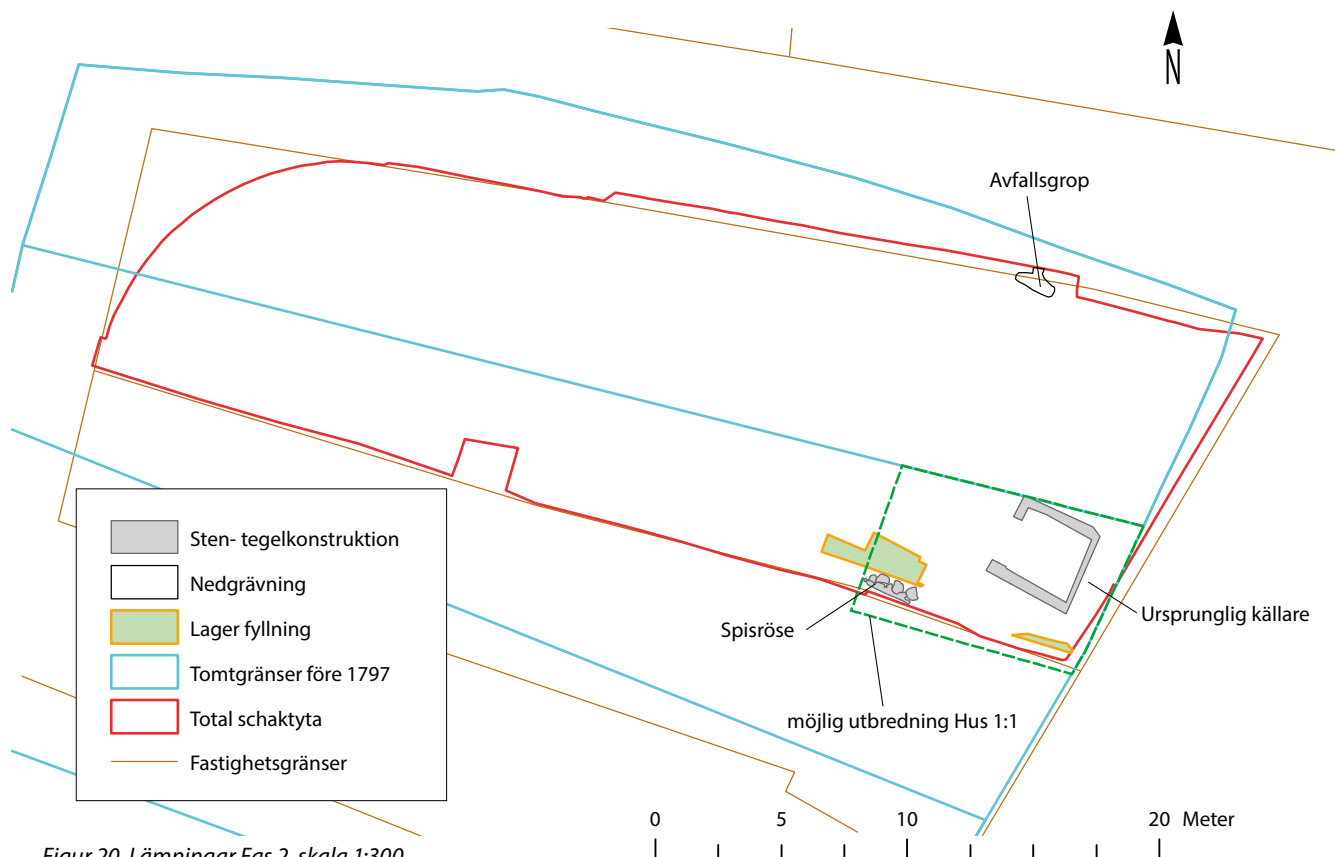
Fas 2: Tiden före 1797 års stadsbrand, den äldsta bebyggelsen i kvarteret Majoren

Inom undersökningsområdets östra del påträffades två grupper (Grupp 3 och 4) med lämningar som kunde kopplas till Fas 2 vilka representerar de äldsta spåren efter stadsbebyggelse inom undersökningsområdet (Figur 20). När detta skedde kunde inte fastställas med hjälp av de lämningar och fynd som påträffades i samband med den arkeologiska undersökningen men utifrån historiska kartor bör detta ha skett under första halvan av 1700-talet. De påträffade lämningarnas placering och riktning visar vidare på att lämningarna tillkommit före stadsbranden 1797

då varefter tomtstrukturen och kvartersformen förändrades vilket ger ett definierat slutdatum på fasen.

Hus 1:1, Grupp 3

Den enda lämningen som säkert kan kopplas till Hus 1:1 utgjordes av den ursprungliga källaren (Kontext 5101; se även beskrivning i kap. Stående byggnads-lämningar, Byggnad 1). Källarens norra respektive södra väggar var i det närmaste parallella, med en svagt västnordvästlig-ostsydostlig riktning. Den östra väggen var däremot anlagd i en mer nordlig riktning än om den hade varit vinkelrät mot de övriga källarväggarna. Om detta var till följd av ett misstag eller anpassning vid anläggningsarbetet är oklart, men då den följer samma riktning som den rekonstruerade tomtgränsen på 1797 års karta som visar situationen före 1797 års brand, talar detta för att källarens riktning var medveten och att den sannolikt även visar på Hus 1:1 riktning. Källaren ligger även direkt söder om en tomtgräns på kartan, vilket skulle kunna tyda på Hus 1:1 nordliga utbredning (Karta 1797). Tre meter sydväst om den ursprungliga källarens sydvästra hörn påträffades även en mindre stenkonstruktion vid fastighetsgränsen till Majoren 4 där den löpte in under tegelväggen (Kontext 8600) som utgör denna. Stenkonstruktionen bestod av två kontexter varav den ena utgjordes av fyra stenar på rad (Kontext 5330) med samma riktning som källarens sydsida, vilka tolkades som en ram för en yta mindre stenläggning som låg i anslutning till stenraden (Kontext 5413). Att endast en del av stenkonstruktionen påträffades försvårade en tolkning av dess funktion men på grund av dess uppbyggnad tolkades den som ett möjligt spisröse (Figur 21). Dessa påträffas ofta i anslutning till hörn eller väggar inuti byggnader och detta skulle i så fall antyda att Hus 1:1 var cirka tio meter långt och sex meter brett samt att det hade en öst-västlig riktning med gaveln mot Stortorget. Källaren och det möjliga spisröset saknade dock fysisk koppling till varandra även om båda var kopplade till ett troligt utfyllnadslager (Kontext 6328) som spisröset låg ovanpå och som källaren sannolikt låg under. Undersökningens förutsättningar gjorde dock tyvärr att utfyllnadslagret inte kunde grävas ut, vilket gör att källarens stratigrafiska position inte kunde fastställas. Hade utfyllnadslagret tillåtits grävas ut hade sannolikt källarens nedgrävningskant påträffats, men det hade även kunnat visa på ytterligare stratigrafisk komplexitet som i så fall skulle kunna omkullkasta det ovan förda resonemanget. I utfyllnadslagret påträffades fynd av ett

Figur 20. Lämningar Fas 2, skala 1:300.

reliefkakel (VM 147) med brun glasyr som sannolikt kan dateras till 1600-talet. I undersökningsområdets sydöstra hörn påträffades till sist även en rest av ett tunt brandlager (Kontext 3668) som var på samma stratigrafiska nivå som spisröset. Utifrån lagrets stra-

tigrafiska position under ett utfyllnadslager på vilket stensyllen till Hus 1:2 (Kontext 8601) anlagts tolkades lagret som spår efter 1797 års brand. I Brandlagret påträffades även fynd av kritpipor av 1700-talskaraktär (VM 180, 181 och 182).

Figur 21. Det möjliga spisfundamentet (Kontext 5330 och 5413) och ovan detta lämningar hörande till Hus 1:2. Notera utfyllnadslagret (Kontext 8602) mellan spisfundamentet som bör ha förts på i samband med konstruktionen av den ovanliggande stengrunden (Kontext 8601) och tegelväggen (Kontext 8600). Foto (fotonummer: 2025-65-185) mot sydsydväst.

Avfallsgrop, Grupp 4

Utöver lämningarna som kopplades till Hus 1:1 påträffades även botten till en avfallsgrop (Kontext 5226) i den norra delen av undersökningsområdet. Gropen överlagrades av en stensyll hörande till Hus 2:1 och allt annat än botten av gropen hade troligen grävts bort i samband med det ovanliggande huset. Gropen innehöll fynd av yngre rödgods, stengods och reliefkakel som tyder på en datering till 1600-talet eller tidigt 1700-tal.

Fas 3: Återuppbyggnaden av kvarteret Majoren efter 1797 års stadsbrand

Majoriteten av de påträffade lämningarna från tiden före 1850 härrörde från Fas 3 (Figur 22). Lämningarna har samlats under sex grupper (Grupp 5–10) som representerar tre hus och innergård som legat inom den nya stadstomten under perioden från stadsbranden 1797 samt fram till mitten av 1800-talet.

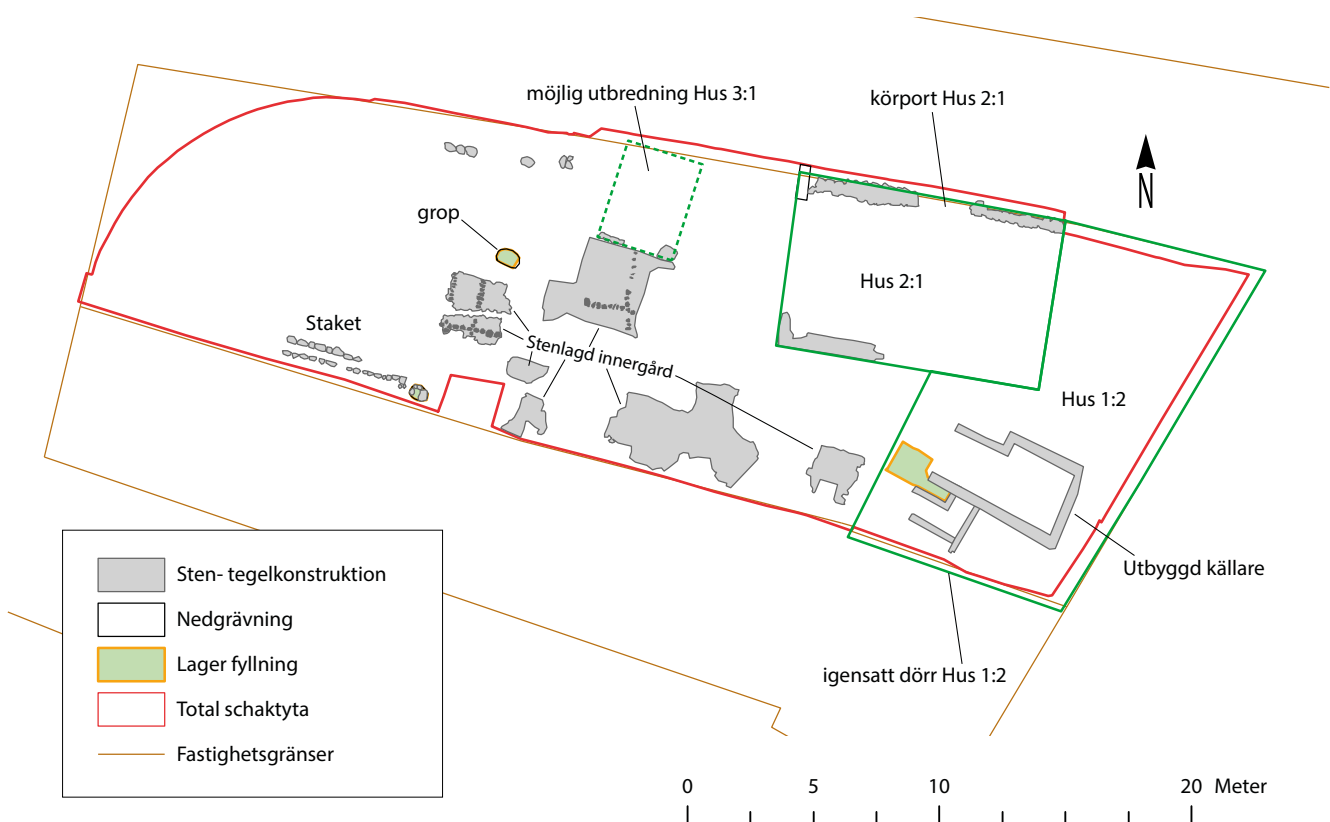
Hus 1:2, Grupp 5

I samband med Fas 3 uppfördes ett nytt hus (Hus1:2) ovanpå den äldre källaren (Kontext 5101) i samband

med vilket denna även expanderades (Kontext 5077). Huset fick nu en orientering som följde den nya formen på kvarteret som det hade fått efter stadsbranden 1797. Utifrån kartan från samma år hade tomterna i anslutning till Majoren 5 drabbats kraftigt av branden och det är troligt att det äldre huset (Hus 1:1) blev lågornas rov vid denna händelse. Det nya husets längd längs Stortorget är okänd, men det får ses som troligt att dess långsida löpte längs hela tomtens sida mot torget på det sätt som byggnaderna i kvarteret från slutet av 1700-talet gör. Husets södra gavel i form av en tegelvägg ovanpå en syll av sten (Kontext 8600 och 8601) utgör de enda bevarade delarna av huset förutom källaren, men utifrån dessa kan vi sluta oss till att huset var nio meter brett och sannolikt sexton meter långt. Utifrån en igensatt dörr i den södra gaveln är det troligt att det ursprungligen fanns en passage på sydsidan om huset inom den intilliggande tomten som därmed sannolikt ägdes av samma person.

Hus 2:1, Grupp 6

Inom tomtens norra del påträffades ytterligare ett hus som benämns Hus 2:1 i vilket tre stensyllar och två nedgrävningar ingår. Utifrån stensyllarna utgjorde

Figur 22. Lämningar Fas 3, skala 1:300.

Figur 23. De två stensyllarna (Kontext 5000 och 5119) som utgjorde grunden till Hus 2:1. Notera den möjliga körporten mellan de två syllarna, foto mot öster (foto 2025-65-170).

huset en minst 10,7 meter lång och 6,7 meter bred byggnad som legat med dess långsida mot Köpmansgatan. På byggnadens nordsida uppvisade även stensyllarna (Kontext 5000 och 5119) att det funnits en 2,1 meter bred öppning i husets norra fasad som skulle kunna ha utgjort en körport kopplad till gatumiljön (Figur 23), vilket även stöds av att stengrunden kopplat till husets sydsida (Kontext 4061) slutade strax före den punkt där en sådan körport skulle ha fortsatt in på innergården.

Hus 3:1, Grupp 7

Utöver Hus 1:2 och 2:1 påträffades även de möjliga resterna efter ett tredje hus benämnt Hus 3:1 i form av en möjlig syllstensrad som låg 4,5 meter väster om Hus 2:1. Den möjliga syllsten var 3,2 meter lång och anslöt i söder till en stenlagd del av tomtens innergård (Kon-

text 2340). I väster avslutades vidare den möjliga syllstens med en 0,7 x 06 meter stor sten som skulle kunna ha utgjort byggnadens sydöstra hörn. På grund av undersökningens förutsättningar kunde dock inte området kring den möjliga syllsten undersökas vilket gjorde att dess faktiska funktion inte kunde avgöras.

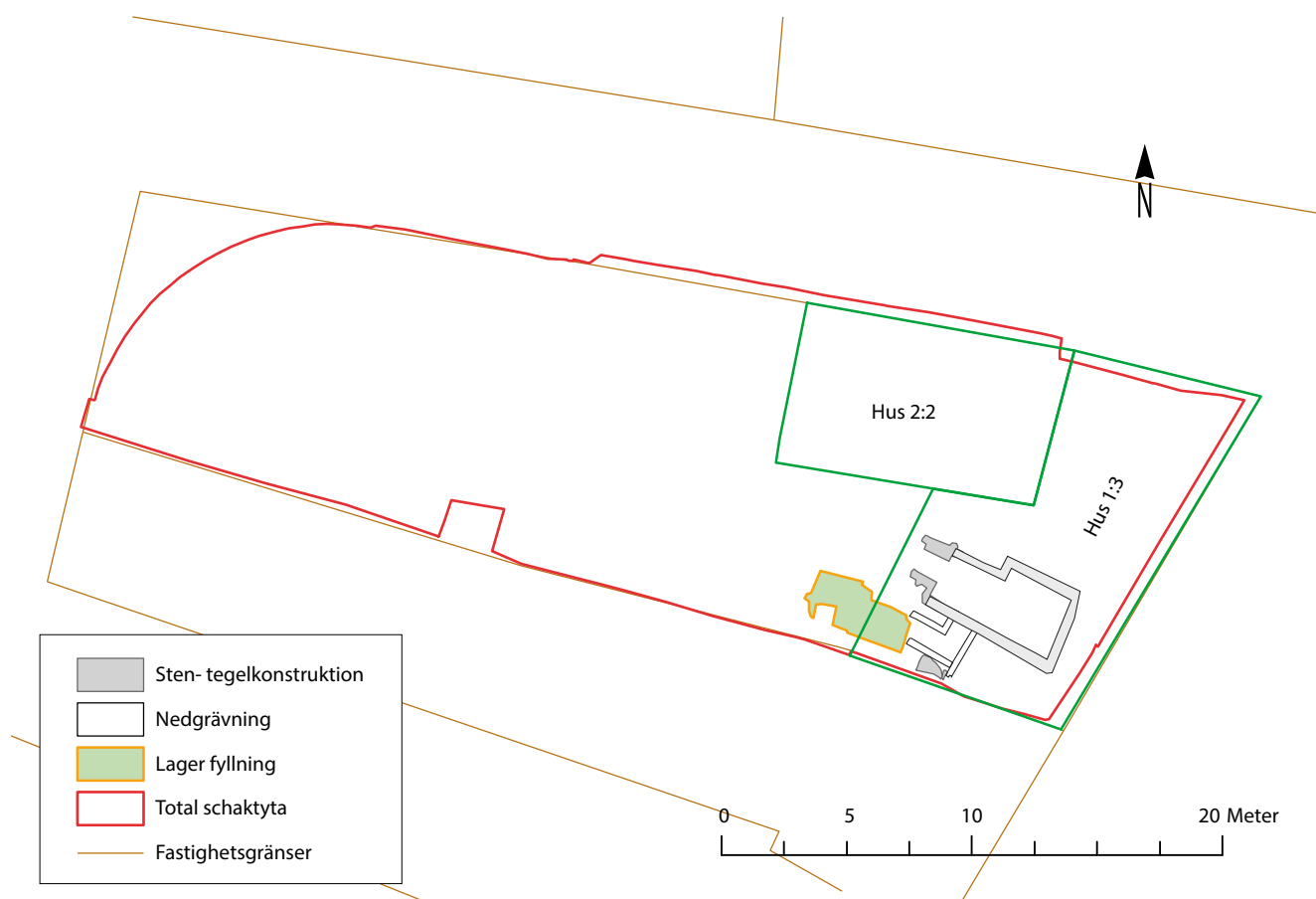
Staketfundament längs tomtgräns (Grupp 8), grop (Grupp 9) och stenlagd gårdsplan (Grupp 10)

Utöver huslämningarna påträffades även en stenrad som troligen utgjort en del av ett fundament till ett staket längs tomtens södra gräns (Figur 24A). Staketets placering talar för att det inhägnade tomtens västra del där dess träd- eller kålgård låg. Öster om staketfundamentet påträffades även rester av en stenlagd innergård (Grupp 10, Figur 24B, 24C) och en grop med nedgrävt taktegel (Grupp 9) vars funktion får ses som oklar.

Figur 24. A: Staketfundament, foto mot västnordväst (fotonummer: 2025-65-52). B: Stenläggning tillhörande gårdsplan i den västra delen av ytan, foto mot västnordväst (fotonummer: 2025-65-31). C: Stenläggning i anslutning till möjlig hussyll för Hus 3:1, foto mot ostsydost (fotonummer: 2025-65-102).

Figur 25. Lämningar Fas 4A, skala 1:300.

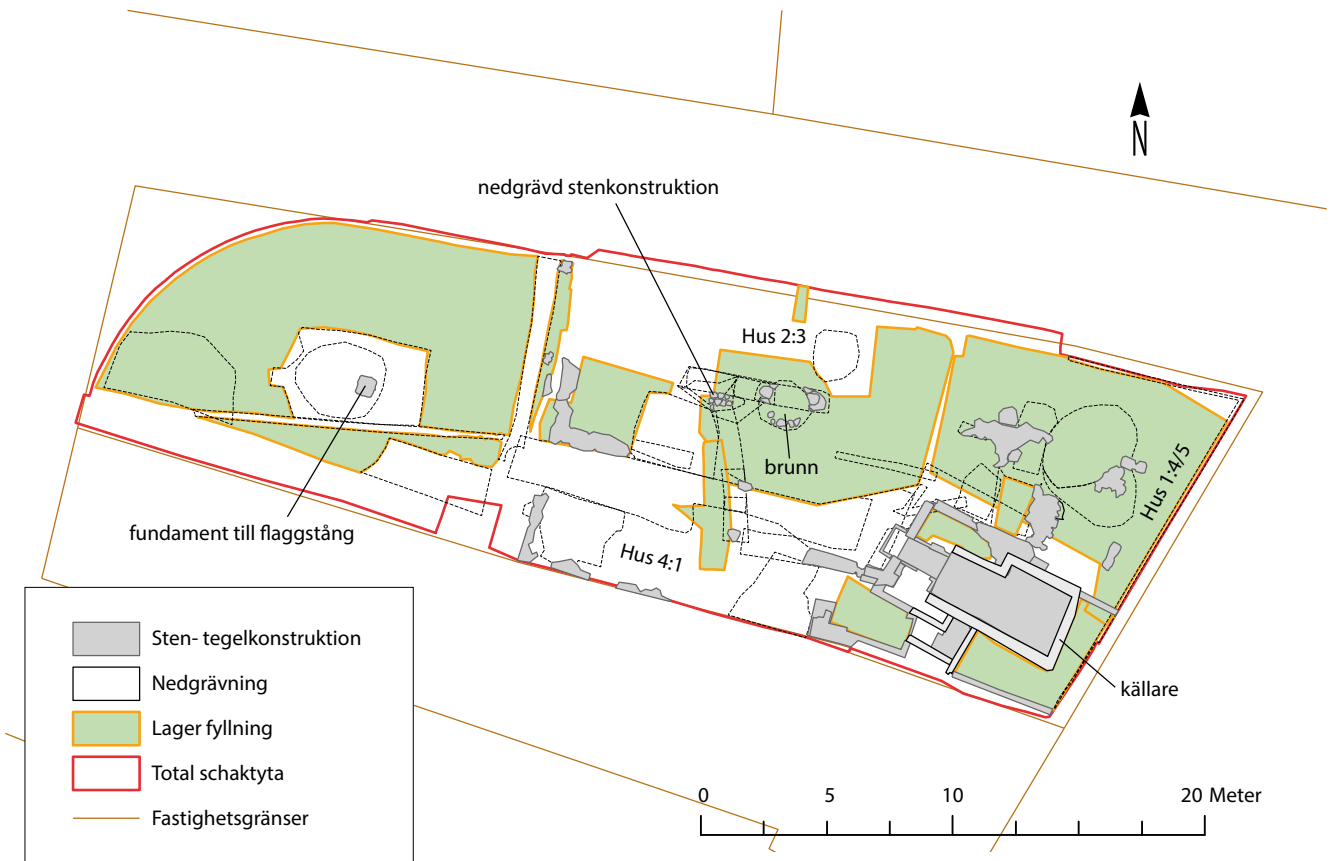
Fas 4A: Ny bebyggelse kring 1850

Under Fas 4A som representerar den andra halvan av 1800-talet förändrades beståndet av hus kraftigt i anslutning till fastigheten Majoren 5 (Figur 25). Fasen omfattar två grupper (Grupp 11 och 12) vilka utgör två nya konstruktionsfaser för husen inom undersökningsområdet. Då dessa utifrån skriftliga källor uppförts efter 1850 kommer lämningarna från fasen dock endast att tas upp översiktligt. Under mitten av 1800-talet uppfördes det Hagströmska huset inom Majoren 5 och undersökningsresultaten visar att detta sannolikt uppförts i korsvirke. Kopplingen söderut till fastigheten Majoren 4 verkar med detta ha upphört vilket sannolikt den igenmurade dörren (Kontext 5464) i Hus 1:2 södra gavel representerade under Fas 3. Separationen mellan fastigheterna blev därtill ännu tydligare då en ny byggnad uppfördes inom fastigheten Majoren 4 år 1888 som kom att använda Hus 1:2 tidigare södra gavel som nordgavel. År 1875 ska även en ny byggnad (Hus 2:2) uppförts längs Köpmansgatan som anlades ovanpå de äldre grunderna från Hus 2:1. De äldre delarna av de stående väggarna kopplade till

Byggnad 2 inom fastigheten Majoren 5 utgör sannolikt spåren efter denna byggnad (Bevarandeplan Laholm 1987; se även beskrivning i kap. Stående byggnads-lämningar, Byggnad 2).

Fas 4B och 4C förändringar under det tidiga 1900-talet

De sista två faserna kopplade till de påträffade lämningarna inom undersökningsområdet utgörs av de förändringar som skett inom fastigheten Majoren 5 under tidigt 1900-tal (Figur 26). Sammanlagt åtta grupper kopplas till fasen (Grupp 13–20), vilka dels representerar förändringar av innergårdsmiljön med påförandet av ett stort utfyllnadslager (Grupp 13) som fungerade som en utjämning av ytan som tidigare måste ha haft större höjdskillnader mellan tomtens innergård och den träd- eller kålgårdsyta som fanns i tomtens västra del. Efter det att lagret påförts följde en period av nybyggnation inom fastigheten. Hus 2:2 byggdes ut längs Köpmansgatan till den form det hade fram till branden 2021 och betecknas Hus 2:3 (Grupp

Figur 26. Lämningar Fas 4B och 4C, skala 1:300.

17). Inuti Hus 2:3 påträffades även toppen av en sten-satt brunn (Grupp 15) och en del av en nedgrävd stenkonstruktion (Grupp 16). De två strukturerna var till synes nedgrävda genom utfyllnadslagret vilket stratigrafiskt placerar dem på samma nivå som Hus 2:3, men deras uppbyggnad i övrigt talar snarare för att de ska kopplas till brukningen av Hus 2:2. Om dessa hör till Hus 2:2 eller 2:3 kunde tyvärr inte fastställas. Därtill byggdes Hus 1:3 om kraftigt på ett sätt som innebar att alla dess korsvirkesväggar utom de i dess södra gavel byttes ut mot tegelväggar ovanpå en sockel av betong. Det nya tegelhuset, som därefter stod kvar på platsen fram till branden 2021, har betecknats som Hus 1:4 och efter ytterligare ombyggnationer av källaren och dess västra fasad som Hus 1:5 (Grupp 14). I samband med den sista byggnationsfasen av Hus 1 uppfördes även en ekonomibygnad (Hus 4:1, Grupp 18, motsvarande Byggnad 3 i kap. Stående byggnadslämningar) längs fastighetsgränsen mot Majoren 4 i tegel ovanpå en syll av sten. De sista två grupperna (Grupp 19 och 20) motsvarar olika markgrepp under Fas 4B i vilka

det bland annat ingick anläggandet av ett fundament till en flaggstång och ledningsdragningar kopplade till bebyggelsen inom fastigheten.

Fynd

Vid den arkeologiska undersökningen påträffades ett fyndmaterial som registrerats under sammanlagt 214 fyndposter varav något över hälften utgjordes av keramik (Tabell 4; Bilaga 2). Tre fjärdedelar av fyndposterna kunde därtill kopplas till Fas 4, medan Fas 1, 2 och 3 hade 22, 10 respektive 22 fyndposter kopplade till sig. Fynd från före 1850 men som påträffats i lager från Fas 4 är därmed att ses som omrörda lösfynd och fynden från de övriga faserna får ses som ett tämligen magert fyndmaterial från en stadsarkeologisk undersökning av den aktuella storleken. Angående djurben saknas materialkategorin i tabellen vilket beror på att endast en mycket liten mängd ben påträffades och att inga av dessa samlades in då de inte påträffades i lästa kontexter.

Material	Fyndposter	Antal	Vikt (gram)
Keramik	115	370	7117,3
Glas	45	85	2911,2
Kritpipor	30	66	167,2
Kakel	15	32	1495,2
Sten	5	8	97,1
Metall	2	2	53,4
Bränd lera	2	2	47,3
Total	214	565	11 888,7

Tabell 4. Påträffade fynd från den arkeologiska undersökningen sorterat utifrån deras material.

Keramik från undersökningen domineras helt av yngre röd gods med 78 fyndposter innehållande 263 skärvor (Figur 27). Utöver det yngre röd godset påträffades små mängder flintgods, stengods, vitgods och

fajans. Av dessa är sannolikt det mesta från 1700-talet och framåt, om än att det bland stengodset fanns en medeltida skärva och en som sannolikt kan dateras till 1600-talet. Därtill påträffades två skärvor av så kallade jydepottor som kan dateras till den äldre delen av tidigmodern tid och en skärva förhistorisk keramik som sannolikt kan dateras till brons- eller järnåldern.

Kakel utgjorde den fjärde största fyndkategorin sett till antalet fyndposter. Kaklet har ingått i kakelugnar som sannolikt funnits på platsen eller i dess närhet och visar på förekomst av sådana av typer som normalt dateras till 1600-talet respektive 1700-talet (Figur 28).

Utöver fynden av keramik utgörs de två största fyndkategorierna sett till antalet fyndposter av glas och

Figur 27. Fyndfoto keramik. F 64, och F 63, skala 1:1. Foto: Anders Andersson.

Figur 28. Fyndfoto kakel. Foto: Anders Andersson.

Figur 29. Fyndfoto glas och kritpipor. Foto: Anders Andersson.

kritpipor (Figur 29). Utifrån fynden kan glaset dateras till 1700-talet och framåt. För kritpipornas del utgörs majoriteten av fynden av odekorerade fragment av skaft, eller med en dekor som antingen kan vara från 1600-talet eller 1700-talet. Utöver dessa finns två delar av skaft med en dekor kallad fransk lilja i romb som normalt dateras till 1630–1660 och två delar av piphuvuden eller sporrar som utifrån deras form bör vara från 1700-talet.

Av de övriga fynden kan till sist nämnas att det påträffades sju flintavslag lager från Fas 1 och 4B/C vilka grovt kunde dateras som förhistoriska.

SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Den arkeologiska undersökningen inom fastigheten Majoren 5 ger en bild av Laholms utveckling under den senare delen av den tidigmoderna perioden. Utifrån påträffade fynd och lämningar är det troligt att platsen först kom att bebyggas under första hälften av 1700-talet. Möjligen skedde detta i samband med det rådhus som uppfördes 1707 på samma plats som dagens rådhus står. Det kan dock inte uteslutas att platsen varit bebyggd tidigare men att spåren efter detta försvunnit till följd av markberedningar. Enstaka fynd från undersökningen visar på äldre aktiviteter. Av dessa visar en skärva förhistorisk keramik att platsen använts långt före stadens tillkomst. Vidare adderar en skärva medeltida stengods en liten pusselbit till förståelsen av livet i staden Laholm, men det är först från den tidigmoderna perioden som fynden visar på någonting mer substantiellt. Från 1600-talet ses ett mer stadstypiskt material med yngre rödgods och fragment av kakelugnar. Någon större mängd fynd rör det sig dock inte om. Fynden från 1700-talet vittnar om en liknande miljö med mindre mängder föremål som visar på förtäring av alkohol och rökning. Det rör sig dock om en relativt fyndfattig miljö vilket tyder på någon form av renhållning och att både byggnader samt stadstomten rensats ut i samband med anläggandet av nya byggnader på platsen.

De främsta resultaten från den arkeologiska undersökningen utgörs av de byggnadslämningar som påträffats vilka dels ger en mer nyanserad bild kring kvarterets framväxt än vad de tidigare bebyggelseantikvariska undersökningarna på platsen givit. Fördelen för arkeologin är i det här fallet att byggnadernas grunder och äldre murverk kunde exponeras på ett sätt som

en byggnadsantikvarisk insats med syftet att bevara byggnaden inte hade kunnat göra. De påträffade byggnadslämningarna visar på att det Hagströmska huset ursprungligen var uppfört i korsvirke men att det stått två föregångare på platsen och att en del av källaren redan ingick i den äldsta byggnaden. De påträffade lämningarna visar på att det Hagströmska huset ersatte ett hus med liknande utbredning som anlagts efter de förändringar av tomtstrukturen inom kvarteret Majoren som skedde efter 1797 års brand. Huset södra gavel utgjordes av en tegelvägg och det är troligt att resten av huset var byggt i samma material. Inom tomten stod därtill även ett till två hus längs Köpmansgatan, vilka tillsammans med huskroppen längs Stortorget kringgärdade en stenlagd innergård. Lämningarna visar därtill att det före 1797 års brand stod ett äldre hus på platsen och att den ursprungliga källaren ingick i detta. Husets kortsida var sannolikt vänd mot Stortorget och dess riktning gör det troligt att det uppförts under första halvan av 1700-talet. Därmed representerar huset sannolikt stadens återhämtning efter den förödelse som 1500- och 1600-talens krig innebar.

REFERENSER

Arkiv

ALVIN

Uppsala universitet, plattform för digitala samlingar och digitaliserat kulturarv

FMIS/KMR

Riksantikvarieämbetet-Fornsök

KB Kungliga biblioteket

KBK

Det Konglige Bibliotek København

LM Lantmäteriet

RA Riksarkivet

Litteratur

Arbetsgruppen för kulturmiljövård och Hallands läns museer, landsantikvarien 1987. *Laholms innerstad, Bevarandeplan*. Del 2. Sammanfattning och bevarandeförslag. Laholms kommun 1987.

Bengtsson, Kent-Ove. 2025. Majoren 5. Ekvallska huset – från nykterhetscafé till fastighetsförmedling. *Gamla Laholm* 36.

- Bexell, Sven Peter 1923. *Hallands historia och beskrivning*. Andra delen. Halmstad. (först utgiven 1817-1819).
- Bjuggner, Lena. 2000. *Kv Majoren 4, Laholm*. Arkeologisk förundersökning 2000. Halland, Laholm, Kv Majoren 4, RAÄ 19. Landsantikvarien, Stiftelsen Hallands Läns museer, Uppdragsverksamheten, Halmstad 2000.
- Bjuggner, Lena. 2006. *Tunna kulturlager i Köpmansgatan, Laholm*. Arkeologisk förundersökning och antikvarisk kontroll. Halland, Laholm, Köpmansgatan (delen Stortorget-Hästtorget) och korsningen Köpmansgatan-Bagarliden, RAÄ 19. Kulturmiljö Halland.
- Connelid, Pär. och Wiking-Faria, Pablo. 2018. *Historiska kartor över Halland: 1700- och 1800-talen*. Hallands kulturhistoriska museum.
- Ejwertz, Axel. 1961. *Laholms historia I: kyrka och skola*. Meijel, Laholm.
- Fehne Persson, Kerstin. 2025. Rådhuset präglar Stortorget. *Gamla Laholm 36*. Föreningen Gamla Laholm, Laholm.
- Gamla Laholm. 2016. *Laholms brandförsvaret, Gamla Laholm, 2013*, Tjugosjunde årgången. Föreningen Gamla Laholm, Laholm.
- Håkansson, Anders. 2012. *Laholm. Staden som trots allt är*. Arkeologisk förundersökning och undersökning. Arkeologiska rapporter från Hallands läns museer 2012:6. Halmstad.
- Klange, Johan. 2023. *Vattenledning Mellby*. Halland, Laholms kommun och landsförsamling. Kulturmiljö Halland rapport 2023:63.
- Larsson, Fredrik. 2014. *Ollonborren 3*. Arkeologisk förundersökning 2014. Halland, Laholms stad, Ollonborren 3, RAÄ Laholms stad 19. Kulturmiljö Halland.
- Nilsson, Sven A. 1968. *Halmstad historia. Del 1. Den danska tiden*. Halmstad.
- Palmkvist, Sven. 2013. Kartorna berättar. *Gamla Laholm, 2013*, Tjugofjärde årgången. Föreningen Gamla Laholm, Laholm.
- Redin, Lars. 1982. *Medeltidsstaden 39: Laholm*. Riksantikvarieämbetet, Rapport Medeltidsstaden 39. Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer.
- Redin, Lars. 1983. *Medeltidsstaden 43: Falkenberg*. Riksantikvarieämbetet, Rapport Medeltidsstaden 43. Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer.
- Rosén, Christina. 1992. Staden som icke är? – Medeltidens Laholm, i *Utskrift 2*. Stiftelsen Hallands läns museer.
- Skarvik, Kristina. 2021. Antikvariskt utlåtande med kontrollplan KUL, Kv Majoren 5, Laholms kommun. Skarvik & Carlsson Byggrådgivning. Malmö.
- Öbrink, Mattias. 2025. *Bakgårdsmiljöer och odling – tidigmoderna lämningar i Laholm*. Arkeologisk undersökning. Hallands län, Halland, Laholms kommun, Laholms stad, kvarteret Hästen 7, fornlämning L1996:5394. Arkeologerna, Statens historiska museer. Rapport 2025:43.

Kartmaterial och historiska illustrationer

ALVIN

1792. *Charta öfver Laholm*. Sverige, Laholm, Halland. Lunds UB, Äldre kartsamlingen; Handritade kartor. Nedladdad 20250212 via ALVIN, Uppsala universitet.

Kungliga Biblioteket

1698. Jacob, Loffman. *Förarbete till Suecia Antiqua et Hodierna*. Uppsala UB, HS Palmskiöld 305, bl. 433. Nedladdad 20210709 via Kungliga biblioteket.

Kungliga Biblioteket Köpenhamn

1625. Gottfred Hoffmann. *Koloreret handtegnings*. Laholm. KBK 1113,114,11-0-1625/1.

Lantmäteristyrelsens arkiv

1777. Georg Marin. *Gränsbestämning*. Falkenbergs stad, Hallands län, Falkenbergs stad, M12-1:1, LMS.
1797. Anton Brandberg. *Avmätning*. Laholms stad, Hallands län, Laholms stad, M38-1:4, LMS.
1799. Anton Brandberg. *Avmätning*. Laholms stad, Hallands län, Laholms stad, M38-1:5, LMS.
1855. *Ljunggrens atlas, litografi*. Laholms stad, Hallands län, Laholms stad, LJ-170, LMS.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens dnr:	431-265-2023
Eget dnr:	2023-037
Uppdragsgivare:	Högbergs Ingenjörstjänst AB
Utförandetid:	2023-02-13 till 2023-03-24 (18 fältarbetsdagar med en till två arkeologer)
Projektledare:	Johan Klange
Övriga arkeologer:	Patrik Hallberg, Jonas Carlsson och Mats Nilsson
Fastighet:	Majoren 5
RAÄ nummer:	RAÄ Laholms stad 19:1/L1996:5394
Höjdsystem:	RH 2000
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Undersökt yta:	551 m ²
Dokumentation:	Samtliga schakt och anläggningar är dokumenterade digitalt inom ramen för Intrasis Version 3.0. Intrasis projektnr Laholm2023037SÖ. Allt arkivmaterial förvaras i Kulturmiljö Hallands arkiv, Halmstad. Foton har fotonummer: 2025-65:1-227.
Fynd:	I väntan på fyndfördelning har fynden preliminärt tilldelats Accessionsnummer: VM 300 131:1-213. Fynden förvaras av KMH i väntan på fyndfördelning till Hallands Kulturhistoriska Museum.
Datering:	1700-tal till 1800-tal

BILAGOR

Bilaga 1 Kontexttabell

Landskap: Halland
 Kommun: Laholm
 Fastighet: Majoren 5
 Fornlämning: RAÅ Laholms stad 19:1 / L1996:5394

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023

Intrasisid	Subclass	Tolkning och gruppering	Yta	Dimensioner (m)	Tjocklek / Djup (m)	Grupp	Fas
2009	Lager fyllning	Grästorvslager bestående av gråbrun sand.	A	16,5 x 11,7	0,2		
2074	Lager fyllning	Utfyllnadslager bestående av brungrå sand innehållande fynd av yngre rödgods, flintgods, stengods, porslin, fajans, djurben, spik, kritpipor och glas.	A	16,5 x 11,7	0,45	13	4B/C
2211	Nedgrävning	Rektangulär nedgrävning för flaggstångsfundament samma som 2234.	A	5,5 x 3	-	19	4B/C
2234	Nedgrävning	Oval nedgrävning för flaggstångsfundament samma som 2211.	A	3,3 x 2,9	-	19	4B/C
2252	Sten- tegelkonstruktion	Betongfundament till flaggstång i nedgrävning 2211.	A	0,77 x 0,75	-	19	4B/C
2291	Sten- tegelkonstruktion	Stenläggning till innergård bestående av 0,08 till 0,22m stora stenar lagda i ett lager.	B	0,5 x 0,45	0,22	18	4B/C
2318	Sten- tegelkonstruktion	Stenläggning till innergård bestående av 0,06 till 0,19m stora stenar lagda i ett lager.	B	0,5 x 0,3	0,19	18	4B/C
2340	Sten- tegelkonstruktion	Möjligen en L-formad avslutning på en stenlagd innergård. Stenarna bestod av en rad med 0,25 till 0,55 m stora naturstenar lagda i ett lager.	A	5,4 x 0,5	0,25	10	3
2447	Sten- tegelkonstruktion	Stenläggning innergård bestående av 0,05 till 0,35 meter stora stenar i ett lager. De större stenarna bildade två korsande markeringslinjer vilka löpte i nord-sydlig respektive östvästlig riktning. Har troligen hört samman med stenläggning 4108, 4159, 4316, 4452. Ej borttagen.	A	2,71 x 2,57	0,05	10	3
2611	Nedgrävning	Grop med vertikala sidor och plan botten.	A	0,8 x 0,7	0,6	9	3
2626	Lager fyllning	Fyllning i grop 2611 bestående av krossat taktegel.	A	0,8 x 0,7	0,6	9	3
2637	Nedgrävning	Täckdike med tegelrör.	A	12,6 x 0,3	0,3	19	4B/C
2649	Nedgrävning	Vattenledningsnedgrävning.	A	8,1 x 0,9	-	20	4B/C
2668	Nedgrävning	Nedgrävning för oljetank.	A	5,1 x 1,8	-	19	4B/C
2678	Nedgrävning	Runt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	A	0,31 x 0,31	0,2	1	1
2690	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 2678 bestående av mörkt gråbrun sand.	A	0,31 x 0,31	0,2	1	1
2702	Nedgrävning	Runt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	A	0,36 x 0,36	0,1	1	1
2714	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 2702 bestående av mörkt gråbrun sand innehållande ett fynd av ett flintavslag (VM...), PM2725 innehöll träkol, skalkorn, havre och råg varav det sistnämnda 14C-daterades till 1650-1949 (2σ).	A	0,36 x 0,36	0,1	1	1
2727	Lager fyllning	Odlingslager bestående av brungrå sand i den östligaste delen av undersökningsområdet.	A	9,3 x 8,7	0,25	2	1

BILAGA 1

Intrasisid	Subclass	Tolkning och gruppering	Yta	Dimensioner (m)	Tjocklek / Djup (m)	Grupp	Fas
2763	Lager fyllning	Undergrund bestående av gul sand i den östligaste delen av undersökningsområdet.	A	9,6 x 8,6	-		
2790	Nedgrävning	Större rektangulär nedgrävning störning genom 2074.	A	5,13 x 2,94	-	19	4B/C
2818	Nedgrävning	Rektangulär nedgrävning troligen tillkommen i samband med nedgrävningen 2211 för flaggstångsfundamentet.	A	1,03 x 0,7	-	1	1
2840	Nedgrävning	Ovalt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	A	0,26 x 0,23	0,2	1	1
2851	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 2840 bestående av mörkt gråbrun sand.	A	0,26 x 0,23	0,2	1	1
2861	Nedgrävning	Ovalt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	A	0,23 x 0,16	0,1	1	1
2870	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 2861 bestående av mörkt gråbrun sand.	A	0,23 x 0,16	0,1	1	1
2879	Nedgrävning	Ovalt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	A	0,24 x 0,21	0,05	1	1
2891	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 2879 bestående av mörkt gråbrun sand.	A	0,24 x 0,21	0,05	1	1
2904	Nedgrävning	Rektangulärt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	A	0,17 x 0,13	0,2	1	1
2912	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 2904 bestående av mörkt brungrå sand.	A	0,17 x 0,13	0,2	1	1
3013	Sten- tegelkonstruktion	Staketfundament löpande i öst-västlig riktning bestående av två parallella rader av 0,17 till 0,4 m stora naturstenar lagda i ett lager mellan raderna av sten fanns ett 0,3 m stort mellanrum. Ej borttaget.	A	5,1 x 0,8	0,2	8	3
3237	Sten- tegelkonstruktion	Stenskoning i stolphål 3280 bestående av 0,23 till 0,45 m stora stenar.	A	0,75 x 0,56	0,25	8	3
3269	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 3280 bestående av brungrå sand.	A	0,75 x 0,56	0,25	8	3
3280	Nedgrävning	Ovalt stensatt stolphål vid tomtgräns med vertikala sidor och plan botten.	A	0,75 x 0,56	0,25	8	3
3299	Sten- tegelkonstruktion	Stensyll bestående av två 0,5 x 0,35 x 0,2 meter stora stenar lagda på rad i NNO-SSV riktningen som troligen fungerat som ett stöd för ett golv. Kan utgöra en del i samma konstruktion som 3365, 3483 och 3489.	D	1,13 x 0,41	0,2	14	4B/C
3319	Sten- tegelkonstruktion	Oregelbunden stenläggning till golv alt innergård bestående av 0,05 till 0,18 m stora stenar, kraftigt värmepåverkad	D	1,43 x 1,12	0,15	14	4B/C
3365	Sten- tegelkonstruktion	Stensyll bestående av två 0,5 x 0,33 x 0,2 meter stora stenar lagda på rad i VNV-OSO riktningen som troligen fungerat som ett stöd för ett golv. Kan utgöra en del i samma konstruktion som 3299, 3483 och 3489.	D	1,03 x 0,45 m	0,2	14	4B/C
3382	Lager fyllning	Stenfyllning i nedgrävning 3995 bestående av 0,2-0,4 m stora stenar. Samma som 6138.	D	2,15 x 1,27	1	14	4B/C
3439	Sten- tegelkonstruktion	Oregelbunden stenläggning till golv alt innergård bestående av 0,05 till 0,32 m stora stenar, värmepåverkad ev samma som 3319.	D	3,5 x 1,95	0,15	14	4B/C
3483	Sten- tegelkonstruktion	Syllsten bestående av en 0,5 x 0,48 x 0,15 m stor sten. Kan ha ingått i samma konstruktion som 3299, 3365 och 3489.	D	0,5 x 0,48	0,15	14	4B/C
3489	Sten- tegelkonstruktion	Syllsten bestående av en 0,6 x 0,5 x 0,3 m stor sten. Kan utgöra en del i samma konstruktion som 3299, 3365 och 3483.	D	0,6 x 0,5	0,3	14	4B/C
3496	Sten- tegelkonstruktion	Utgår. Sten i toppen av vattenledningsschakt 5935 som ursprungligen bedömdes vara en möjlig stensyll.	D, F	-	-	20	4B/C

Intrasisid	Subclass	Tolkning och gruppering	Yta	Dimensioner (m)	Tjocklek / Djup (m)	Grupp	Fas
3512	Sten- tegelkonstruktion	Husgrund, L-format SV hörn av byggnad bestående av 0,25 till 0,7 m stora stenar lagda med en stens bredd utan murbruk. Syllen hade en bredd på 0,35 m.	F	6,3 x 2,8	0,25	18	4B/C
3556	Sten- tegelkonstruktion	Stensyll, L-format SV hörn av byggnad bestående av 0,35 till 0,65 m stora stenar lagd med två stenars bredd och med småsten mellan dessa utan murbruk. Syllen hade en bredd på 0,65 m. Samma som 3750.	B	3,25 x 1,99	0,4	17	4B/C
3594	Lager fyllning	Utfyllnadslager S och SÖ om källaren bestående av brungrå sand.	E	4,5 x 4,3	0,4	14	4B/C
3648	Lager fyllning	Brandlager bestående av svartbun sand innehållande kol, sot, sten och tegel kross.	D, E	10,7 x 10,1	0,2	13	4B/C
3668	Lager fyllning	Undre brandlager S om källaren bestående av svartbrun sand innehållande sot och kol. Under syll 4606.	E	2,44 x 0,32	0,15	3	2
3674	Lager fyllning	Utfyllnadslager bestående av brungul lerig sand. Samma som 5926 och 6364.	C	9,3 x 7,3	0,2	13	4B/C
3695	Lager fyllning	Utjämningslager bestående av brungrå siltig sand.	B	3,7 x 3,5	0,2	13	4B/C
3705	Lager fyllning	Odlingslager, samma som 2727(?), 3735, 6073, 6396, 6494, 6581, 6590.	D	9,16 x 2,99	0,2	2	1
3735	Lager fyllning	Odlingslager, samma som 2727(?), 3705, 6073, 6396, 6494, 6581, 6590.	B	4,65 x 4,18	0,2	2	1
3750	Sten- tegelkonstruktion	Husgrund bestående av 0,12 till 0,6 m stora sprängstenar lagda utan murbruk. Utgör samma husgrund som 3556 men motsvarar en lägre liggade del av husgrunden.	B	1,7 x 0,67	-	17	4B/C
3796	Sten- tegelkonstruktion	Stensyll bestående av 0,33 till 0,7 m stora tuktade stenar lagda i en rad utan murbruk.	B	3,17 x 0,59	0,3	7	3
3837	Nedgrävning	Frischakt med spräng och kullersten.	B, C	8,7 x 3,5	-	17	4B/C
3857	Lager fyllning	Övre igenfyllnadslager brunn 5551 bestående av beige sand.	C	2,14 x 1,97	0,5	15	4B/C
3871	Nedgrävning	Rund störning alt nedgrävning med tegelkross.	C	2,11 x 1,56	-	17	4B/C
3882	Sten- tegelkonstruktion	Stengrund samma som 4061, 5000 och 5119	C, D	10,89	-	6	3
3940	Nedgrävning	Nedgrävning gulvit sand samma som övre fyllning i 3974.	D	2,76 x 1,5	0,5	14	4B/C
3955	Nedgrävning	Rundoval nedgrävning med kol och tegelkross.	D	4,06 x 2,93	mer än 1,0	14	4B/C
3974	Nedgrävning	Nedgrävning möjlig brunn, övre fyllning bestående av gulvit sand samma som 3940.	D	2,76 x 2,03	mer än 1,0	14	4B/C
3995	Nedgrävning	Nedgrävning med sten 3382 samma som 6129 och 6285.	D	0,75 x 0,38	1	14	4B/C
4013	Nedgrävning	Nedgrävning vatten- och avloppsledning. Samma som 5944.	B, C, D, E, F	22 x 2,5	1	20	4B/C
4053	Nedgrävning	Ledningsnedgrävning	C	4 x 0,27	-	20	4B/C
4061	Sten- tegelkonstruktion	Husgrund, L-format SV hörn till byggnad 2:1 bestående av 0,2-0,4 m stora stenar. Samma som 3882, 5000, 5119.	C	4,2 x 0,68	-	6	3
4095	Nedgrävning	Avlopps eller ledningsnedgrävning med ring av tegel, samma som 6599.	B	3,36 x 2,83	-	17	4B/C
4108	Sten- tegelkonstruktion	Stenläggning innergård bestående av 0,15 till 0,25 m stora stenar. Troligen samma som 2447, 4159, 4316, 4452.	B	4,66 x 3,66	0,15	10	3
4138	Nedgrävning	Nedgrävning för betongfundament	F	3,96 x 2,75	0,2	18	4B/C

BILAGA 1

Intrasisld	Subclass	Tolkning och gruppering	Yta	Dimensioner (m)	Tjocklek / Djup (m)	Grupp	Fas
4159	Sten- tegelkonstruktion	Stenläggning innergård bestående av 0,15 till 0,25 m stora stenar. Troligen samma som 2447, 4108, 4316, 4452	F	3,00 x 1,76	0,15	10	3
4211	Sten- tegelkonstruktion	Stengrund med 0,3-0,7 m stora sprängstenar tillhörande gårdshus tidigt 1900-tal.	F	2,64	0,3-0,5	18	4B/C
4229	Nedgrävning	Nedgrävning fylld med gul lera troligen recent.	E, F	3,19 x 2,95	-	20	4B/C
4252	Lager fyllning	Utjämningslager bestående av gråbrun siltig sand.	E	4,30 x 2,15	0,15	12	4A
4279	Lager fyllning	Utfyllnadslager bestående av brunrå sand kopplat till Hus 1 sista fas.	E	2,96 x 1,28	0,2	14	4B/C
4291	Lager fyllning	Utfyllnadslager innuti vägg bestående av brunrå sand kopplat till Hus 1 sista fas.	E	2,63 x 1,33	0,2	5	3
4303	Lager fyllning	Utfyllnadslager bestående av brunrå sand.	E	3,12 x 1,96	0,1	14	4B/C
4316	Sten- tegelkonstruktion	Stenläggning innergård bestående av 0,15 till 0,25 m stora stenar. Troligen samma som 2447, 4108, 4159, 4452.	F	5,91 x 3,87	0,15	10	3
4417	Sten- tegelkonstruktion	Husgrund betong.	E	3,77 x 0,65	0,4	14	4B/C
4452	Sten- tegelkonstruktion	Stenläggning innergård bestående av 0,15 till 0,25 m stora stenar. Troligen samma som 2447, 4108, 4159, 4316.	E	2,06 x 1,87	0,15	10	3
4533	Sten- tegelkonstruktion	Möjlig ram till spisröse bestående av 0,3-0,5 m stora stenar. Samma som 5330	E	2	0,25	3	2
4569	Sten- tegelkonstruktion	Troligt fundament för vägg bestående av två stenar 0,98m respektive 0,56m.	E	1,17 x 0,66	0,3	12	4A
4599	Sten- tegelkonstruktion	Korsvirkesvägg i hus 1:3 stående mot fastigheten Majoren 4.	E	4,61	-	12	4A
4606	Sten- tegelkonstruktion	Stensyll för korsvirkesvägg bestående av 0,3 m stora stenar.	E	1,28	0,25	12	4A
4713	Nedgrävning	Frischakt för betonggrund	D, E	14,3 x 0,16	-	14	4B/C
4740	Sten- tegelkonstruktion	Utgår Stenbröte	E				
4764	Sten- tegelkonstruktion	Utgår Stenbröte	E				
4817	Sten- tegelkonstruktion	Betonggrund till tegelvägg	E	1,52 x 0,72	0,4	14	4B/C
4821	Sten- tegelkonstruktion	Rest av tegelvägg bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	3,92 x 0,69	0,2	14	4B/C
4839	Sten- tegelkonstruktion	Rest av tegelvägg bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	2,61 x 0,24	0,3-0,5	14	4B/C
4855	Sten- tegelkonstruktion	Tegelvägg i källartrapp bestående av 0,23x0,11x0,06 m stora röda tegelstenar.	E	1,97 x 0,25	1,7	5	3
4861	Sten- tegelkonstruktion	Tegelvägg i källartrapp bestående av 0,23x0,11x0,06 m stora röda tegelstenar.	E	2,47 x 0,23	1,7	5	3
4871	Sten- tegelkonstruktion	Rest av golvrege i tegel bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	4,21 x 0,20	0,2	14	4B/C
4877	Sten- tegelkonstruktion	Rest av golvrege i tegel bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	3,36 x 0,23	0,25	14	4B/C
4883	Sten- tegelkonstruktion	Tegelgolv/vägg bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	3,29 x 1,07	0,2	14	4B/C
4902	Sten- tegelkonstruktion	Betonggrund till tegelgolv/vägg 4883.	E	2,56 x 1,32	0,1	14	4B/C
4921	Sten- tegelkonstruktion	Tegelvägg bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	2,00 x 0,40	0,2	14	4B/C
4929	Sten- tegelkonstruktion	Betonggrund	E	1,61 x 0,38	0,4	14	4B/C
4934	Sten- tegelkonstruktion	Betongram utanför källarfönster.	E	1,27 x 0,10	0,4	14	4B/C

Intrasisid	Subclass	Tolkning och gruppering	Yta	Dimensioner (m)	Tjocklek / Djup (m)	Grupp	Fas
4942	Sten- tegelkonstruktion	Betonggrund	E	1,42 x 0,39	0,4	14	4B/C
4954	Sten- tegelkonstruktion	Tegellagning i källarvägg bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	0,56 x 0,09	0,3	14	4B/C
4958	Sten- tegelkonstruktion	Källargrund i sten bestående av 0,2-0,4 m stora stenar. Samma byggnation som 4996.	E	1,72 x 0,76	1,7	12	4A
4975	Sten- tegelkonstruktion	Tegelvägg i källare bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	1,58 x 0,26	0,6	14	4B/C
4985	Sten- tegelkonstruktion	Tegelvägg i källare bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	1,61 x 0,10	0,6	14	4B/C
4996	Sten- tegelkonstruktion	Källargrund i sten bestående av 0,2-0,4 m stora stenar. Samma byggnation som 4958.	E	1,69 x 0,39	1,7	12	4A
5000	Sten- tegelkonstruktion	Stensyll för hus med körport bestående av 0,2-0,4 m stora stenar. Samma som 3882, 4061 och 5119	C	4,41 x 0,89	0,3	6	3
5013	Sten- tegelkonstruktion	Tegelvägg i källartrapp av 0,23x0,11x0,06 m stora röda tegelstenar.	E	1,59 x 0,22	1,7	5	3
5025	Sten- tegelkonstruktion	Betonggolvet i källare	E	1,81 x 1,02	-	14	4B/C
5033	Sten- tegelkonstruktion	Betonggolvet i källare	E	1,98 x 1,01	-	14	4B/C
5048	Sten- tegelkonstruktion	Tegelgolvet i källare bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	E	5,26 x 2,52	-	14	4B/C
5077	Sten- tegelkonstruktion	Stengrund källare Fas 2 bestående av 0,3-0,4 m stora tuktade stenar mellan vilka det kilats in tegelbrockor. Fogade med grått kalkbruk.	E	5,68 x 3,56	0,9-1,7	5	3
5101	Sten- tegelkonstruktion	Stengrund källare Fas 1 bestående av 0,3-0,5 m stora tuktade stenar. Fogade med gulgrått kalkbruk.	E	3,60 x 3,58	0,5-0,8	3	2
5119	Sten- tegelkonstruktion	Stensyll för hus med körport bestående av 0,2-0,4 m stora stenar. Samma som 3882, 4061 och 5000	D	3,84 x 0,58	0,3	6	3
5226	Nedgrävning	Botten till avfallsgrop	D	1,63 x 0,94	0,1	4	2
5247	Lager fyllning	Fyllning avfallsgrop 5226 bestående av mörkt brungrå sand.	D	1,63 x 0,94	0,1	4	2
5272	Nedgrävning	Nedgrävning för syll 5000.	C	1,36 x 0,47	0,2	6	3
5276	Lager fyllning	Fyllning nedgrävning för syll 5272 bestående av brungrå sand.	C	1,36 x 0,47	0,2	13	4B/C
5330	Sten- tegelkonstruktion	Möjlig ram till spisröse tillsammans med stenläggning 5413 bestående av 0,3-0,5 m stora stenar. Samma som 4533.	E	2,10 x 0,59	0,3	3	2
5413	Sten- tegelkonstruktion	Stenläggning bestående av 0,15-0,2 m stora stenar. Del av möjligt spisröse 5330	E	2,00 x 0,44	0,2	3	2
5464	Sten- tegelkonstruktion	Igensatt dörr med 0,22x0,10x0,06m stora tegelstenar i tegelvägg 8600.	E	0,82	-	5	3
5466	Sten- tegelkonstruktion	Avkapning av tegelmur 4861.	E	-	-	5	3
5472	Sten- tegelkonstruktion	Avslut på stenläggning 4452	E	0,52	-	10	3
5526	Nedgrävning	Runt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	B	0,24 x 0,22	0,2	1	1
5536	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 5526 bestående av brungrå sand.	B	0,24 x 0,22	0,2	1	1
5545	Nedgrävning	Störning ovanpå brunn 5545, möjligt frischakt till del av Hus 2:3	B, C	3,87 x 0,87	-	17	4B/C
5551	Nedgrävning	Nedgrävning för brunn.	C	2,99	mer än 0,4	15	4B/C
5570	Sten- tegelkonstruktion	Brunnsholk i brunn 5545 bestående av 0,4-0,6 m stora stenar.	C	2,66 x 2,5	mer än 0,3	15	4B/C
5718	Nedgrävning	Nedgrävning, frischakt?	B, C	1,99 x 1,33	-	17	4B/C

BILAGA 1

Intrasisid	Subclass	Tolkning och gruppering	Yta	Dimensioner (m)	Tjocklek/Djup (m)	Grupp	Fas
5728	Sten- tegelkonstruktion	Stenkonstruktion bestående av 0,2-0,3 m stora stenar.	C	0,91 x 0,48	0,25	16	4B/C
5869	Nedgrävning	Nedgrävning för stenkonstruktion 5728	C	2,73 x 1,14	0,4	16	4B/C
5891	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 5902 bestående av brunrå sand.	C	0,32 x 0,32	0,25	1	1
5902	Nedgrävning	Runt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	C	0,32 x 0,32	0,25	1	1
5917	Nedgrävning	Nedgrävning med oklar funktion inom hus 2:3	C	1,81 x 1,28	0,3	17	4B/C
5926	Lager fyllning	Utfyllnadslager bestående av brungul lerig sand. Samma som 3674, 6364.	C	2,36 x 0,89	0,2	13	4B/C
5935	Nedgrävning	Störning, ledningsgrav samma som 6515	C, F	2,93 x 0,89	-	20	4B/C
5944	Nedgrävning	Störning, ledningsgrav samma som 4013	F	0,84 x 0,58	-	20	4B/C
6073	Lager fyllning	Odlingslager bestående av gråbrun sand. Samma som 2727(?), 3705, 3735, 6339, 6396, 6494, 6581, 6590	B, C, D, F	18,00 x 6,8	0,2	2	1
6124	Nedgrävning	Störning ledningsgrav	D	1,16 x 0,48	-	14	4B/C
6129	Nedgrävning	Nedgrävning med sten 3382, samma som 3995 och 6285.	D, E	2,41 x 1,72	-	14	4B/C
6138	Lager fyllning	Stenfyllning i nedgrävning 6129 bestående av 0,2-0,4 m stora stenar. Samma som 3382	D, E	2,04 x 1,35	-	14	4B/C
6144	Nedgrävning	Runt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	D	0,15 x 0,13	0,1	1	1
6152	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 6144 bestående av brunrå sand.	D	0,15 x 0,13	0,1	1	1
6160	Nedgrävning	Grop med vertikala sidor och rundad botten. Samma som 6311	D	1,47 x 0,37	0,3	1	1
6183	Lager fyllning	Fyllning i grop 6160 bestående av brunrå sand innehållande kol och tegelkross samt fynd av en skärva förhistorisk keramik och en skärva medeltida stengods. Samma som 6319	D	1,47 x 0,37	0,3	1	1
6285	Nedgrävning	Störning fyrsidig nedgrävning samma som 3995 och 6129.	D, E	1,99 x 1,38	-	14	4B/C
6298	Nedgrävning	Störning ledningsgrav	E	2,91 x 1,38	-	14	4B/C
6311	Nedgrävning	Nedgrävning, samma som Grop 6160	D	0,39 x 0,32	0,3	1	1
6319	Lager fyllning	Fyllning i grop 6311 samma som 6183	D	0,39 x 0,32	0,3	1	1
6328	Lager fyllning	Utfyllnadslager ovanpå 5413 under (4303) 4252 (nej under nytt utfyllnadslager 8602)	E	4,23 x 1,40	0,2	3	2
6339	Lager fyllning	Odlingslager bestående av gråbrun sand. Samma som 2727(?), 3705, 3735, 6073, 6396, 6494, 6581, 6590	E	2,20 x 2,10	0,2	2	1
6364	Lager fyllning	Utfyllnadslager bestående av brungul lerig sand. Samma som 3674, 5926.	E, F	5,10 x 0,24	0,2	13	4B/C
6396	Lager fyllning	Odlingslager bestående av gråbrun sand. Samma som 2727(?), 3705, 3735, 6073, 6339, 6494, 6581, 6590	C, F	5,05 x 2,30	0,2	2	1
6416	Nedgrävning	Ovalt stolphål med vertikala sidor och plan botten.	B	0,31 x 0,19	0,25	1	1
6423	Lager fyllning	Fyllning i stolphål 6416 bestående av brunrå sand.	B	0,31 x 0,19	0,25	1	1
6494	Lager fyllning	Odlingslager bestående av gråbrun sand. Samma som 2727(?), 3705, 3735, 6073, 6339, 6396, 6581, 6590	C	2,26 x 1,15	0,2	2	1
6502	Nedgrävning	Nedgrävning genom odlingslagret (frischakt för 4061?)	C	3,36 x 0,90	0,3	6	3
6515	Nedgrävning	Störning ledningsgrav. Samma som 5935.	C, E, F	5,75 x 1,01	-	20	4B/C
6537	Nedgrävning	Oval grop med vertikala sidor och plan botten,	C	0,61 x 0,45	0,3	1	1
6548	Lager fyllning	Fyllning grop 6537 bestående av svartbrun sand innehållande kol och sot samt ett övre skickt i vilket fyllningen främst utgjordes av tegel.	C	0,61 x 0,45	0,3	1	1

Intrasisid	Subclass	Tolkning och gruppering	Yta	Dimensioner (m)	Tjocklek / Djup (m)	Grupp	Fas
6581	Lager fyllning	Odlingslager bestående av gråbrun sand. Samma som 2727(?), 3705, 3735, 6073, 6339, 6396, 6494, 6590	F	3,44 x 1,03	0,2	2	1
6590	Lager fyllning	Odlingslager bestående av gråbrun sand. Samma som 2727(?), 3705, 3735, 6073, 6339, 6396, 6494, 6581	B	4,80 x 1,06	0,2	2	1
6599	Nedgrävning	Störning samma som 4095	B	2,67 x 0,64	-	17	4B/C
8600	Sten- tegelkonstruktion	Tegelvägg med igensatt dörr 5464 mot Fastigheten Majoren 4, bestående av 0,22x0,11x0,06 m stora röda tegelstenar.	E	9,0 x 0,25	-	5	3
8601	Sten- tegelkonstruktion	Stensyll bestående av 0,2-0,4 m stora stenar till Tegelvägg med igensatt dörr 5464.	E	9,0 x 0,4	0,25	5	3
8602	Lager fyllning	Utfyllnadslager under stensyll till tegelvägg med igensatt dörr 5464, endast dokumenterad i undersökningssområdets södra sektion.	E	1,8	0,2	5	3
8603	Sten- tegelkonstruktion	Stående tegelvägg till hus 2:2 längs Köpmansgatan ståedne ovanpå stensyllar 3882, 4061, 5000 och 5119 som ursprungligen ingått i hus 2:1. Väggen bestod av 0,19x0,10x0,06 stora röda tegelstenar.	C, D	11,0 x 0,4	-	11	4A
8604	Sten- tegelkonstruktion	Stående tegelvägg mot Köpmansgatan bestående av 0,24x0,11x0,06 stora tegelstenar.	B	9,0 x 0,4	-	17	4B/C
8605	Sten- tegelkonstruktion	Stående tegelvägg mot fastigheten Majoren 4 bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	F	12,0 x 0,4	-	18	4B/C
8606	Lager fyllning	Utfyllnadslager bestående av grå sand under syll till korsvirkesvägg 4606, endast dokumenterad i undersökningssområdets södra sektion.	E	4,5	0,2	12	4A
8607	Sten- tegelkonstruktion	Tegelvägg på betongsockel mot Stortorget och Köpmansgatan bestående av 0,24x0,12x0,05 m stora röda tegelstenar.	D, E	14,0 x 0,3	-	14	4B/C

Bilaga 2 Fyndlista

Accessionsnummer: 300 131:1–213

Landskap: Halland
 Kommun: Laholm
 Fastighet: Majoren 5
 Fornlämning: RAÅ Laholms stad 19:1 / L1996:5394

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023

VM nummer	Class	Kontext	Material	Sakord	Antal	Vikt	Anmärkning	Finns i låda nr:	Fas	Sparat eller gallrat
VM 300 131:1	Fynd	2074	Glas	Dryckesglas	3	47	Två fragmenterade fötter till vinglas (?) i transparent glas	1	4B/C	Gallrat
VM 300 131:2	Fynd	2074	Glas	Flaska	1	11,2	En komplett liten apotekare glasflaska i transparent glas	1	4B/C	Gallrat
VM 300 131:3	Fynd	2074	Glas	Fat/Tallrik	1	14,7	Bit av botten till ett fat/tallrik i transparent glas. Upphöjd knotttrig ornamentik. 1900-tal	1	4B/C	Gallrat
VM 300 131:4	Fynd	2074	Glas	Butelj	5	222	Bitar av buteljglas.	1&2	4B/C	Gallrat
VM 300 131:5	Fynd	2074	Glas	Fönsterglas	1	1,6	En bit modernt fönsterglas, transparent glas	1	4B/C	Gallrat
VM 300 131:6	Fynd	2074	Glas	Flaska	6	258,1	Bitar av olika flaskbottnar, i olika nyanser av glas, delar av flaska 1700-tal, en koboltblå skärva	1&2	4B/C	Gallrat
VM 300 131:7	Fynd	2074	Glas	Flaska	2	77,5	Flaskhalsar	1&2	4B/C	Gallrat
VM 300 131:8	Fynd	2074	Glas	Flaska	1	27,6	Flaskhals/ hals till vas i transparent glas	1	4B/C	Gallrat
VM 300 131:9	Fynd	2074	Glas	odef.	10	83,9	Diverse fragment av glas i varierande tjocklek och färg	1&2	4B/C	Gallrat
VM 300 131:10	Fynd	2074	Glas	Flaska	2	83,9	Två fragment av glasflaskor troligen från samma objekt	2	4B/C	Gallrat
VM 300 131:11	Fynd	2074	Glas	Skål	1	85,9	Botten av vas/skål, typiskt "kristall" ornamentik	2	4B/C	Gallrat
VM 300 131:12	Fynd	2074	Glas	Flaska	1	28	Hals till flaska i transparent glas	2	4B/C	Gallrat
VM 300 131:13	Fynd	2074	Glas	Lock	1	8,7	Glasknopp till ett lock?	2	4B/C	Gallrat
VM 300 131:14	Fynd	4291	Glas	Dryckesglas	1	44,6	Fot till snapsglas 1700-tal	3	3	Sparat
VM 300 131:15	Fynd	4291	Glas	Fönsterglas	2	8	Fönsterglas i transparent glas modernt	3	3	Sparat
VM 300 131:16	Fynd	4291	Glas	odef.	1	34,4	Bukbit till flaska i brunt tunt glas	3	3	Sparat
VM 300 131:17	Fynd	4291	Glas	odef.	1	2,4	Bukbit i transparent mycket tunt glas	3	3	Sparat
VM 300 131:18	Fynd	4291	Glas	Butelj	3	89,8	Bitar av buteljglas	3	3	Sparat
VM 300 131:19	Fynd	4303	Sten	Bryne	1	72	Sandstensbryne	4	4B/C	Gallrat
VM 300 131:20	Fynd	3674	Keramik	Yngre Rödgoods	3	100,1	Mynningsbitar Yngre Rödgoods, glaserade insida	5	4B/C	Gallrat
VM 300 131:21	Fynd	3674	Keramik	Yngre Rödgoods	6	91,4	Bukbitar Yngre Rödgoods, glaserad insida	5	4B/C	Gallrat
VM 300 131:22	Fynd	3674	Keramik	Yngre Rödgoods	1	2,8	Bukbit till fat, glaserad insida, gul, grön och orange ornamentik	5	4B/C	Gallrat
VM 300 131:23	Fynd	3648	Keramik	Yngre Rödgoods	1	66,6	Rörskåft till trefotsgröta, sekundärbränt yngre Yngre Rödgoods	6	4B/C	Gallrat

VM nummer	Class	Kontext	Material	Sakord	Antal	Vikt	Anmärkning	Finns i låda nr:	Fas	Sparat eller gallrat
VM 300 131:24	Fynd	3974	Keramik	Yngre Rödgoods	1	62,8	Rörskafat till trefots gryta, glaserad insida, ljus engobe utsida	7	4B/C	Gallrat
VM 300 131:25	Fynd	3974	Keramik	Yngre Rödgoods	2	11,3	Bukbitar Yngre Rödgoods, glaserad insida på en och den andre glaserad in- och utsida	7	4B/C	Gallrat
VM 300 131:26	Fynd	3974	Keramik	Yngre Rödgoods	1	8,1	Bit av fat, glasering insida, gul, brun och grön ornamentik.	7	4B/C	Gallrat
VM 300 131:27	Fynd	3974	Kakel	Kakel	1	20,2	Reliefkakel till kakelugn, grönt glaserad. 1600-tal	7	4B/C	Gallrat
VM 300 131:28	Fynd	3648	Glas	Fragment	1	17,3	Bukbit av glasobjekt vinflaska 1700-tal?	9	4B/C	Gallrat
VM 300 131:29	Fynd	3594	Glas	odef.	1	4,9	Glasfragment	10	4B/C	Gallrat
VM 300 131:30	Fynd	3594	Glas	odef.	1	1,5	Glasfragment	11	4B/C	Gallrat
VM 300 131:31	Fynd	4252	Glas	Fönsterglas	3	7,9	Glasfragment, fönsterglas/planglas	12	3	Sparat
VM 300 131:32	Fynd	4303	Glas	Flaska	1	121,7	Botten av flaska i buteljglas	13	4B/C	Gallrat
VM 300 131:33	Fynd	4303	Glas	Flaska	1	101,6	Hals till vas i transparent glas	13	4B/C	Gallrat
VM 300 131:34	Fynd	4303	Glas	Flaska	1	6,2	Hals till mindre flaska i transparent glas	13	4B/C	Gallrat
VM 300 131:35	Fynd	2074	Glas	Butelj	5	271,6	Diverse bitar av flaska i buteljglas	14	4B/C	Gallrat
VM 300 131:36	Fynd	2074	Glas	Flaska	1	96,2	Flaskbotten i brunt glas	14	4B/C	Gallrat
VM 300 131:37	Fynd	2074	Glas	odef.	3	54,9	Diverse bukbitar av brunt glas	14	4B/C	Gallrat
VM 300 131:38	Fynd	2074	Glas	Dryckesglas	1	12,7	Grönskiftande glas	14	4B/C	Gallrat
VM 300 131:39	Fynd	2074	Glas	odef.	1	0,6	Glasfragment	14	4B/C	Gallrat
VM 300 131:40	Fynd	2074	Glas	odef.	1	11,2	Glasfragment av transparent glas, till ev flaska, med kantigt yttre	14	4B/C	Gallrat
VM 300 131:41	Fynd	2074	Glas	Flaska	1	25,7	Bit av flaskhals i brunt glas	14	4B/C	Gallrat
VM 300 131:42	Fynd	3648	Glas	Dryckesglas	1	24,4	Fragmenterad fot till dryckesglas 1700-tal	15	4B/C	Gallrat
VM 300 131:43	Fynd	4279	Glas	Flaska	1	70,9	Flaskhals i brunt glas, med kork i öppning	16	4B/C	Gallrat
VM 300 131:44	Fynd	4279	Glas	Butelj	2	66,3	Bitar av buteljglas i brunt	16	4B/C	Gallrat
VM 300 131:45	Fynd	4279	Glas	Fönsterglas	3	8,5	Glasfragment ev fönsterglas	16	4B/C	Gallrat
VM 300 131:46	Fynd	3674	Lera	Bränd lera	1	19,3	Bränd lera möjligen ugnsvägg eller le- rklining	18	4B/C	Gallrat
VM 300 131:47	Fynd	3705	Lera	Bränd lera	1	28	Bränd lera möjligen ugnsvägg eller le- rklining	19	1	Sparat
VM 300 131:48	Fynd	2074	Glas	Butelj	4	672,8	Buteljglas	20	4B/C	Gallrat
VM 300 131:49	Fynd	3648	Metall	Cu-leg	1	39,3	Ring av kopparlegering	22	4B/C	Gallrat
VM 300 131:50	Fynd	3648	Metall	Järn	1	14,1	Metallföremål, spik	24	4B/C	Gallrat
VM 300 131:51	Fynd	3705	Glas	odef.	2	5,7	Glasfragment	26	1	Sparat
VM 300 131:52	Fynd	2074	Glas	Butelj	1	158,7	Flaskbotten i buteljglas text undersida "Ärnäs" 1802-1960	29	4B/C	Gallrat
VM 300 131:53	Fynd	2074	Glas	Butelj	1	1,7	Glasfragment buteljglas	31	4B/C	Gallrat
VM 300 131:54	Fynd	2074	Glas	Butelj	1	1,4	Glasfragment buteljglas	32	4B/C	Gallrat
VM 300 131:55	Fynd	4303	Sten	Flinta	1	4,9	Avslag av flinta	33	4B/C	Gallrat
VM 300 131:56	Fynd	2714	Sten	Flinta	1	2,8	Avslag av flinta	34	1	Sparat
VM 300 131:57	Fynd	2727	Sten	Flinta	3	13,2	Avslag av flinta	37	1	Sparat

BILAGA 2

VM nummer	Class	Kontext	Material	Sakord	Antal	Vikt	Anmärkning	Finns i låda nr:	Fas	Sparat eller gallrat
VM 300 131:58	Fynd	6073	Sten	Flinta	2	4,2	Avslag av flinta, ett möjligt spån	38	1	Sparat
VM 300 131:59	Fynd	8606	Keramik	Yngre Rödgoods	2	35,4	Kantbitar till fat, glasering insida och utsida, gul/vit ornamentik	40	4A	Gallrat
VM 300 131:60	Fynd	4279	Keramik	Fajans	1	20,7	Kantbit av tallrik/fat. Vit och blå glasering med blå blommor, 1700 tal	41	4B/C	Gallrat
VM 300 131:61	Fynd	4279	Keramik	Flintgoods	2	9,8	Flintgoods, vit och lila glasering/dekor, blomsterdekor, 1800/1900-tal	41	4B/C	Gallrat
VM 300 131:62	Fynd	4279	Keramik	Flintgoods	1	16,7	Botten av tallrik/fat i flintgoods	41	4B/C	Gallrat
VM 300 131:63	Fynd	6319	Keramik	Förhistorisk	1	3,1	Förhistorisk keramik - spjälkad ev rabbad yta tidigare	42	1	Sparat
VM 300 131:64	Fynd	6319	Keramik	Stengods	1	4,3	Bukbit av stengods, sekundärbränt	43	1	Sparat
VM 300 131:65	Fynd	4279	Keramik	Yngre Rödgoods	2	24,3	Mynningsbitar/kantbitar till fat/tallrik	44	4B/C	Gallrat
VM 300 131:66	Fynd	4279	Keramik	Yngre Rödgoods	2	2,2	Bukbitar Yngre Rödgoods, en spjälkad	44	4B/C	Gallrat
VM 300 131:67	Fynd	4279	Kakel	Kakel	1	2,2	Bit av reliefkakel till kakelugn, grön glasering	44	4B/C	Gallrat
VM 300 131:68	Fynd	3594	Keramik	Fajans	1	10,9	Bukbit av fat/tallrik, vit/blå-glasering	45	4B/C	Gallrat
VM 300 131:69	Fynd	3594	Keramik	Stengods	2	36,5	Öra/handtag till flaska, saltglasering. Sekundärbränd	45	4B/C	Gallrat
VM 300 131:70	Fynd	3594	Keramik	Yngre Rödgoods	2	16,8	Hårt bränt gods	45	4B/C	Gallrat
VM 300 131:71	Fynd	3594	Keramik	Yngre Rödgoods	4	24,7	Bukbitar till kärl	45	4B/C	Gallrat
VM 300 131:72	Fynd	4279	Keramik	Vitgoods	3	38,3	Bukbitar till skålar med gul glsering	46	4B/C	Gallrat
VM 300 131:73	Fynd	4279	Keramik	Yngre Rödgoods	6	103,1	Mynningsbitar	46	4B/C	Gallrat
VM 300 131:74	Fynd	4279	Keramik	Yngre Rödgoods	5	76,6	Bukbitar	46	4B/C	Gallrat
VM 300 131:75	Fynd	4279	Keramik	Yngre Rödgoods	1	34,3	Bit av fat med gul/grön dekor.	46	4B/C	Gallrat
VM 300 131:76	Fynd	4279	Keramik	Yngre Rödgoods	2	45,3	Bitar av fat med gul/grön dekor	46	4B/C	Gallrat
VM 300 131:77	Fynd	4279	Keramik	Yngre Rödgoods	5	40	Bukbitar	46	4B/C	Gallrat
VM 300 131:78	Fynd	4291	Keramik	Yngre Rödgoods	1	52,8	Botten av skål med vit dekor på insidan	47	3	Sparat
VM 300 131:79	Fynd	4291	Keramik	Yngre Rödgoods	1	13,8	Del av handtag/öra till kärl	47	3	Sparat
VM 300 131:80	Fynd	4291	Keramik	Yngre Rödgoods	2	15,3	Bukbitar med grön glasering på insidan	47	3	Sparat
VM 300 131:81	Fynd	4291	Keramik	Yngre Rödgoods	2	57,2	Bukbitar	47	3	Sparat
VM 300 131:82	Fynd	4291	Keramik	Flintgoods	1	40,7	Bit av kopp	48	3	Sparat
VM 300 131:83	Fynd	4291	Keramik	Flintgoods	1	9,5	Bit av fat/tallrik	48	3	Sparat
VM 300 131:84	Fynd	4291	Keramik	Flintgoods	2	12	Bitar av handtag/öra till kärl med blå/grön glasering	48	3	Sparat
VM 300 131:85	Fynd	3705	Kakel	Kakel	4	204,1	Bitar av reliefkakel till kakelugn, grön glasering	49	1	Sparat
VM 300 131:86	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	36,2	Bitar av handtag/öra till kärl	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:87	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	2	10,5	Bukbitar/kantbitar till fat/kärl, glasering in och utsida, vit dekor utsida	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:88	Fynd	4303	Keramik	Vitgoods	2	28,8	Bukbitar av vitgoods, gul glasering	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:89	Fynd	4303	Keramik	Vitgoods	1	2,6	Bottenbit till kärl	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:90	Fynd	4303	Keramik	Vitgoods	1	28,2	Bukbit med gul glasering inklusive rosettdekor i relief	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:91	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	6,6	Bukbit med upphöjd randdekor på utsidan	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:92	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	13,4	Bukbit , spjälkad.	50	4B/C	Gallrat

VM nummer	Class	Kontext	Material	Sakord	Antal	Vikt	Anmärkning	Finns i låda nr:	Fas	Sparat eller gallrat
VM 300 131:93	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	77,9	Bit av botten till skål, glaserad insida med sgraffitodekor	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:94	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	3	36	Bottenbitar till olika fat/tallrikar	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:95	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	32,5	Bukbit till kärl	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:96	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	2	68,4	Bitar av fat/kärl med vit pipliersdekor	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:97	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	13	71,2	Bukbitar av olika kärl	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:98	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	63,3	Kantbit av fat/tallrik vit/gul vågmönster	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:99	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	2	35	Kantbitar av kärl med vit våg/piplersdekor	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:100	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	2	26,7	Mynningsbitar till samma kärl	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:101	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	32,5	Kantbit av fat/tallrik med gul/grönt vågmönster	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:102	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	16,5	Mynningsbit till kärl med piplerdekor på utsida	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:103	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	7,4	Mynningsbit till ett mindre kärl med gul dekor	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:104	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	2	17,6	Mynningsbitar/kantbitar till fat/tallrik	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:105	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	4,9	Mynningsbit/kantbit till fat/skål	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:106	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	12,1	Bit av mynningsbit med gul/grön dekor, spjälkad	50	4B/C	Gallrat
VM 300 131:107	Fynd	3735	Keramik	Yngre Rödgoods	1	18,3	Kantbit till fat/tallrik med vit/gul dekor	51	1	Sparat
VM 300 131:108	Fynd	3735	Keramik	Yngre Rödgoods	4	40,5	Bukbitar	51	1	Sparat
VM 300 131:109	Fynd	3735	Keramik	Yngre Rödgoods	2	16,8	Mynningsbitar	51	1	Sparat
VM 300 131:110	Fynd	3735	Keramik	Yngre Rödgoods	1	14,4	Kant/mynningsbit till skål med del av hänkel	51	1	Sparat
VM 300 131:111	Fynd	5869	Kakel	Kakel	2	123,3	Bitar av reliefkakel till kakelugn, grön glasering	52	4B/C	Gallrat
VM 300 131:112	Fynd	5869	Keramik	Yngre Rödgoods	3	17	Bukbitar	52	4B/C	Gallrat
VM 300 131:113	Fynd	4159	Keramik	Yngre Rödgoods	3	117,8	Kantbitar/mynningsbitar till fat	53	3	Sparat
VM 300 131:114	Fynd	4159	Keramik	Yngre Rödgoods	1	15,6	Kantbit av fat/tallrik	53	3	Sparat
VM 300 131:115	Fynd	4159	Keramik	Yngre Rödgoods	1	22,4	Bukbit av kärl/kruka med gult och grönt på utsidan	53	3	Sparat
VM 300 131:116	Fynd	5247	Keramik	Yngre Rödgoods	15	95	Bukbitar	54	2	Sparat
VM 300 131:117	Fynd	5247	Kakel	Kakel	1	9,3	Bit av reliefkakel till kakelugn, grön glasering	54	2	Sparat
VM 300 131:118	Fynd	5247	Keramik	Yngre Rödgoods	4	46,6	Mynningsbitar till fat/tallrikar	54	2	Sparat
VM 300 131:119	Fynd	5247	Keramik	Yngre Rödgoods	1	36,7	Sekundärbränd bukbit av trefotsgryta, inklusive bit av fot.	54	2	Sparat
VM 300 131:120	Fynd	5247	Keramik	Yngre Rödgoods	1	10,8	Sekundärbränd mynningsbit.	54	2	Sparat
VM 300 131:121	Fynd	5247	Keramik	Stengods	1	2,1	sekundärbränd bukbit	54	2	Sparat
VM 300 131:122	Fynd	3648	Keramik	Yngre Rödgoods	3	116,7	Mynningsbitar	55	4B/C	Gallrat
VM 300 131:123	Fynd	3648	Keramik	Yngre Rödgoods	1	153	Rörskåft till trefotsgryta	55	4B/C	Gallrat
VM 300 131:124	Fynd	3648	Keramik	Yngre Rödgoods	5	35,4	Bukbitar	55	4B/C	Gallrat
VM 300 131:125	Fynd	3648	Keramik	Yngre Rödgoods	1	38	Bottenbit till kärl/kruka	55	4B/C	Gallrat
VM 300 131:126	Fynd	3648	Keramik	Yngre Svartgoods	1	3,7	bukbit, Jydepotta	55	4B/C	Gallrat

BILAGA 2

VM nummer	Class	Kontext	Material	Sakord	Antal	Vikt	Anmärkning	Finns i låda nr:	Fas	Sparat eller gallrat
VM 300 131:127	Fynd	3648	Keramik	Yngre Rödgoods	1	78,7	Botten/bukbit till trefotsgryta, inklusive fot	55	4B/C	Gallrat
VM 300 131:128	Fynd	3648	Kakel	Kakel	1	59	Bit av glaserat kakel till kakelugn, spräcklig grön och gul glasering. 1700-tal	55	4B/C	Gallrat
VM 300 131:129	Fynd	4303	Kakel	Kakel	4	107,2	Bitar av reliefkakel till kakelugn oglaserat	56	4B/C	Gallrat
VM 300 131:130	Fynd	4303	Kakel	Kakel	2	64	Bitar av reliefkakel till kakelugn, svart glasering	56	4B/C	Gallrat
VM 300 131:131	Fynd	4303	Kakel	Kakel	2	49,7	Bitar av reliefkakel till kakelugn, ingen glasering synlig	56	4B/C	Gallrat
VM 300 131:132	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	13,3	Sekundärbränd mynningsbit	56	4B/C	Gallrat
VM 300 131:133	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	1	23,2	Mynningsbit, sekundärbränt	56	4B/C	Gallrat
VM 300 131:134	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	3	57,4	Mynningsbitar	56	4B/C	Gallrat
VM 300 131:135	Fynd	3648	Keramik	Stengods	1	6,9	Mynning och botten av fat	57	4B/C	Gallrat
VM 300 131:136	Fynd	3648	Keramik	Flintgoods	1	17,4	Kantbit till fat med blå/vit dekor	57	4B/C	Gallrat
VM 300 131:137	Fynd	3648	Keramik	Flintgoods	1	8,4	Bottenbit till fat med grön/vit dekor	57	4B/C	Gallrat
VM 300 131:138	Fynd	4303	Kakel	Kakel	1	77,2	Bit av kakel till kakelugn, grön glasering	58	4B/C	Gallrat
VM 300 131:139	Fynd	3648	Kakel	Kakel	6	127,3	Bitar av reliefkakel till kakelugn	59	4B/C	Gallrat
VM 300 131:140	Fynd	3648	Keramik	Yngre Rödgoods	1	7,5	Bukbit	59	4B/C	Gallrat
VM 300 131:141	Fynd	4303	Keramik	Stengods	1	5,3	Westerwald gods med blå/vit glasering	60	4B/C	Gallrat
VM 300 131:142	Fynd	4303	Keramik	Flintgoods	1	12,7	Bottenbit till kopp	60	4B/C	Gallrat
VM 300 131:143	Fynd	4303	Kakel	Kakel	1	15,6	Bit av reliefkakel till kakelugn, sekundärbränt	60	4B/C	Gallrat
VM 300 131:144	Fynd	4303	Keramik	Yngre Rödgoods	2	12	Bukbitar, sekundärbränt	60	4B/C	Gallrat
VM 300 131:145	Fynd	4303	Keramik	Flintgoods	1	62,8	Handtag till kopp med blå dekor.	61	4B/C	Gallrat
VM 300 131:146	Fynd	4303	Keramik	Flintgoods	3	43,4	Kantbitar till fat/tallrikar med blå dekor	61	4B/C	Gallrat
VM 300 131:147	Fynd	6328	Kakel	Kakel	1	140,9	Bit av reliefkakel till kakelugn, brun glasering, sekundärbränd	62	2	Sparat
VM 300 131:148	Fynd	6073	Keramik	Yngre Rödgoods	1	45,8	Botten av blomkruka, lergods	63	1	Sparat
VM 300 131:149	Fynd	4303	Kakel	Kakel	4	439,3	Kakel, glasering i gul och grön dekor. Kakelugn, 1700-tal	65	4B/C	Gallrat
VM 300 131:150	Fynd	8606	Keramik	Yngre Rödgoods	2	52,9	Bitar av tallrik/fat med gul vågbandsdekor. Tillhör samma fat	66	4A	Gallrat
VM 300 131:151	Fynd	8606	Keramik	Yngre Rödgoods	2	33,6	Bukbit och mynning, sekundärbränt	66	4A	Gallrat
VM 300 131:152	Fynd	8606	Keramik	Yngre Rödgoods	1	3,4	bukbit	66	4A	Gallrat
VM 300 131:153	Fynd	8606	Keramik	Fajans	1	2,5	Bit av fat/tallrik	66	4A	Gallrat
VM 300 131:154	Fynd	8606	Keramik	Yngre Rödgoods	1	1,6	bit av fat/tallrik	66	4A	Gallrat
VM 300 131:155	Fynd	8606	Keramik	Fajans	5	86,8	Bitar av talrik i Fajans alt Majolika, sekundärbränt, möjligen samma objekt	66	4A	Gallrat
VM 300 131:156	Fynd	8606	Keramik	Flintgoods	4	59,1	buk och brätte till fat	66	4A	Gallrat
VM 300 131:157	Fynd	2074	Glas	Flaska	1	4,2	Bit av vinbutelj. 1700-tal	67	4B/C	Gallrat
VM 300 131:158	Fynd	8606	Glas	Flaska	1	7,1	Bit av vinbutelj. 1700-tal	68	3	Sparat
VM 300 131:159	Fynd	2074	Glas	Flaska	1	16,7	Bit av vinbutelj. 1700-tal	69	4B/C	Gallrat
VM 300 131:160	Fynd	4291	Glas	Flaska	1	9,5	Bit av vinbutelj. 1700-tal	71	3	Sparat

VM nummer	Class	Kontext	Material	Sakord	Antal	Vikt	Anmärkning	Finns i låda nr:	Fas	Sparat eller gallrat
VM 300 131:161	Fynd	4279	Kritpipor	Piplera	20	39,3	skaft	72	4B/C	Gallrat
VM 300 131:162	Fynd	4279	Kritpipor	Piplera	1	1,5	huvud 1700-tal	72	4B/C	Gallrat
VM 300 131:163	Fynd	4279	Kritpipor	Piplera	1	1,9	skaft, rillband 1600- alt 1700-tal	72	4B/C	Gallrat
VM 300 131:164	Fynd	4279	Kritpipor	Piplera	1	4,6	skaft med sporre 1700-tal	72	4B/C	Gallrat
VM 300 131:165	Fynd	2074	Keramik	Yngre rödgods	4	75,8		73	4B/C	Gallrat
VM 300 131:166	Fynd	2074	Kakel	Kakel	1	55,9	Kakel, grön glasering. Kakelugn, 1700-tal	73	4B/C	Gallrat
VM 300 131:167	Fynd	2074	Keramik	Yngre rödgods	7	261,2	Fat	74	4B/C	Gallrat
VM 300 131:168	Fynd	2074	Keramik	Yngre rödgods	5	273,2	Fat, kruka	75	4B/C	Gallrat
VM 300 131:169	Fynd	2074	Keramik	Yngre vitgods	2	79,9	Skål	76	4B/C	Gallrat
VM 300 131:170	Fynd	2074	Keramik	Yngre rödgods	9	203,5	Fat, skål	76	4B/C	Gallrat
VM 300 131:171	Fynd	2074	Keramik	Yngre vitgods	1	14,8	Skål	77	4B/C	Gallrat
VM 300 131:172	Fynd	2074	Keramik	Stengods	1	10,3	Stengods, höganäs	77	4B/C	Gallrat
VM 300 131:173	Fynd	2074	Keramik	Stengods	1	8,9	Stengods 1600-tal?	77	4B/C	Gallrat
VM 300 131:174	Fynd	2074	Keramik	Yngre rödgods	8	81,5	Fat, kruka	77	4B/C	Gallrat
VM 300 131:175	Fynd	5869	Piplera	Kritpipa	1	2,9	skaft	78	4B/C	Gallrat
VM 300 131:176	Fynd	5869	Piplera	Kritpipa	1	2,2	skaft, rillband 1700-tal	78	4B/C	Gallrat
VM 300 131:177	Fynd	5869	Piplera	Kritpipa	1	5,5	huvud 1700-tal	78	4B/C	Gallrat
VM 300 131:178	Fynd	3735	Piplera	Kritpipa	1	2,6	skaft	79	1	Sparat
VM 300 131:179	Fynd	4303	Piplera	Kritpipa	1	1,1	skaft	80	4B/C	Gallrat
VM 300 131:180	Fynd	3668	Piplera	Kritpipa	2	2,5	skaft	81	2	Sparat
VM 300 131:181	Fynd	3668	Piplera	Kritpipa	1	3	skaft, rillband 1600- alt 1700-tal	81	2	Sparat
VM 300 131:182	Fynd	3668	Piplera	Kritpipa	1	2,2	huvud	81	2	Sparat
VM 300 131:183	Fynd	8606	Piplera	Kritpipa	4	11,1	skaft	82	4A	Gallrat
VM 300 131:184	Fynd	4252	Piplera	Kritpipa	2	4,9		83	3	Sparat
VM 300 131:185	Fynd	3674	Piplera	Kritpipa	1	3,9	skaft	84	4A/B	Gallrat
VM 300 131:186	Fynd	3674	Piplera	Kritpipa	1	3,3	skaft, rillband 1600- alt 1700-tal	84	4A/B	Gallrat
VM 300 131:187	Fynd	4159	Piplera	Kritpipa	1	4,9	skaft	85	3	Sparat
VM 300 131:188	Fynd	3594	Piplera	Kritpipa	3	8,5	skaft	86	4B/C	Gallrat
VM 300 131:189	Fynd	4291	Piplera	Kritpipa	1	0,8	skaft	87	3	Sparat
VM 300 131:190	Fynd	4291	Piplera	Kritpipa	1	2,5	skaft, fransk lilja i romb 1630-1660	87	3	Sparat
VM 300 131:191	Fynd	2074	Piplera	Kritpipa	1	4,1	skaft	88	4B/C	Gallrat
VM 300 131:192	Fynd	2074	Piplera	Kritpipa	1	1,6	skaft	89	4B/C	Gallrat
VM 300 131:193	Fynd	2074	Piplera	Kritpipa	8	19,9	skaft	90	4B/C	Gallrat
VM 300 131:194	Fynd	2074	Piplera	Kritpipa	1	2,5	skaft, rillband 1600- alt 1700-tal	90	4B/C	Gallrat
VM 300 131:195	Fynd	2074	Piplera	Kritpipa	1	1	huvud	90	4B/C	Gallrat
VM 300 131:196	Fynd	2707	Piplera	Kritpipa	1	2,5	skaft	91	4B/C	Gallrat
VM 300 131:197	Fynd	4303	Piplera	Kritpipa	3	6,7	skaft	92	4B/C	Gallrat
VM 300 131:198	Fynd	3648	Piplera	Kritpipa	1	3,4	skaft	93	4B/C	Gallrat
VM 300 131:199	Fynd	3648	Piplera	Kritpipa	2	8,6	skaft	94	4B/C	Gallrat
VM 300 131:200	Fynd	3648	Piplera	Kritpipa	1	7,7	skaft, fransk lilja i romb 1630-1660	94	4B/C	Gallrat
VM 300 131:201	Fynd	2727	Keramik	Yngre rödgods	1	4,1	fat	95	1	Sparat

BILAGA 2

VM nummer	Class	Kontext	Material	Sakord	Antal	Vikt	Anmärkning	Finns i låda nr:	Fas	Sparat eller gallrat
VM 300 131:202	Fynd	3705	Keramik	Yngre rödgods	12	186,1	bukbitar, skålar alt. grytor, vissa sekundärbrända	96	1	Sparat
VM 300 131:203	Fynd	3705	Keramik	Yngre rödgods	9	115,4	mynningsbitar, skålar alt. grytor, vissa sekundärbrända	97	1	Sparat
VM 300 131:204	Fynd	3705	Keramik	Yngre rödgods	3	121,3	brätte, fat	98	1	Sparat
VM 300 131:205	Fynd	3705	Keramik	Yngre rödgods	2	98,2	fötter, trefotsgrytor	99	1	Sparat
VM 300 131:206	Fynd	3705	Keramik	Yngre vitgods	2	18,5	bukbitar, skål	100	1	Sparat
VM 300 131:207	Fynd	3705	Keramik	Stengods	1	4,7	bukbit, flaska, seltzer?	101	1	Sparat
VM 300 131:208	Fynd	3705	Keramik	Yngre svartgods	1	15,4	botten, jydepotta	102	1	Sparat
VM 300 131:209	Fynd	2074	Keramik	Yngre rödgods	14	431,1	mynnings- och bottenbitar, fat och skålar	103	4B/C	Gallrat
VM 300 131:210	Fynd	2074	Keramik	Yngre rödgods	37	494,3	bukbitar, fat och skålar	104	4B/C	Gallrat
VM 300 131:211	Fynd	2074	Keramik	Stengods	3	38,4	botten, flaska, seltzer	105	4B/C	Gallrat
VM 300 131:212	Fynd	2074	Keramik	Fajans	2	2,6	bukbitar, fat	105	4B/C	Gallrat
VM 300 131:213	Fynd	2074	Keramik	Flintgods	42	907	buk, botten och mynningsbitar, skålar, fat och koppar, en med tryckt motiv av Stockholms slott	106, 107	4B/C	Gallrat
VM 300 131:214	Fynd	2074	Keramik	Flintgods	10	530,8	botten och brätte, fat	108	4B/C	Gallrat

Bilaga 3 Fotolista

Fotonummer: 2025-65:1-223

Landskap: Halland
 Kommun: Laholm
 Fastighet: Majoren 5
 Fornlämning: RAÄ Laholms stad 19:1 / L1996:5394

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023

FOTOGRAF: JK=JOHAN KLANGE, PH=PATRIK HALLBERG, AA=ANDERS ANDERSSON

Fotonummer	IntrasisID	Mot	Beskrivning	Motivtyp	Fotodatum	Fotograf	Teknik
2025-00065:1		S	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:2		NV	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:3		NO	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:4		S	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:5		SV	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:6		SV	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:7		O	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:8		O	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:9		O	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:10		SO	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:11		S	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:12		SV	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:13		V	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:14		O	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:15		NO	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	JK	Olympus TG-6
2025-00065:16		Lod	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	PH	DJI_FC6310
2025-00065:17		Lod	Undersökningsområdet före avbanning	Översikt	2023-02-13	PH	DJI_FC6310
2025-00065:18		SV	Laholm och Lagan	Översikt	2023-02-15	PH	DJI_FC6310
2025-00065:19		Lod	Undersökningsområdet efter avbanning av den östra delen av ytan	Översikt	2023-02-15	PH	DJI_FC6310
2025-00065:20		Lod	Östra delen av undersökningsområdet efter avbanning	Översikt	2023-02-15	PH	DJI_FC6310
2025-00065:21	2447	Lod	Stenläggning 2447	Kontext	2023-02-15	PH	DJI_FC6310
2025-00065:22	2291	N	Stenläggning 2291	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:23	2291	O	Stenläggning 2291	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:24	2340	O	Stenkonstruktion 2340	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:25	2340	O	Stenkonstruktion 2340	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:26	2340	N	Stenkonstruktion 2340	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:27	2318	O	Stenläggning 2318	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:28	2611	N	Grop 2611	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:29	2447	S	Stenläggning 2447	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:30	2447	O	Stenläggning 2447	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:31	2447	V	Stenläggning 2447	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:32	2447	V	Stenläggning 2447	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6

BILAGA 3

Fotonummer	IntrasisID	Mot	Beskrivning	Motivtyp	Fotodatum	Fotograf	Teknik
2025-00065:33	2447	V	Stenläggning 2447	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:34	2447	SV	Stenläggning 2447	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:35	2252	V	Flaggstångsfundament 2252	Kontext	2023-02-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:36		N	Schakt för vattenledning	Översikt	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:37		O	Östra sektionen i schakt för vattenledning	Sektion	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:38		V	Stolphål inom den östra delen av undersökningsområdet	Översikt	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:39	2818	S	Grop 2818	Kontext	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:40	2840	SV	Stolphål 2840, 2861	Kontext	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:41	2690	V	Stolphål 2690	Kontext	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:42	2879	S	Stolphål 2879	Kontext	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:43	2904	S	Stolphål 2904	Kontext	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:44	2714	N	Stolphål 2714	Kontext	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:45	2840	SV	Stolphål 2840, 2861	Kontext	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:46	2690	V	Stolphål 2690	Kontext	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:47	2879	S	Stolphål 2879	Kontext	2023-02-16	JK	Olympus TG-6
2025-00065:48	3280	S	Stolphål 3280	Kontext	2023-02-22	JK	Olympus TG-6
2025-00065:49	3013	V	Staketfundament 3013	Kontext	2023-02-22	JK	Olympus TG-6
2025-00065:50	3013	V	Staketfundament 3013	Kontext	2023-02-22	JK	Olympus TG-6
2025-00065:51	3280	S	Stolphål 3280	Kontext	2023-02-22	JK	Olympus TG-6
2025-00065:52	3013	V	Staketfundament 3013	Kontext	2023-02-22	JK	Olympus TG-6
2025-00065:53	3013	O	Staketfundament 3013	Kontext	2023-02-22	JK	Olympus TG-6
2025-00065:54	3013	O	Staketfundament 3013	Kontext	2023-02-22	JK	Olympus TG-6
2025-00065:55		Lod	Källaren	Kontext	2023-02-24	PH	DJI_FC6310
2025-00065:56		SO	Källaren	Kontext	2023-02-24	PH	DJI_FC6310
2025-00065:57		O	Källaren	Kontext	2023-02-24	PH	DJI_FC6310
2025-00065:58		SV	Källaren	Kontext	2023-02-24	PH	DJI_FC6310
2025-00065:59		Lod	Västra delen av undersökningsområdet efter första avbaningen	Översikt	2023-02-24	PH	DJI_FC6310
2025-00065:60		Lod	Västra delen av undersökningsområdet efter första avbaningen	Översikt	2023-02-24	PH	DJI_FC6310
2025-00065:61		O	Västra delen av undersökningsområdet efter första avbaningen	Översikt	2023-02-27	PH	DJI_FC6310
2025-00065:62	3299	O	Stenkonstruktion 3299	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:63	3319	N	Stenkonstruktion 3319, 3365	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:64	3319	V	Stenkonstruktion 3319, 3365	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:65	3382	O	Stenansamling 3382	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:66	3439	N	Stenläggning 3439 och stenkonstruktioner 3483 samt 3489	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:67	3439	V	Stenläggning 3439 och stenkonstruktioner 3483 samt 3489	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:68	3439	O	Stenläggning 3439 och stenkonstruktioner 3483 samt 3489	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:69	3496	N	Stenar 3496	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:70	3512	V	Stensyll 3512	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:71	3556	V	Stensyll 3556	Kontext	2023-02-27	JK	Olympus TG-6
2025-00065:72		SV	Laholm och Lagan	Översikt	2023-03-02	PH	DJI_FC6310

Fotonummer	IntrasisID	Mot	Beskrivning	Motivtyp	Fotodatum	Fotograf	Teknik
2025-00065:73		N	Stående murverk mot Köpmansgatan, Tegelvägg 8604	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:74		N	Stående murverk mot Köpmansgatan, Tegelvägg 8604	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:75		N	Stående murverk mot Köpmansgatan, Tegelväggar 8603, 8604	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:76		N	Stående murverk mot Köpmansgatan, Tegelväggar 8603, 8604	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:77		N	Stående murverk mot Köpmansgatan, Tegelväggar 8603, 8607	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:78		N	Stående murverk mot Köpmansgatan, Tegelväggar 8603, 8604	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:79		N	Stående murverk mot Köpmansgatan, Tegelväggar 8603, 8604	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:80		N	Stående murverk mot Köpmansgatan, Tegelväggar 8603, 8604	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:81		N	Stående murverk mot Köpmansgatan, Tegelväggar 8603, 8607	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:82		S	Stående murverk mot Majoren 4, Korsvirkesvägg 4599	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:83	4061	V	Stensyll 4061	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:84		O	Murgrunder kring källarens sydvästra del	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:85		S	Stående murverk mot Majoren 4, Korsvirkesvägg 4599	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:86		S	Stående murverk mot Majoren 4, Korsvirkesvägg 4599	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:87		S	Stående murverk mot Majoren 4, Korsvirkesvägg 4599	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:88		S	Stående murverk mot Majoren 4, Korsvirkesvägg 4599 och tegelvägg 8605	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:89		S	Stående murverk mot Majoren 4, Korsvirkesvägg 4599 och tegelvägg 8605	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:90		S	Stående murverk mot Majoren 4, Tegelvägg 8605	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:91		S	Stående murverk mot Majoren 4, Tegelvägg 8605	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:92		S	Stående murverk mot Majoren 4, Tegelvägg 8605	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:93		S	Stående murverk mot Majoren 4, Tegelvägg 8605	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:94		S	Stående murverk mot Majoren 4, Tegelvägg 8605	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:95		SV	Stående murverk mot Majoren 4, Tegelvägg 8605	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:96		SO	Murgrunder kring källarens sydvästra del	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:97		SO	Murgrunder kring källarens sydvästra del	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:98		O	Murgrunder kring källarens sydvästra del	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:99		O	Murgrunder kring källarens nordvästra del	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:100		S	Murgrunder kring källarens nordöstra del	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6

BILAGA 3

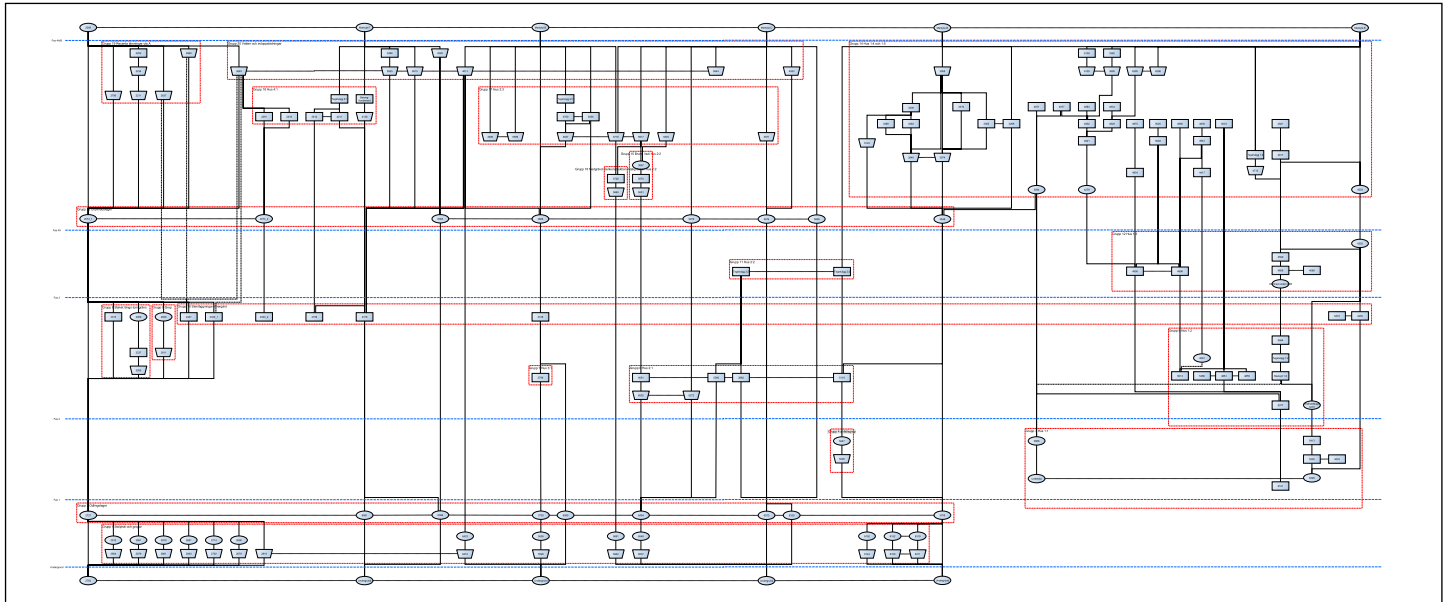
Fotonummer	IntrasisID	Mot	Beskrivning	Motivtyp	Fotodatum	Fotograf	Teknik
2025-00065:101		SV	Murgrunder kring källarens sydöstra del	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:102	4108	O	Stenläggning 4108 och syll 3750 samt 3796	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:103	3750	N	Stenläggning 4108 och syll 3750 samt 3796	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:104	4108	O	Stenläggning 4108 och syll 3750 samt 3796	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:105	3796	O	Stenläggning 4108 och syll 3750 samt 3796	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:106	3796	S	Stenläggning 4108 och syll 3750 samt 3796	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:107	4821	O	Grundmur 4821	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:108	4821	O	Grundmur 4821	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:109	4821	S	Grundmur 4821	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:110	4821	S	Grundmur 4821	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:111	4839	O	Grundmur 4839	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:112	4839	O	Grundmur 4839	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:113	4839	N	Grundmur 4839	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:114	4839	N	Grundmur 4839	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:115	4861	O	Tegelmurar 4855, 4861, 5013, vid trappan ned till källaren	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:116	4871	S	Grundmur 4871	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:117	4871	S	Grundmur 4871	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:118	4861	V	Baksida av tegelmur 4861	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:119	4861	V	Baksida av tegelmur 4861	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:120	4877	N	Grundmur 4877	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:121	4877	N	Grundmur 4877	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:122	4877	S	Grundmur 4877	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:123	4877	S	Grundmur 4877	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:124	4902	S	Grundmur 4902	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:125	4902	S	Grundmur 4902	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:126	4921	S	Grundmur 4921	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:127	4921	S	Grundmur 4921	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:128	4954	S	Grundmur 4954	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:129	4954	S	Grundmur 4954	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:130	4975	S	Grundmur 4975	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:131	4975	S	Grundmur 4975	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:132	4985	N	Grundmur 4985	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:133	4985	N	Grundmur 4985	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:134	4996	O	Grundmur 4985	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:135	4996	O	Grundmur 4985	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:136	4902	O	Grundmur 4902	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:137	4902	O	Grundmur 4902	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:138		S	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:139		S	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:140		S	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:141		SO	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6

Fotonummer	IntrasisID	Mot	Beskrivning	Motivtyp	Fotodatum	Fotograf	Teknik
2025-00065:142		SO	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:143		SV	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:144		V	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:145		N	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:146		N	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:147		O	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:148		O	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:149		SV	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:150		NV	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:151		NV	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:152		SV	Detalj källaren	Översikt	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:153		O	Östra sektionen i provgrop	Sektion	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:154		V	Västra sektionen i provgrop	Sektion	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:155		V	Västra sektionen i provgrop	Sektion	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:156	4599	S	Korsvirkesvägg 4599 detalj	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:157	4599	S	Korsvirkesvägg 4599 detalj	Kontext	2023-03-02	JK	Olympus TG-6
2025-00065:158	5119	V	Stensyllar 5000 och 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:159	5000	O	Stensyllar 5000 och 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:160	5000	O	Stensyllar 5000 och 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:161	5000	O	Stensyllar 5000 och 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:162	5119	O	Stensyll 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:163	5119	O	Stensyll 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:164	5119	O	Stensyll 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:165	5119	O	Stensyll 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:166	5000	V	Stensyll 5000	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:167	5000	V	Stensyll 5000	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:168	5119	O	Stensyll 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:169	5119	O	Stensyll 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:170	5000	NO	Stensyllar 5000 och 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:171	5000	O	Stensyllar 5000 och 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:172	5119	NO	Stensyll 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:173	5119	NV	Stensyllar 5000 och 5119	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:174	5226	V	Avfallsgrop 5226	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:175	5226	O	Avfallsgrop 5226	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:176	5272	N	Nedgrävning 5272	Kontext	2023-03-06	JK	Olympus TG-6
2025-00065:177	5464	S	Igensatt dörr 5464 i tegelvägg 8600 med kvarlämnade regler från korsvirkesvägg 4599	Kontext	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:178	5464	S	Igensatt dörr 5464 i tegelvägg 8600 med kvarlämnade regler från korsvirkesvägg 4599	Kontext	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:179		O	Översikt kvarvarande lämningar kring källaren efter borttagandet av korsvirkesvägg och högre liggande grundmurar	Översikt	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:180		S	Översikt kvarvarande lämningar kring källaren efter borttagandet av korsvirkesvägg och högre liggande grundmurar	Översikt	2023-03-07	JK	Olympus TG-6

BILAGA 3

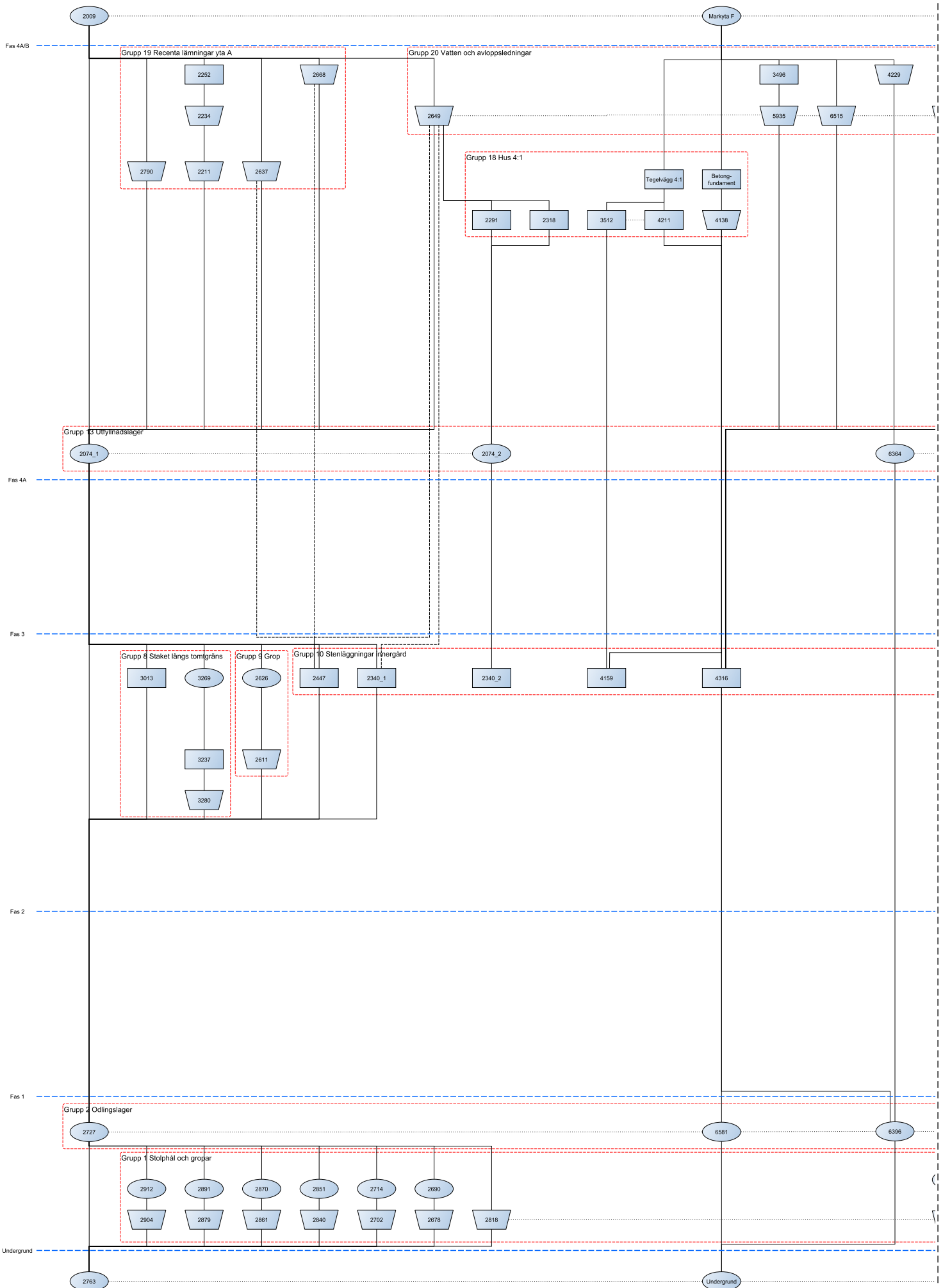
Fotonummer	IntrasisID	Mot	Beskrivning	Motivtyp	Fotodatum	Fotograf	Teknik
2025-00065:181		S	Översikt kvarvarande lämningar kring källaren efter borttagandet av korsvirksvägg och högre liggande grundmurar	Översikt	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:182		SV	Översikt kvarvarande lämningar kring källaren efter borttagandet av korsvirksvägg och högre liggande grundmurar	Översikt	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:183		SO	Översikt kvarvarande lämningar kring källaren efter borttagandet av korsvirksvägg och högre liggande grundmurar	Översikt	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:184		SO	Översikt kvarvarande lämningar kring källaren efter borttagandet av korsvirksvägg och högre liggande grundmurar	Översikt	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:185	5330	S	Spisfundament 5330, 5413	Kontext	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:186	5330	S	Spisfundament 5330, 5413	Kontext	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:187	5330	O	Spisfundament 5330, 5413	Kontext	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:188	5330	S	Spisfundament 5330, 5413	Kontext	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:189	5330	S	Spisfundament 5330, 5413	Kontext	2023-03-07	JK	Olympus TG-6
2025-00065:190	5526	O	Stolphål 5526	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:191	5526	O	Stolphål 5526	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:192	5526	S	Stolphål 5526	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:193	5570	O	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:194	5570	O	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:195	5570	O	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:196	5570	S	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:197	5570	S	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:198	5570	S	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:199	5570	S	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:200	5570	S	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:201	5570	S	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:202	5570	SV	Brunnsholk 5570	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:203	5728	S	Stenkonstruktion 5728	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:204	5728	S	Stenkonstruktion 5728	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:205		O	Schakt för ledning	Översikt	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:206		N	Schakt för ledning	Översikt	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:207		V	Västra sektionen av schakt för ledning i vilken kontext 5926 och 6073 ses	Sektion	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:208		V	Västra sektionen av schakt för ledning i vilken kontext 5926 och 6073 ses	Sektion	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:209		V	Västra sektionen av schakt för ledning i vilken kontext 5728, 5902, 5926 och 6073 ses	Sektion	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:210		V	Västra sektionen av schakt för ledning i vilken kontext 5728, 5902, 5926 och 6073 ses	Sektion	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:211	6160	V	Grop 6160	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:212	6160	S	Grop 6160	Kontext	2023-03-09	JK	Olympus TG-6
2025-00065:213	4599	O	Korsvirkesvägg 4599 och dess anslutning till tegelvägg 8600 samt 8607	Kontext	2023-03-14	JK	Olympus TG-6

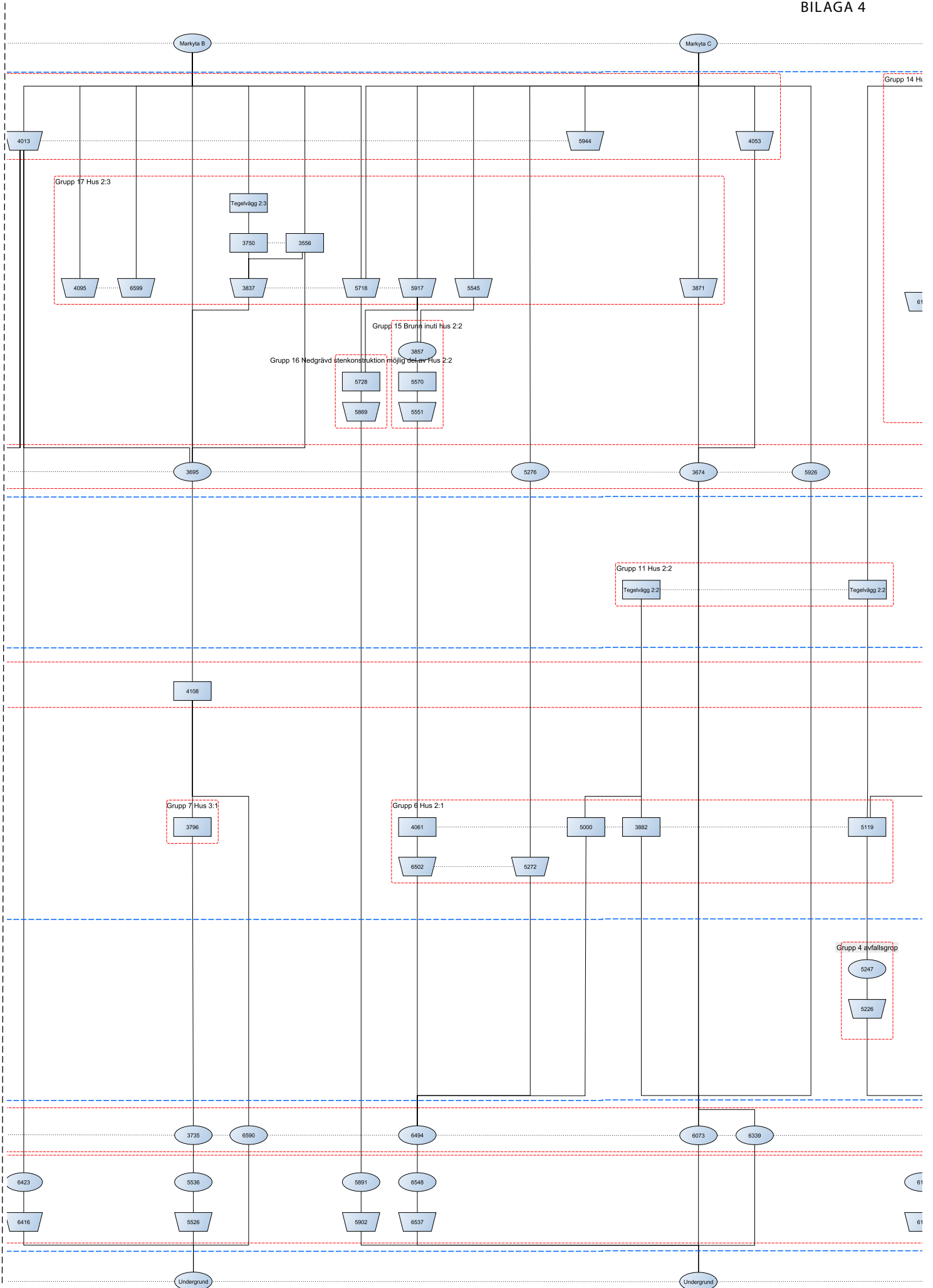
Fotonummer	IntrasisID	Mot	Beskrivning	Motivtyp	Fotodatum	Fotograf	Teknik
2025-00065:214	4599	O	Korsvirkesvägg 4599 och dess anslutning till tegelvägg 8600 samt 8607	Kontext	2023-03-14	JK	Olympus TG-6
2025-00065:215		O	Östra sektionen av schakt för ledningar i vilken kontext 3705 kan ses	Sektion	2023-03-14	JK	Olympus TG-6
2025-00065:216		S	Schakt för ledningar	Översikt	2023-03-14	JK	Olympus TG-6
2025-00065:217	6311	N	Grop 6311	Kontext	2023-03-14	JK	Olympus TG-6
2025-00065:218		S	Schakt för ledningar	Översikt	2023-03-14	JK	Olympus TG-6
2025-00065:219		O	Schakt för ledningar	Översikt	2023-03-14	JK	Olympus TG-6
2025-00065:220	6537	N	Grop med kollager	Kontext	2023-03-14	JK	Olympus TG-6
2025-00065:221	6416	S	Stolphål 6416	Kontext	2023-03-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:222		V	Schakt för ledningar	Översikt	2023-03-15	JK	Olympus TG-6
2025-00065:223		SV	Det sista schaktet Arbetsbild	Arbetsbild	2023-03-24	JK	Olympus TG-6
2025-00065:224	-	-	Keramik: f63, f64	Fyndfoto	2025-12-11	AA	Nikon D7100
2025-00065:225	-	-	Keramik: f24, f60, f75, f93, f110, f141, f155	Fyndfoto	2025-12-11	AA	Nikon D7100
2025-00065:226	-	-	Kakel: f27, f128, f139, f147	Fyndfoto	2025-12-11	AA	Nikon D7100
2025-00065:227	-	-	Glas, kritpipor: f14, f176, f177, f200	Fyndfoto	2025-12-11	AA	Nikon D7100

Bilaga 4 Harris matris

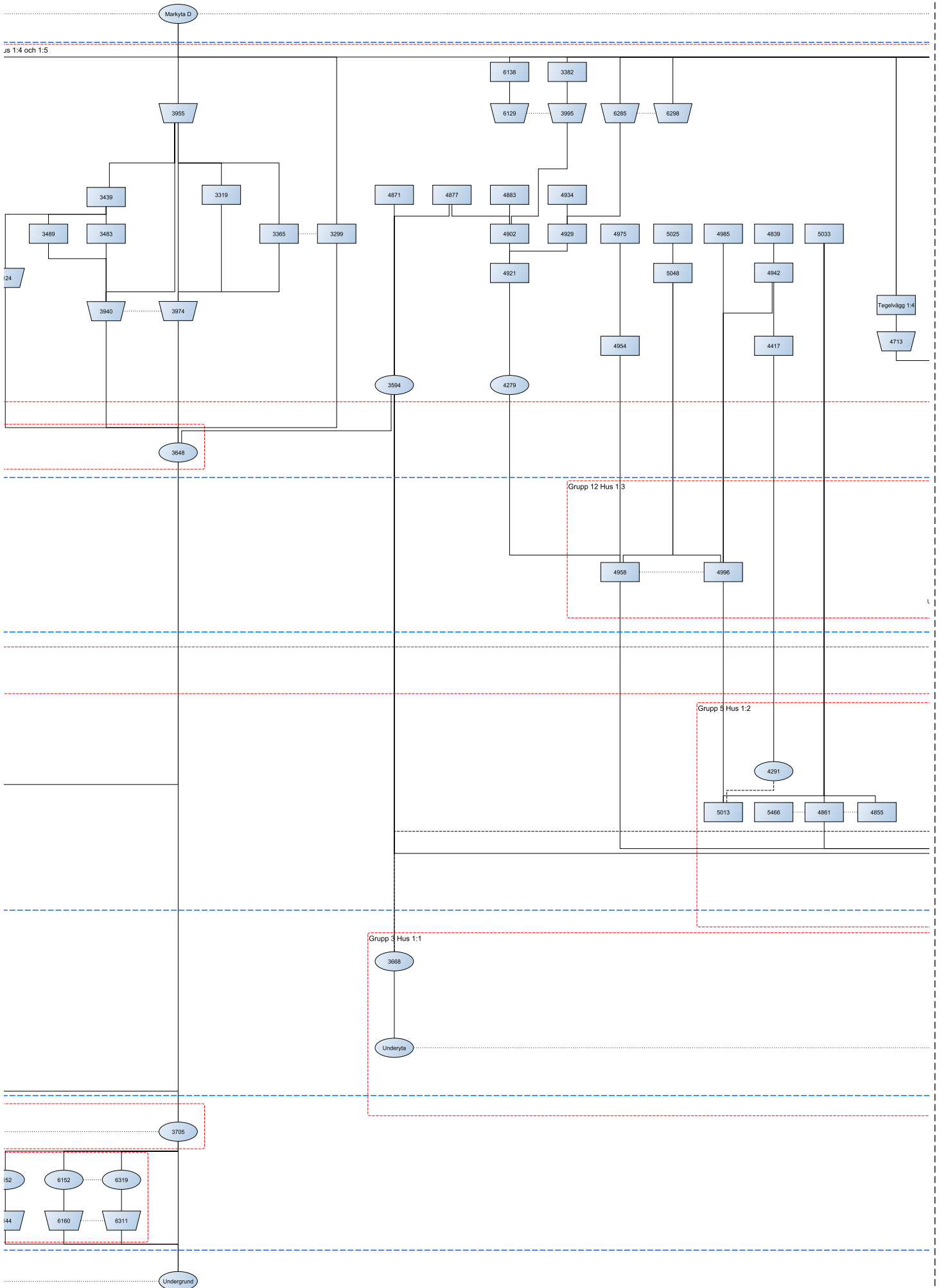
Se nästa två uppslag för annan skala.

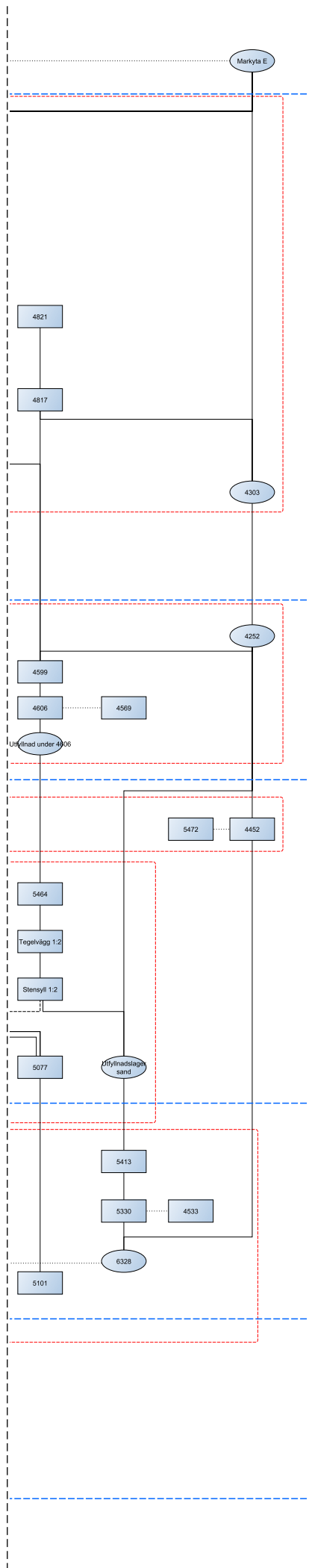
BILAGA 4

BILAGA 4

Bilaga 5 3D-bearbetning

Majoren2025

**Processing Report
09 December 2025**

Survey Data

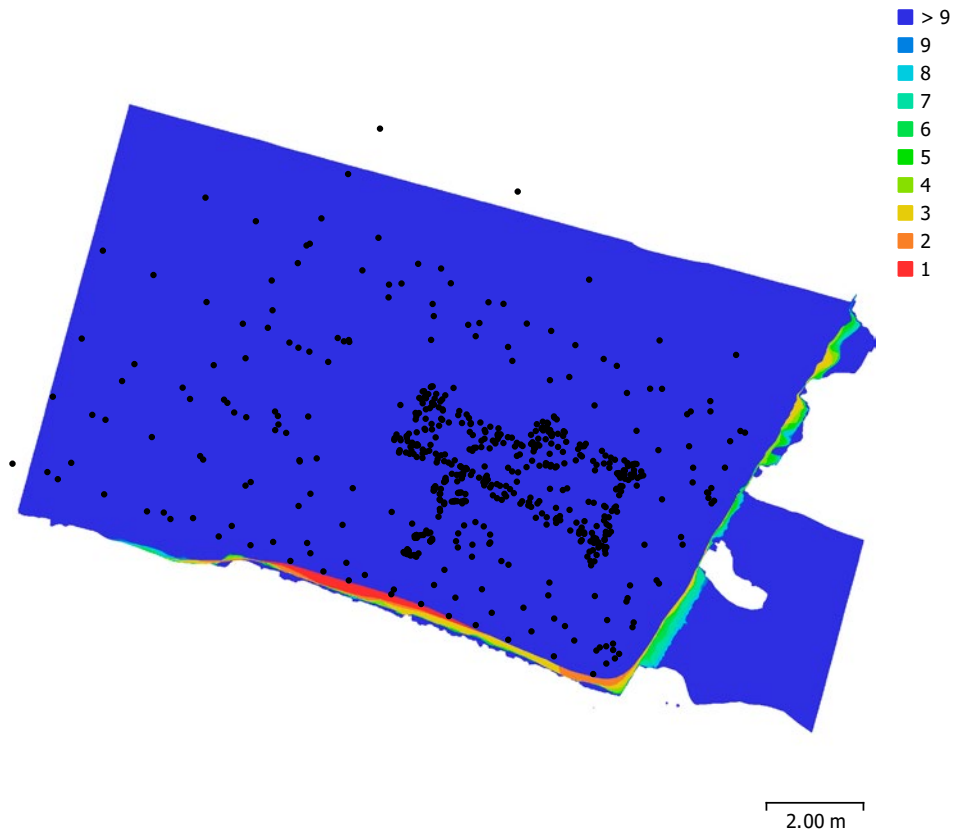

Fig. 1. Camera locations and image overlap.

Number of images:	604	Camera stations:	602
Flying altitude:	1.27 m	Tie points:	163,175
Ground resolution:	0.606 mm/pix	Projections:	864,564
Coverage area:	139 m ²	Reprojection error:	0.997 pix

Camera Model	Resolution	Focal Length	Pixel Size	Precalibrated
TG-6 (4.5mm)	4000 x 3000	4.5 mm	1.56 x 1.56 μ m	No

Table 1. Cameras.

Camera Calibration

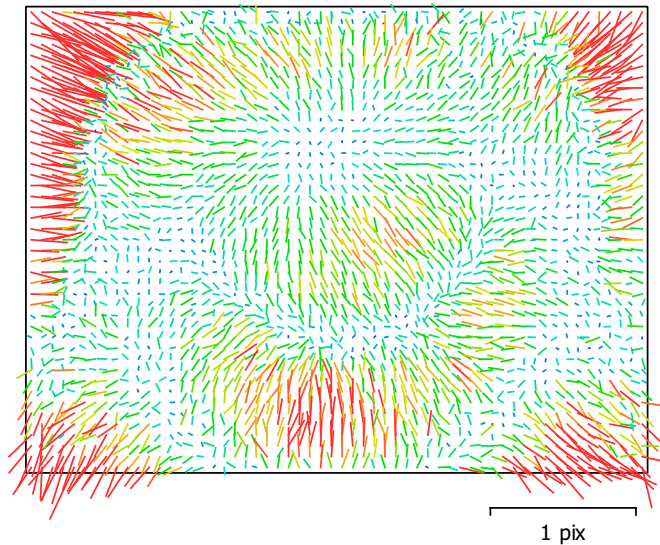

Fig. 2. Image residuals for TG-6 (4.5mm).

TG-6 (4.5mm)

604 images

Type	Resolution	Focal Length	Pixel Size
Frame	4000 x 3000	4.5 mm	1.56 x 1.56 μm

	Value	Error	F	Cx	Cy	K1	K2	K3	P1	P2
F	2953.93	0.014	1.00	0.01	-0.22	-0.52	0.48	-0.42	0.02	-0.15
Cx	-10.1659	0.027		1.00	0.00	0.00	0.00	-0.00	0.94	-0.00
Cy	-10.8792	0.025			1.00	-0.02	0.00	-0.00	-0.00	0.85
K1	0.0086243	3.6e-05				1.00	-0.97	0.91	0.00	-0.03
K2	-0.0219632	0.00013					1.00	-0.98	-0.00	0.01
K3	0.0139029	0.00013						1.00	-0.00	-0.01
P1	0.00129996	3.1e-06							1.00	-0.00
P2	-0.00187575	2.5e-06								1.00

Table 2. Calibration coefficients and correlation matrix.

Ground Control Points

Fig. 3. GCP locations and error estimates.

Z error is represented by ellipse color. X,Y errors are represented by ellipse shape.

Estimated GCP locations are marked with a dot or crossing.

Count	X error (mm)	Y error (mm)	Z error (mm)	XY error (mm)	Total (mm)
4	1.79351	1.19818	1.08489	2.15692	2.4144

Table 3. Control points RMSE.

X - Easting, Y - Northing, Z - Altitude.

Label	X error (mm)	Y error (mm)	Z error (mm)	Total (mm)	Image (pix)
point 06	-1.53306	-1.22327	1.61257	2.5391	0.000 (61)
point 07	-1.86366	1.40904	-1.32159	2.68425	0.000 (94)
point 08	0.900095	0.966238	-0.544647	1.42844	0.000 (41)
point 09	2.49662	-1.15201	0.253669	2.76126	0.001 (51)
Total	1.79351	1.19818	1.08489	2.4144	0.001

Table 4. Control points.
X - Easting, Y - Northing, Z - Altitude.

Digital Elevation Model

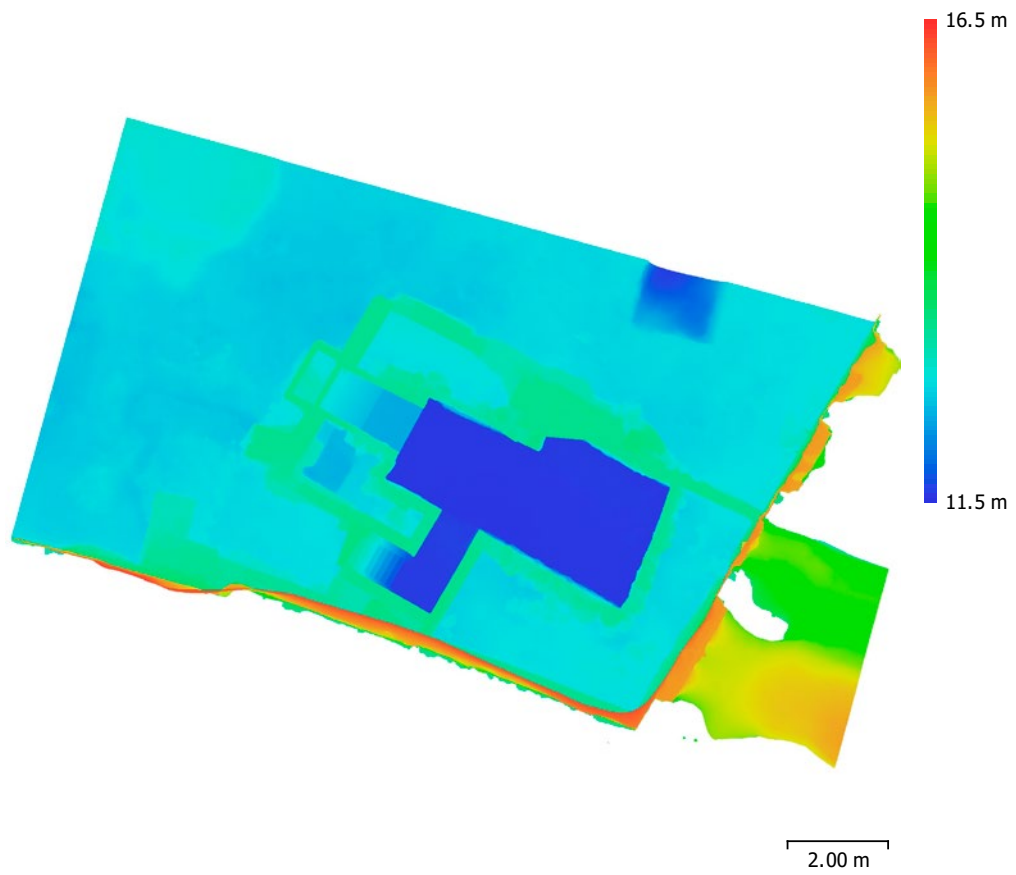

Fig. 4. Reconstructed digital elevation model.

Resolution: 0.907 mm/pix
Point density: 1.22 points/mm²

Processing Parameters

General

Images	604
Aligned images	602
Markers	4
Coordinate system	SWEREF99 TM (EPSG::3006)
Rotation angles	Yaw, Pitch, Roll

Tie Points

Points	163,175 of 195,884
RMS reprojection error	0.181549 (0.996551 pix)
Max reprojection error	0.548216 (45.7706 pix)
Mean key point size	4.32969 pix
Point colors	3 bands, uint8
Key points	2.86 GB
Average tie point multiplicity	6.03517

Alignment parameters

Accuracy	High
Generic preselection	Yes
Reference preselection	Estimated
Key point limit	60,000
Key point limit per Mpx	1,000
Tie point limit	1,000
Exclude stationary tie points	Yes
Guided image matching	No
Adaptive camera model fitting	No
Matching time	31 minutes 8 seconds
Matching memory usage	963.42 MB
Alignment time	2 minutes 38 seconds
Alignment memory usage	403.20 MB
Date created	2025:02:12 10:02:36
Software version	2.1.2.18358
File size	2.88 GB

Depth Maps

Count	602
Depth maps generation parameters	
Quality	High
Filtering mode	Moderate
Max neighbors	16
Processing time	50 minutes 55 seconds
Memory usage	4.33 GB
Date created	2025:02:12 13:39:21
Software version	2.1.2.18358
File size	2.46 GB

Point Cloud

Points	155,418,396
Point attributes	
Color	3 bands, uint8
Normal	
Confidence	1 - 50
Point classes	
Created (never classified)	155,418,396

Depth maps generation parameters

Quality	High
Filtering mode	Moderate
Max neighbors	16
Processing time	50 minutes 55 seconds
Memory usage	4.33 GB

Point cloud generation parameters

Source data	Depth maps
Processing time	2 hours 35 minutes
Memory usage	13.08 GB
Date created	2025:02:12 16:14:22
Software version	2.1.2.18358
File size	2.22 GB

Model

Faces	46,253,122
Vertices	23,129,035
Vertex colors	3 bands, uint8

Depth maps generation parameters

Quality	High
Filtering mode	Moderate
Max neighbors	16
Processing time	50 minutes 55 seconds
Memory usage	4.33 GB

Reconstruction parameters

Surface type	Arbitrary
Source data	Depth maps
Interpolation	Extrapolated
Strict volumetric masks	No
Processing time	54 minutes 1 seconds
Memory usage	12.66 GB
Date created	2025:02:12 19:43:31
Software version	2.1.2.18358
File size	992.53 MB

System

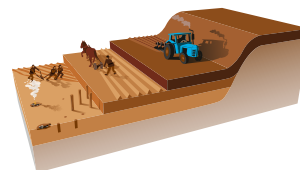
Software name	Agisoft Metashape Professional
Software version	2.2.2 build 21287
OS	Windows 64 bit
RAM	127.34 GB
CPU	Intel(R) Core(TM) Ultra 9 285K
GPU(s)	NVIDIA RTX 4000 Ada Generation

Bilaga 6 Arkeobotanisk analys, Stefan Gustafsson, Arkeologikonsult

ARKEOBOTANISK ANALYS

Stefan Gustafsson
Arkeobotanisk Rapport 2025

Beställare: Stiftelsen Kulturmiljö Halland Plats: Fastigheten Majoren 5, Laholm, Halland

Inledning

Den arkeobotaniska analysen omfattade 10 jordprover från olika fornlämningar inom Halmstad stad, Halland.

Metod

Proverna floterades i vatten och det minsta sållet hade en maskvidd av 0,2 millimeter. Identifieringen gjordes med hjälp av mikroskop med 4 till 600 gångers förstoring samt referenslitteratur och referenssamling (Berggren 1969, 1981; Jacomet 2006; Plant atlas; Mork 1946; Schweingruber 1978, 1990; www.woodanatomy.ch).

Resultat

1PM2725.2714 Stolphål

Provet innehöll förkollnade kärnor från skalkorn, havre och råg samt fragment från sädeskorn (figur 1). Sädeskornen var relativt stora och väl rensade från ogräs. Materialet tolkades som hushållsavfall.

Den här typen av material påträffas vanligen i bostadshus eller i avfallsgröpar nära husen (Gustafsson 2021 s. 45-47).

1PM5544.5536 Stolphål

Provet innehöll träkol från björk samt små kolfragment som inte kunde artbestämmas. I provet fanns även små fragment av bränd lera.

1PM6203.6183 Grop

Provet innehöll gott om träkol från hassel samt ett mindre antal bitar från ask och björk. Provet innehöll även kolfragment som inte kunde artbestämmas samt små fragment av bränd lera.

11PM6204.6073 Odlingslager

Provet innehöll träkol från hassel och tall samt små kolfragment som inte kunde artbestämmas.

1PM6460.6423 Stolphål

Provet innehöll träkol från hassel och tall samt små kolfragment som inte kunde artbestämmas. I provet fanns även små fragment av bränd lera.

1PM6559.6548 Grop

Provet innehöll mycket träkol från ek samt några bitar kol från tall. På ekbitarna fanns tydliga spår efter insekter vilket tyder på att det var död ved som användes som bränsle.

PM	Kontext	Objekt	Odlade växter				Vedart					
			Skalkorn	Havre	Råg	Frag. säd	Ask	Björk	Ek	Hassel	Tall	Fragmenterat kol
2725	2714	Stolphål	7	4	6	18						
5544	5536	Stolphål						4				+
6203	6183	Grop					6	9		30+		+++
6204	6073	Odlingslager								9	12	++
6460	6423	Stolphål								8	6	++
6559	6548	Grop							30+		4	+

Figur 1. Innehåll i de analyserade proverna.

(+) ringa förekomst, + enstaka bitar, ++ god förekomst, +++ riklig förekomst

Referenser

Litteratur

BERGGREN, G. 1969. *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-European plant species with morphological descriptions*. Part 2: Cyperaceae. Swedish natural Science Research Council, Stockholm.

BERGGREN, G. 1981. *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-European plant species with morphological descriptions*. Part 3: Salicaceae–Cruciferae. Swedish Museum of natural History, Stockholm.

GUSTAFSSON, S. 2021. Representativitet, ¹⁴C-datering och källkritik. I: Lagerstedt (Red). *Storgårdar, gravar och heliga hällar – Kronologiskt blandade boplatser i åkermark i Skarplöt och Haninge, med lämningar från senneolitikum, bronsålder och äldre järnålder. Arkeologisk undersökning av boplatsområden L2013:2505, L2013:2514 och L2013:2507, hällrisningar L2014:5358, L2012:504 och L2020:11351 samt flatmarksgrav L2020:11350 i Västerhaninge socken, Haninge kommun, Stockholms län. Rapporten från Arkeologikonsult 2021:3168.*

JACOMET, S. 2006. Identification of cereal remains from archaeological sites. Archaeobotany Lab, IPAS, Basel University. Opublicerat kompendium.

MORK, E. 1946. *Vedanatomy*.

SCHWEINGRUBER, F. H. 1978. *Microscopic Wood Anatomy*. Structural variability of stems and twigs in recent and subfossil woods from Central Europe. Zug, Switzerland.

SCHWEINGRUBER, F. H. 1990. *Anatomy of European woods*. Paul Haupt förlag, Bern, Stuttgart, Wien.

Digitala källor

DIGITAL PLANT ATLAS
University of Groningen
Deutsches Archäologisches Institut
<https://www.plantatlas.eu>

WOOD ANATOMY OF CENTRAL EUROPEAN SPECIES
www.woodanatomy.ch

Bilaga 7 ^{14}C -analys, Karl Håkansson, Ångströmlaboratoriet, Uppsala Universitet

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Kol-14 gruppen

Besöksadress:
Ångström Laboratoriet
Regemenstvägen 10
752 37 Uppsala

Postadress:
Box 529
751 21 Uppsala

Telefon:
018 – 471 3124

Hemsida:
www.uu.se/centrum/tandemlab

E-post:
radiocarbon@physics.uu.se

Uppsala 2025-05-22

Johan Klange
Kulturmiljö Halland
Tollsgatan 7
302 32 HALMSTAD

Resultat av ^{14}C datering av makrofossil från Laholm, Halland. (p 6702)

Förbehandling av makrofossiler:

1. 1 % HCl tillsätts (10 h, under kokpunkten) (karbonat bort).
2. 0.5 % NaOH tillsätts (1 h, 60 °C). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före mätningen av ^{14}C -innehållet i acceleratorn förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 3, till CO_2 -gas som i sin tur grafiteras genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

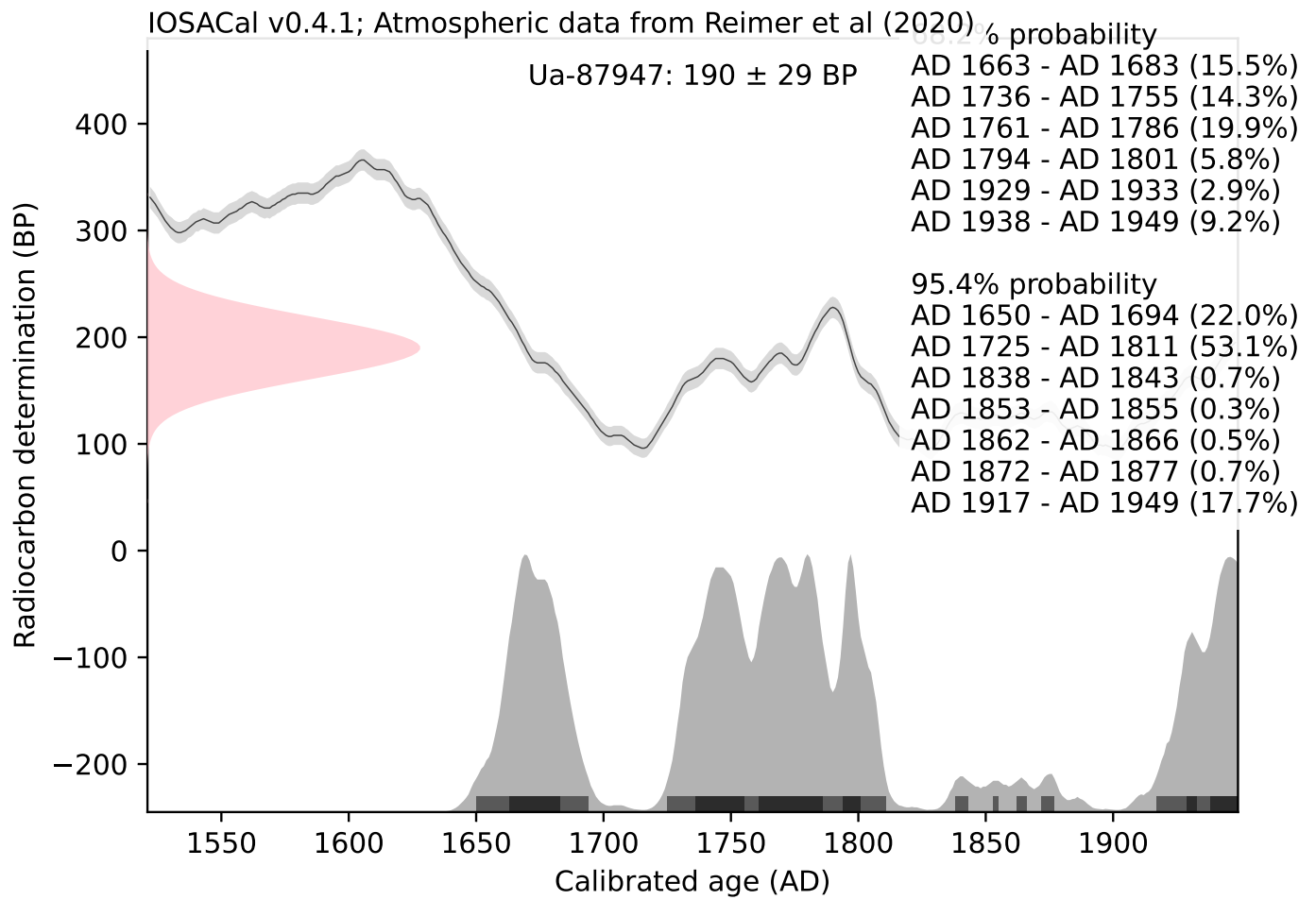
Labbnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C}\text{‰}$ V-PDB	^{14}C ålder BP
Ua-87947	Majoren 2725	-21,6	190 ± 29

Med vänliga hälsningar

Karl Håkansson
Elektroniskt undertecknad
av Karl Håkansson
Datum: 2025.05.22
19:23:12 +02'00'

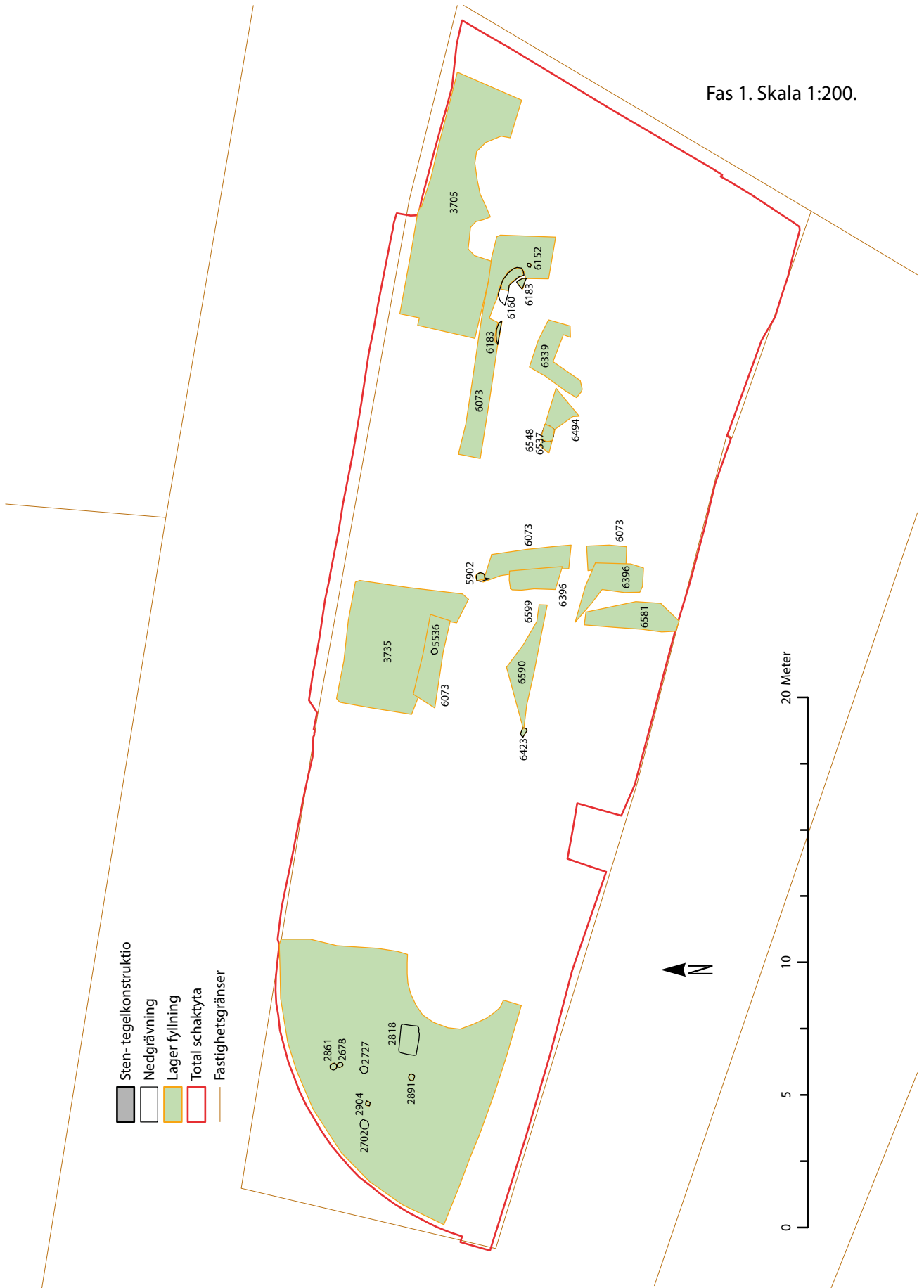
Karl Håkansson/Daniel Primetzhofer

Kalibreringskurvor

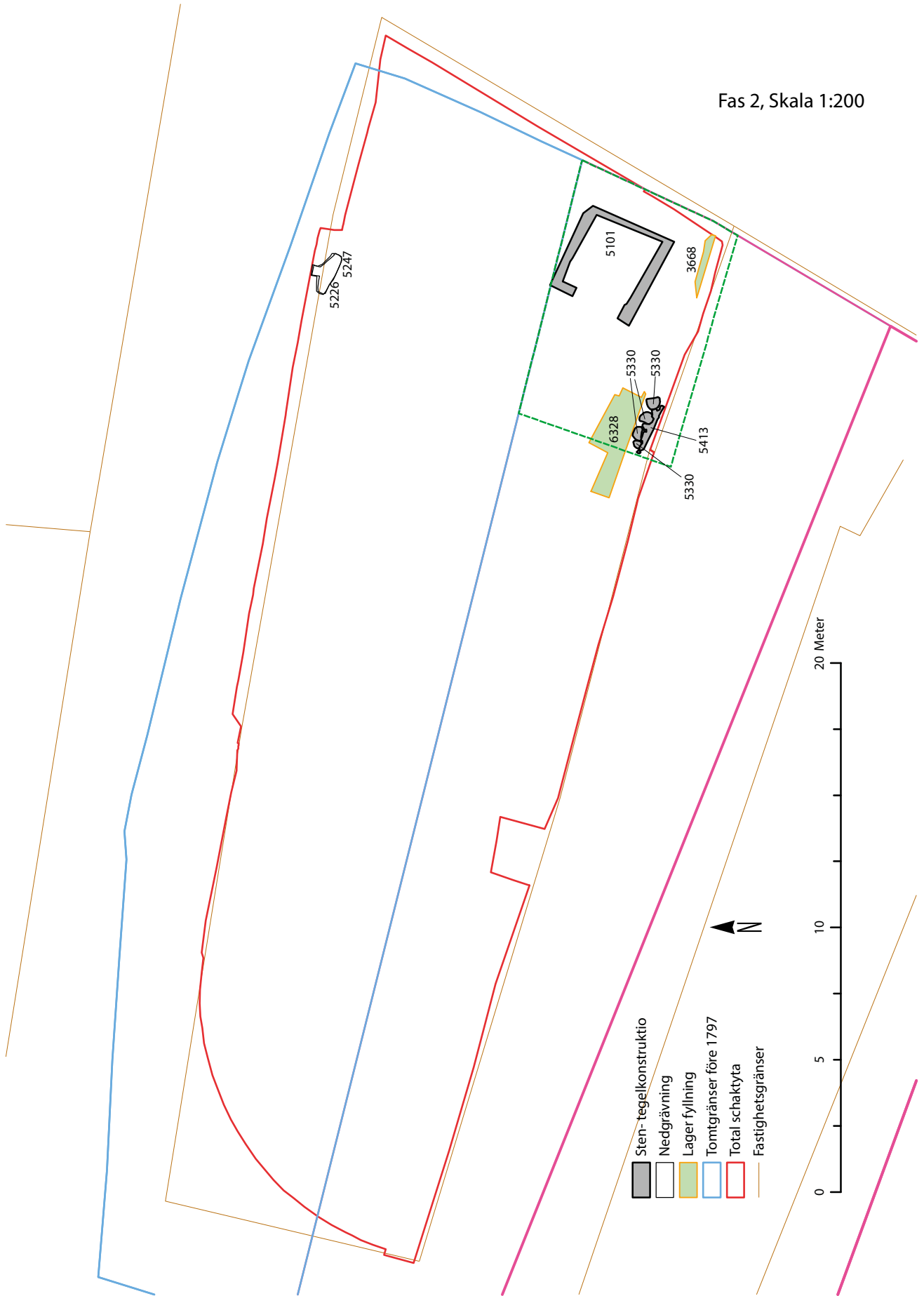

Bilaga 8 Fasplaner

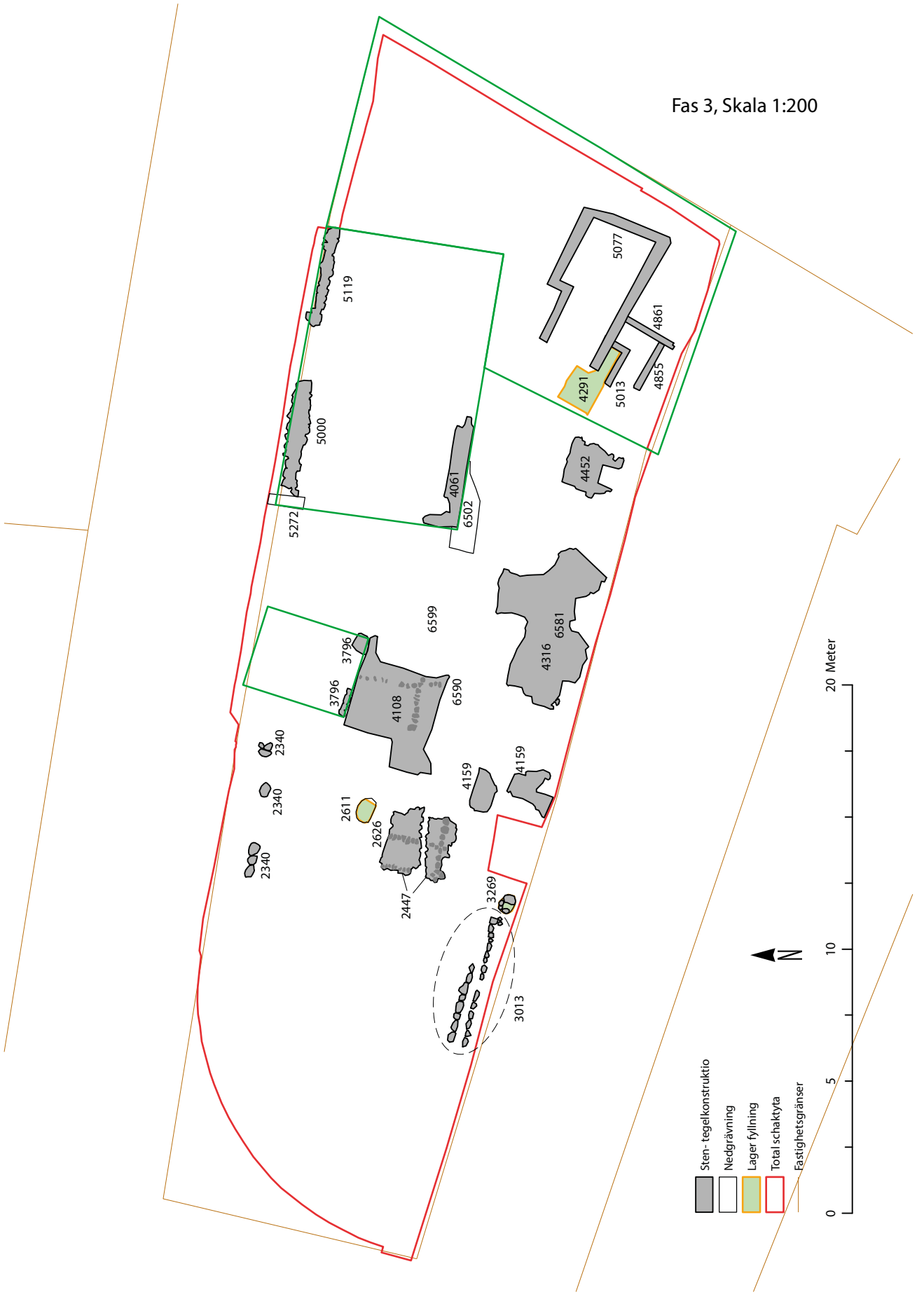
Fas 1. Skala 1:200.

Fas 2, Skala 1:200

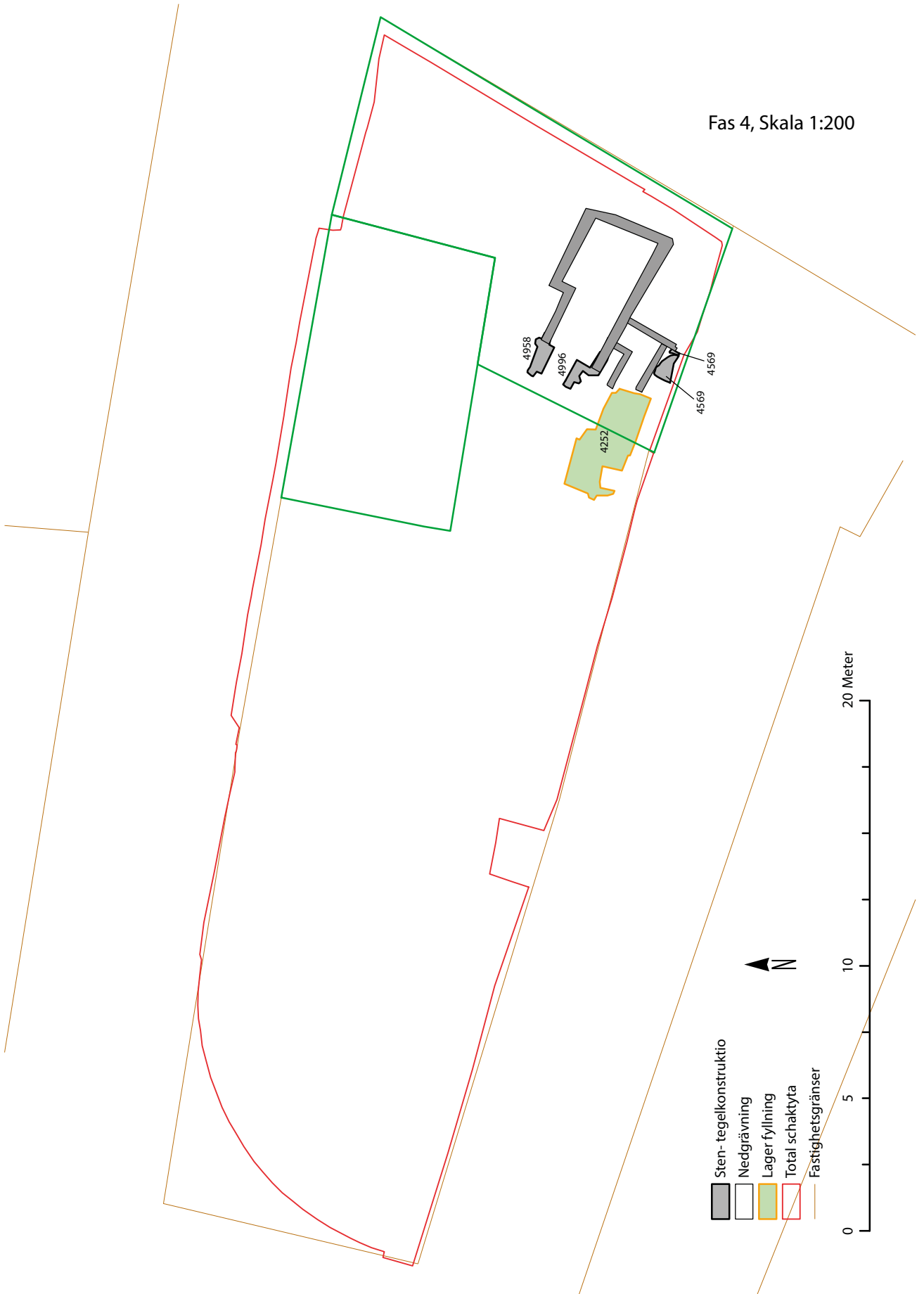
Fas 3, Skala 1:200

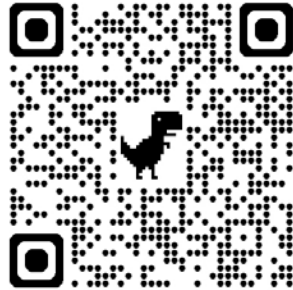
- Sten- tegelkonstruktion
- Nedgrävning
- Lager fyllning
- Total schaktyta
- Fastighetsgränser

Fas 4, Skala 1:200

Hitta våra rapporter och följ oss på våra sociala medier!

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM